

TIŠNOVSKÉ NOVINY

číslo
01
2021

zpravodaj města Tišnova a okolí

Strasti i zisky distanční výuky

O kybernetické bezpečnosti

Kreativní laboratoř v knihovně

Novoroční poselství

Celoroční kalendář

OPATRŇNĚ KROKY ADVENTU

Jako barvy listopadu promĚnilo jíní a první snĚhová nadílka v prosincové adventní ěasy, opatrŇné kroky mĚní ěas distanćních on-line vztahů ve sbliŇzování komunitních Ňivotů. Rozzářily se vánoćní stromy na námĚstích a návších, dĚdinami i mĚsty prošel Mikuláš s doprovodem. I Tišnovské noviny mají pro ětenáře dárećek. Od prvního ěísla nového roćníku obohacuje Fotostory svými kresbami jako pŇed lety někdeŇjší redaktor Našeho Tišnovska a výtvarník Miroslav Pavlík ze Ňelezného. Ať vám pŇispćje k radosti vánoćního ěasu, který nás sbliŇzuje v nadĚji na šanci, Ňe bude rok 2021 v něćem lepší. (w)

Fotografie: Miroslav Pavlík, JiŇí DvoŇák, Vladimír Vecheta, archiv Inspiro, RC Studánka, Josef Permedla

OBSAH

Titulní strana:
Letošní tišnovský vánoční strom
Foto: Vladimír Vecheta

- Radnice informuje 4
- Podnikatelský servis 9
- Názory a polemiky 10
- Vzdělávání 12
- Náš rozhovor 26
- Reportáž 19
- Téma 22
- MěKS 25
- TIC 28
- Tišnovsko 31
- Spolkový život 32
- Sociální péče 34
- Senioři 35
- Historie 36
- Příroda 42
- Děti a mládež 44
- Životní styl 47
- Sport 50

Malá encyklopedie Tišnovska 51

TIŠNOVSKÉ NOVINY

ročník XXXI.

vyšlo 17. 12. 2020

číslo 01 / leden 2021

Vedoucí střediska: Pavel Hanák
Editor: Vladimír Vecheta
Redaktoři: Václav Seyfert, Jiří Dvořák
Inzerce: Lenka Šebečková
Grafika/sazba: Kateřina Válková
Korektura: Bc. Ivana Velecká
Tisk: Tisk Centrum s. r. o.

Příští číslo 02/2021
vyjde 28. 1. 2021
uzávěrka textů 13. 1. 2021
uzávěrka inzerce 11. 1. 2021

Tišnovské noviny v elektronické verzi:

www.tisnovskenoviny.cz

Milé dámy, vážení pánové,

je mi ctí pozdravit vás na stránkách Tišnovských novin v čase adventním.

O dění ve městě, co se aktuálně stává či opravuje, o čem se jedná, co se plánuje, co se daří i nedaří, se snažíme vás informovat průběžně po celý rok. Dovolím si tedy tímto tentokrát nezatěžovat. Rád bych se především podělil o své dojmy spojené s aktuální a neočekávanou situací.

Letošní advent je stejně jako celý rok v mnohém jiný než ty předchozí. Tradiční jehličnatý symbol začátku adventu stojí uprostřed náměstí. Stejně jako v případě máje na konci září však nemohla být jeho dočasná přítomnost zahájena obvyklou slavností. Po zrušených hodech se nemohla uskutečnit ani adventní slavnost a strom byl rozsvícen takřkajíc potají. Důvod je nasnadě – epidemie koronaviru změnila dosavadní zvyklost a významně zasáhla do našich životů. „Vykolejila“ nás na jaře, a ne a ne zmizet. Na nic se nás neptala, vnutila nám roušku a znemožnila se setkávat tak, jak jsme byli doposud zvyklí. Zavřela školy, restaurace, zrušila kulturu...

Ačkoliv ještě není po všem, zdá se, že to nejhorší už bychom snad mohli mít za sebou. **Rád bych vám touto cestou poděkoval za to, že jsme to pro letošek společně zvládli. Byli jste ohleduplní, trpěliví a solidární. Moc si toho vážím!**

Na druhou stranu může být situace dnešních dnů také dobrou příležitostí k zamyšlení a poznání.

Máme díky ní možnost si uvědomit, že naše zdravotnictví je na výtečné úrovni a všech zdravotníků, jejichž práci bereme tak nějak automaticky, je zapotřebí si velmi vážít. Pokud jde o sociální služby, platí to úplně stejně. I zde pracují obětaví lidé, kteří skvěle pečují o naše blízké. Mnozí z nás též zjistili, že vzdělávat děti není až tak jednoduché. A že naši pedagogové to zvládají ve ztížených podmínkách, ba i na dálku. A také že zde máme místní podnikatele. Poskytují služby, které potřebujeme a využíváme. Jsou důležitým pilířem ekonomiky, vytvářejí pracovní místa a zaměstnávají zdejší obyvatele. Mnozí z nich také podporují místní spolky. Některé to ale teď nemají vůbec jednoduché. **Udělejme dobrý skutek a pomozme jim tím, že část vydělaných peněz utratíme právě u nich. Díky za to!**

A pevně doufám, že jsme také poznali, že svoboda je cenná a nemusí být úplně samozřejmá. Pokud nám na ni „sáhl“ ten dosud neznámý virus, pak je to vlastně ještě dobré. Horší by bylo, kdyby nám ji sebral někdo jiný. A nedej bože, abychom se o ni připravili sami...

Každou generaci v dějinách potkalo něco zlého. Válku zažili naši prarodiče. V totalitě museli žít naši rodiče a zčásti i moje střední generace. Pozitivně viděno – je-li dnešní epidemie to nejhorší, co v životě potká naše děti, tak to beru všemi deseti.

Neklesejme na mysl, na světě je krásně!

Hodně zdraví, spoustu víry a moře naděje vám při adventu přeje

Jiří Dospíšil, starosta města Tišnova.

AKTUÁLNĚ Z MĚSTA

Jiří Dvořák, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

PROBLEMATICKÉ PARKOVÁNÍ POD RADNICÍ

Upozorňujeme občany, že již tradičně na konci roku končí platnost povolení města Tišnov na vjezd na náměstí Míru (pod radnicí), na ulici Radniční, Kostelní a účelovou komunikaci č. U21 (odbočka z ul. Riegrova za nemocnicí). Při vydávání povolení na rok 2021 budou oprávnění žadatelé opětovně poučeni, že uvedené povolení slouží pouze k vjezdu (nikoli k parkování, tz. stání), který je jinak všem vozidlům zakázán, v případě uvedené účelové komunikace všem motorovým vozidlům zakázán. Neboť se množí případy, kdy se v rozporu se zákonem o silničním provozu na uvedených komunikacích odstavují vozidla, čímž porušují zejména ustanovení § 25 z.č. 361/2000 Sb., kdy řidič smí zastavit a stát jen vpravo ve směru jízdy co nejbližší k okraji pozemní komunikace a na jednosměrné pozemní komunikaci vpravo i vlevo, v jedné řadě a rovnoběžně s okrajem pozemní komunikace. Při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy; při zastavení musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro oba směry jízdy. Na parkování v uvedených lokalitách bude zvýšeně dohlížet městská policie. **Cílem tohoto opatření je eliminovat odstavování vozidel nad nezbytně nutnou dobu a vytvoření většího prostoru pro chodce, potažmo pro cyklisty, kterým je uvedený prostor určen především.** Asi nebude od věci připomenout, že uvedená ustanovení zákona o silničním provozu neplatí pouze na uvedených ulicích, ale tak jako ostatní ustanovení platí i na silnicích, místních i účelových komunikacích, i když to tak mnohdy nevyplývá.

PRODEJ BYTU NA UL. HALASOVA

Město Tišnov nabízí k prodeji byt o velikosti 1+1 (přízemí čelně) do osobního vlastnictví, nacházející se v klidné zóně pod kopcem Klucanina, jedná se o **byt č. 2 na ulici Halasova 996 v Tišnově.**

Prodej bytu proběhne obálkovou metodou, byt bude prodán nejvyšší nabídce, minimální nabídková cena musí činit částku 2 000 000 Kč.

Více informací a podmínky prodeje na www.tisnov.cz/uredni-deska-Záměr-prodeje-bytu-č.-2-na-ulici-Halasova-996-v-Tišnově, vyhlášený dne 17. 12. 2020, v aktualitách na webu města Tišnova nebo na e-mailu katerina.smetanova@tisnov.cz.

Předání bytu po podepsání kupní smlouvy, uhrazení kupní ceny a nákladů spojených s prodejem, zápisu do katastru nemovitostí.

PROVOZNÍ DOBA MĚSTSKÉHO ÚŘADU TIŠNOV V ZÁVĚRU ROKU 2020

Pondělí 21. prosince od 7.00 do 12.00 hod.
Úterý 22. prosince od 7.00 do 12.00 hod.
Středa 23. prosince ÚŘAD UZAVŘEN
Pondělí 28. prosince od 7.00 do 12.00 hod.
Středa 30. prosince od 12.00 do 17.00 hod.

V ostatní dny je pro veřejnost zavřeno.

Ve středu 30. 12. nebudou možné platby kartou.

V zájmu ochrany zdraví využívejte ve všech možných případech pro vyřízení požadavků **elektronickou komunikaci, rezervační systém, telefonickou domluvu** předem nebo **schránku** na rohové budově na nám. Míru 346.

PROGRAM VEŘEJNÉ PODPORY COVID KULTURA II SCHVÁLEN

Evropská komise vydala souhlasné rozhodnutí ve věci českého opatření veřejné podpory pro subjekty působící v oblasti kultury, tzv. COVID kultura II. Program podle rozhodnutí komise splňuje požadavky tzv. dočasněho rámce. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže v minulých dnech intenzivně vyjednával jak s poskytovatelem – Ministerstvem kultury ČR, tak s Evropskou komisí, aby dosáhl co nejrychlejšího schválení programu. Program disponující prostředky ve výši 750 milionů korun, které bude vyplácet Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR, je určen pro pořadatele kulturních akcí, jež musely být odloženy nebo zrušeny v souvislosti s opatřeními české vlády směřujícími proti šíření epidemie nemoci COVID-19.

Opatření navazuje na program COVID kultura, který byl komisí schválen v srpnu tohoto roku a umožňoval poskytnout podporu organizátorům kulturních akcí, které se měly uskutečnit mezi 10. březnem a 31. srpnem 2020. Nově schválený program prodlužuje toto časové období až do 31. prosince 2020.

Veřejná podpora ve formě přímých grantů může nahradit až 50 % způsobilých nákladů na kulturní akce, jež byly v důsledku pandemie omezeny, zrušeny nebo přesunuty, nebo až 80 % nákladů na průběžné kulturní aktivity, jako jsou divadla, hudební kluby, kulturní centra apod.

NOVÉ PARKOVIŠTĚ U NÁDRAŽÍ OTEVŘENO

Parkoviště u autobusového nádraží a železniční stanice Tišnov se po osmiměsíční výstavbě ve středu 2. prosince 2020 ote-

Slavnostní otevření parkoviště 2. 12. 2020.

Foto: archiv města

vřelo řidičům a návštěvníkům města. Symbolického přestřižení pásky se ujali zástupci města – starosta Jiří Dospíšil a místostarostové Karel Souček a Václav Šikula a také zástupce dodavatele díla Tomáš Nentvich, hlavní stavbyvedoucí.

Parkoviště typu P+R (záchytné parkoviště typu „zaparkuj a jed’ hromadnou dopravou – Park+Ride) má kapacitu 105 parkovacích stání, z toho šest míst je vyhrazeno pro vozidla převážející osoby tělesně postižené. **Parkoviště K+R** (místa pro krátkodobé zastavení typu „polib a jed’“ – Kiss+Ride) je tvořeno čtyřmi šikmými parkovacími stáními před nádražní budovou. Před nádražní budovou jsou také stojany pro 28 jízdních kol.

Cena díla dosáhla téměř 14,5 mil. Kč a realizace je spolufinancována Evropskou unií z IROP. Více o tomto projektu se dozvíte na stránce ProměnyTišnova.cz, fotogalerii se snímky parkoviště před otevřením a z oficiálního přestřižení pásky najdete na webu města ve fotogaleriích.

JAK TIŠNOV BOJUJE S COVIDEM

Kristýna Pekařová, Odbor kancelář starosty a vnějších vztahů

Šíření onemocnění COVID-19 již podruhé značně zkomplikovalo průběh letošního roku. Dovolujeme si Vás proto informovat o dění, ke kterému dochází v ORP Tišnov v rámci řešení této krizové situace.

Dne 21. 9. 2020 bylo z důvodu zhoršující se situace svoláno mimořádné jednání **Bezpečnostní rady ORP** Tišnov. Z preventivních důvodů se toto jednání, stejně jako všechna další, konalo elektronickou formou. I přesto, že počet nakažených v ORP Tišnov v den jednání nebyl dramatický, bylo dle predikcí odborníků nutné předpokládat výrazný nárůst nemocných a příchod krizových opatření. Z uvedených důvodů doporučila Bezpečnostní rada ORP Tišnov zrušit hodový program, trhy a hodovou zábavu v rámci Svatováclavských hodů v Tišnově. Zrušení tradiční kulturní akce bylo rozhodnutím nelehkým. Na žebříčku priorit však bylo jednoznačně nejvýše postaveno zdraví našich občanů. Toto rozhodnutí se o pár dnů později ukázalo jako prozíravé, protože v době plánovaného konání akce již platila taková krizová opatření, která by tradiční průběh hodů znemožňovala.

Na řešení problematiky se dále podílela tzv. **akční skupina**, která byla stanovena na jednání Bezpečnostní rady ORP Tišnov. Skupina vybraných členů z řad orgánů krizového řízení na úrovni ORP Tišnov se podílela a nadále podílí na vyhodnocování a monitorování celé situace na území našeho správního obvodu pravidelně jedenkrát týdně. Spolu s vyhlášením nouzového stavu byl dne 29. 9. 2020 aktivován Krizový štáb ORP Tišnov.

Na jednání Krizového štábu ORP Tišnov bylo mimo jiné, za předem stanovených podmínek, schváleno dokončení trhové sezony v Tišnově. Tišnovské trhy se konaly pouze pro prodej konkrétního okruhu výrobků a za dodržení přísných opatření, jejichž kontrolou pověřil Krizový štáb ORP Tišnov Městskou policii Tišnov. Dle informací vedoucího strážníka byla opatření dodržována a respektována. **Děkujeme Vám, že jste svým zodpovědným chováním pomohli k poklidnému průběhu akce.**

Krizový štáb také zajišťoval **distribuci respirátorů třídy FFP2 všem školám a školským zařízením** na území správního

obvodu ORP Tišnov. Se zmíněnými organizacemi pravidelně komunikujeme. Některá zařízení byla Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje po určitou dobu uzavřena. Těší nás, že ředitelé škol a školských zařízení situaci zvládají velmi dobře.

Nutná byla i **změna fungování MěÚ Tišnov**. Vzhledem k epidemiologické situaci bylo v souladu s usnesením vlády České republiky ze dne 30. října 2020 č. 1114 rozhodnuto o zajištění chodu jednotlivých odborů vždy nejnižším možným počtem zaměstnanců přítomných na pracovišti, který je nutný pro zachování činnosti. Z důvodu zmírnění opatření bude MěÚ Tišnov od 30. 11. 2020 opět fungovat za osobní přítomnosti všech svých zaměstnanců. **Samozřejmostí je dodržování přísných hygienických podmínek tak, aby byla zajištěna bezpečnost Vás občanů i zaměstnanců.**

Městská policie Tišnov dále průběžně dohlíží na dodržování krizových opatření. Pravidelně probíhá také **kontrola rizikových oblastí**, kterými jsou například parky a jiná veřejná prostranství, kde v minulosti docházelo k porušování opatření.

Nápomocní se snažíme být i ředitelům sociálních zařízení, která se v současnosti potýkají s nelehkou úlohou spočívající v péči o nejvíce ohrožené skupiny osob. I zde je situace stabilizovaná a v současné chvíli pod kontrolou.

Vás občany o vývoji situace informujeme prostřednictvím webových stránek, Facebooku města a mobilního rozhlasu. Pokud ještě nevyužíváte mobilní rozhlas, který je pro všechny uživatele zdarma, můžete se zaregistrovat na adrese <https://tisnov.mobilnirozhlas.cz>.

Jiné bude i letošní období Vánoc – zrušena musela být oblíbená Adventní slavnost, která je každoročně spojena s rozsvícením vánočního stromu. **Pevně věříme, že si kouzlo přicházejícího adventního času vychutnáte v rodinném kruhu a příští rok budeme opět moci navázat na tradiční, nejen vánoční akce.**

Vážení spoluobčané,

rok 2020 zatřásl se základy našich přibytků a nekompromisně nám sebral dříve samozřejmé jistoty. Někomu vzal zdraví či zdraví blízkého člověka, jinému práci a nám všem svobody. V kultuře se stále střídaly chvíle naděje a zklamání. Věřím, že půst od společenského života nám nedá na kulturu zapomenout. Naopak, že teprve nyní dokážeme docenit, co pro nás znamená. Rok 2020 nám přinesl i poznání toho, co je pro nás důležité. A proto do roku 2021 vám ze srdce přeji zdraví, lásku, naději a radost z každého okamžiku. Také však abychom k sobě byli ohleduplní, abychom se zase mohli dívat lidem do tváří, dýchat čerstvý vzduch a setkávat se našimi blízkými. Nic z toho již není samozřejmé.

Mgr. Jan Brdičko, ředitel MěKS Tišnov

Vážení spoluobčané,

chci vám všem ze srdce popřát, aby byl nový rok 2021 pro vás veskrze šťastný – naplněný láskou, radostí ze života a svých blízkých, vnitřním pokojem a dobrými vzájemnými vztahy.

Ať vám slouží zdraví a splní se i ta vaše nejtajnější přání. Přeji nám všem Tišnovákům taktéž brzké obnovení spolkového života, jak už společenského, tak i kulturního a sportovního.

Tak ať se nám tento rok vydaří. Mějme k tomu hodně síly a odvahy!

Ing. Libuše Čermáková, zastupitelka města

Vážení a milí čtenáři
Tišnovských novin,

po nelehkém koronavirovém roce 2020, kdy jsme byli vystaveni různým zkouškám toho, co jsme ochotni, ale i schopni přijmout a vydržet, Vám do roku 2021 přeji, ať se Vám dějí jen krásné věci, ať zázraky jsou na Vašem denním pořádku a ať vše špatné nestojí ani za řádku.

Nechť radostné poselství Vánoc naplní Vaše srdce a přetrvá i po celý následující rok.

*Mgr. Iva Dvořáčková,
tajemnice Městského úřadu Tišnov*

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ – VÝZVA

*Pavla Veselá Hanusová,
Komise pro občanské záležitosti*

Vážení rodiče, vítání našich nejmenších občánků bylo a stále zůstává krásnou tradicí v našem městě, ale bohužel nyní nelze tato osobní setkání s vámi a vašimi dětmi organizovat vzhledem k legislativním omezením a vývoji epidemiologické situace. Komise pro občanské záležitosti Rady města Tišnova se proto dohodla zprostředkovat možnost vyzvednutí dárkového balíčku, aby naši nejmenší občánci dostali osobní dárek a měli památku na uvítání do našeho města aspoň takto na dálku.

Proto vás rodiče chceme touto cestou oslovit a nabídnout možnost převzetí dárkového balíčku pro vaše děti.

Tato výzva se týká dětí, které se narodily v období od 1. 10. do 31. 12. 2020 a měly v době narození a stále mají trvalý pobyt v Tišnově.

Pokud budete mít zájem o dárkový balíček pro své dítě, kontaktujte, prosím, prostřednictvím e-mailu tajemnici Komise pro občanské záležitosti Ing. Dagmar Dvořákovou, dagmar.dvorakova@tisnov.cz.

Prosíme o nahlášení termínu do 15. ledna 2021, dárkové balíčky pak budou k vyzvednutí v průběhu února 2021.

Jakmile budeme mít dárkové balíčky připravené, zašleme všem nahlášeným e-mail s výzvou k vyzvednutí.

Děkujeme za pochopení a věřím, že se budeme moci opět s vámi a vašimi dětmi potkávat i osobně na slavnostních setkáních a akcích pořádaných městem Tišnov. ☺

NA NAŠE JUBILANTY NEZAPOMÍNÁME

*Dagmar Dvořáková,
Komise pro občanské záležitosti*

Osobní návštěvy jubilantů od konce měsíce října opět neprobíhají a gratulace zasíláme našim jubilantům poštou, neboť chceme ochránit zdraví našich seniorů.

Rádi bychom však předali jubilantům dárky pro ně připravené. Proto touto cestou vyzýváme rodinné příslušníky či blízké přátele, aby si dárek pro jubilanta vyzvedli, a my rádi tuto službu zprostředkujeme.

Jedná se o jubilanty, kteří koncem října, v listopadu a v prosinci oslavili **80, 85, 90 a více let.**

Kontaktujte, prosím, nejprve tajemnici Komise pro občanské záležitosti Ing. Dagmar Dvořákovou, na tel. 549 439 774 nebo e-mailem dagmar.dvorakova@tisnov.cz, která bude dárky vydávat. Apelujeme tímto na korektnost při vyzvedávání těchto dáreků.

Pevně doufáme, že začátkem roku 2021 bude činnost Komise pro občanské záležitosti obnovena a členové komise budou jubilanty po předchozí domluvě opět osobně navštěvovat. ☺

VODNÍ REŽIM V TIŠNOVĚ

STAV A MOŽNOSTI OVLIVNĚNÍ V RÁMCI ADAPTAČNÍCH OPATŘENÍ

Jiří Schneider, Pavel Fic, Alice Kozumplíková, Ludmila Floková

V rámci zpracování **Strategie adaptace na změnu klimatu a mitigační opatření města Tišnova** řešené Fakultou regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity v Brně a Nadací Partnerství probíhá mj. analýza vodního režimu území, jeho dynamiky a s ní spojených mimořádných událostí. Stále častěji se setkáváme s dlouhodobými periodami sucha, které jsou prokládány nebyvale vydatnými a intenzivními srážkami v netradičních obdobích. Proto je nutné hledat přírodě blízká řešení, která zlepší rezilienci (odolnost) krajiny i města proti těmto extrémům a zmírní dopady jak na přírodu, tak na životní prostředí celkově.

Pojďme se nyní blíže podívat na jednotlivé složky vodního režimu, možnosti jejich ovlivnění a obecně si představíme situaci v Tišnově. První ze složek vodní bilance je vsak (srážkové vody do půdního profilu). Ten napomáhá nejen okamžité dostupnosti vody pro rostliny, ale je rovněž mechanismem pro zadržení (retenci) vody v krajině. Ta pak neodteče kanalizací z intravilánu, ale zasákne se do půdy v místě, kde spadla.

Další složkou vodního režimu je evapotranspirace neboli výpar, což je proces, při kterém se voda z kapalného či pevného skupenství přeměňuje na vodní páru. Rozlišujeme, o jaký zdroj výparu se jedná. Může jít o vodní hladinu, vegetaci nebo i zpevněné plochy.

Další část vody odtéká podpovrchovým nebo základním odtokem do hydrografické sítě nebo doplňuje zásoby podzemních vod. Zbylá voda, která nebyla zachycena na povrchu vegetace či terénu ani se nezasákla do půdy, stéká po půdním povrchu a vytváří přímý odtok. Intravilán a zpevněné plochy mají minimální infiltrační schopnost. To je důvodem, proč jsou při revitalizacích území stále častější tzv. travnaté zasakovací pásy. Toho si lze v Tišnově všimnout např. na zrekonstruovaných ulicích Klášterská a Brněnská nebo třeba na nových parkovištích, která jsou vybudována na ulicích Klášterská a Nádražní.

Přímý odtok vody z povodí může být omezen také umělými překážkami v ko-

rytu řeky, jimiž jsou např. mostní pilíře. Na katastrálním území obce se nachází celkem tři mosty přes řeku Svratku, které v minulosti již několikrát způsobily významné zvýšení hladiny vody v řece vlivem uvíznutí ledových ker.

V současnosti je v Tišnově několik ohrožených lokalit, mezi něž patří ulice Ostrovec, kde se propustí pod tratí může voda dostat až na ulici Nádražní a Cáhlovskou. Mezi další ohrožené oblasti patří ulice Karasova, U Střelnice, Klášterská, Červený Mlýn a U Svratky, kde se nachází průmyslová zóna města.

V neposlední řadě však vodní režim povodí ovlivňuje i povrchový a podpovrchový přítok. V Tišnově se jedná přirozeně o řeku Svratku a její přítoky. Na množství a kvalitě vody v nich se neprojevuje jen vlastní charakter vodních toků, ale rovněž celkový stav a využívání povodí, které tyto toky a potažmo Svratka odvodňují. Sem kromě již výše zmíněných faktorů patří i využívání vody ve formě odběru a samozřejmě opatření cíleně zaměřená na ovlivňování vodního režimu.

Potenciálně lze opatření, použitelná v Tišnově na optimalizaci vodního režimu, rozdělit do několika skupin. První skupinou jsou opatření v rámci řešení veřejných prostranství – sem patří především podpora zasakování srážkových vod, případně retence vody v nádržích. Ale také rozvoj vegetačních, případně vodních prvků na veřejných plochách. Druhou skupinou jsou opatření u jednotlivých domů. Ta jsou do určité míry obdobná (ale samozřejmě jiná v měřítku), doplňená o možnosti zelených střech či zelených stěn. Třetí skupinu tvoří opatření v krajině. Zde se nabízí velký potenciál v prostoru vymezeném Svratkou a silnicí 385 od jejich křížení Za Mlýnem až po silnici na Březinu. Vysoká hladina spodní vody a lokalizace v bezprostředním sousedství řeky přímo vybízí k vytvoření mokřadu, majícího příznivý vliv nejen na vodní režim a mikroklimatické podmínky, ale rovněž na kulturní hodnotu krajiny Tišnova. Na druhou stranu je dobré připomenout, že nejlepší zásahy do vodního režimu jsou ty, které nejsou

potřeba a které neuděláme. To se pro změnu týká úprav přítoků Svratky nad Tišnovem (např. záměru přehrady na Libochovce). Takováto technická opatření většinou výrazně ovlivní odtokové poměry a následně si vyžádají další technické úpravy a vynaložené finanční prostředky.

Některé zajímavé a inspirativní příklady, hodné následování v Tišnově, budeme prezentovat na veřejném představení analytické části Strategie adaptace na změnu klimatu a mitigační opatření města Tišnova. O termínu konání a formě akce budeme informovat podle aktuálních podmínek epidemiologických opatření. Na tuto akci Vás s dostatečným předstihem budeme zvat přes všechny dostupné komunikační kanály města a už nyní se těšíme na vzájemně inspirativní diskuzi. ☺

Autoři jsou zpracovatelé studie „Místní strategie adaptace na změnu klimatu a mitigační opatření“ Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií, Mendelova univerzita v Brně, <https://frrms.mendelu.cz>.

Téměř naplněný průtočný profil pod mostem přes Svratku. Foto: Hana Ondrušková

Vážení spoluobčané,

rád bych Vás pozdravil v novém roce 2021 a popřál touto cestou hodně pevného zdraví, jehož pravou hodnotu si mnozí uvědomují především v poslední době. Zůstaňme pozitivně

naladěni – je totiž velmi radostné a posilující vidět takové lidi kolem sebe.

Těší mě, jak si lidé dokáží v těžkých dobách pomáhat, jsou ohleduplní a projevují lidskost. Proto prosím vytrvejme i v letošním roce a věrme, že společnými silami zvládneme vše lépe.

Tomáš Havlát, zastupitel města

Vážení a milí spoluobčané,

někdy se věci zdají být horšími, než pak ve skutečnosti jsou. Naštěstí. S velkou úlevou, a ještě větším respektem k současné situaci, si dovoluji sdělit, že rok 2020 jsme na Penzionu ustáli. Jistě za to vděčíme velké dávkce štěstí, ale také zodpovědnému přístupu zaměstnanců a našich obyvatel. Jak se říká, všechno zlé je k něčemu dobré a každá krizová situace prověří naše síly, schopnosti a naše vztahy. Děkuji Vám, byli jste skvělí. Pojďme takto posílení společně věřit, že letošní Vánoce budou odrazovým můstkem do zdravějšího a veselejšího roku 2021. Přeji Vám pokojné prožití svátků a těším se, že se budeme v příštím roce opět setkávat a žít naše životy naplno.

*PhDr. Jana Hutařová,
ředitelka CSS Tišnov, příspěvkové organizace*

Naděje

Dnešní doba je složitá, a proto je dobré neustále žít v naději. Žijeme tak v naději, abychom ne onemocněli covidem, nepřišli o zaměstnání nebo o těžce vybojovanou demokracii. Upínáme

se k naději abychom mohli kdykoliv jít s kamarády na skleničku nebo jet s nimi na výlet, abychom mohli pořádat sportovní, kulturní a umělecké akce a vůbec abychom mohli žít zase jako dřív.

Naděje je optimistický stav našeho myšlení založený na očekávání, že vše dopadne dobře. Tak nepodléhejme panice a zoufalství, ale vstupujme do roku 2021 s nadějí, že už brzy bude líp!

Zdeněk Jílek, Art Periscope z. s.

TVOŘÍME TIŠNOV

1. ROČNÍK

PARTICIPATIVNÍHO ROZPOČTU

Martin Sebera, místostarosta města

Přihlašování projektů do prvního ročníku participativního rozpočtu města Tišnova bylo ukončeno 30. listopadu. Navrhovatelé zaslali celkem 13 projektů. Už v průběhu zaslání administrátorka projektu Kristýna Pekařová prováděla formální kontrolu pravidel a vyzývala autory k doplnění informací. Po této fázi zůstalo v seznamu 11 projektů, které jsou nyní postoupeny vybraným odborům MěÚ Tišnov, jež budou dále posuzovat jejich proveditelnost. Dva projekty nesplnily podmínky vyhlášené participativním rozpočtem nebo se autorům nepodařilo doplnit v termínu všechny náležitosti. Po dohodě s autory tak jejich projekty nebudou dále vyhodnocovány. Zbýlých 11 projektů představuje v součtu částku cca 1 606 000 Kč. Celková alokace prvního ročníku participativního rozpočtování je 500 000 Kč, maximální částka na jeden projekt byla stanovena na 250 000 Kč. Níže uvádím základní seznam projektů:

Navrhovatel	Název	Kč (tis.)
Alena Adamcová	Lesní učebna	110
Zdeňka Dohnálková	Revitalizace prostoru na odpadní kontejnery pro bytové domy Hornická	104
Martin Goliáš	3D skákací hřiště na asfaltovém hřišti Osvobození a Hornická	249
David Holman	Externí defibrilátor pro Tišnov	60
Jaroslav Chroust	Obnova zaniklé polní cesty mezi Tišnovem a Železným	230
Ivana Jíchová	Klucanina v pohybu	117
Věra Kellnerová	Revitalizace klidové zóny mezi ulicemi Hornická a Jamborova	176
Tomáš Laušman	Zastřešení stání pro kola u podchodu u tišnovského nádraží	20
Hana Ondrušková	Oplocení výběh pro psy na ulici Květnická	249
Dagmar Rudolfová	Komunitní zahrada v Tišnově	220
Milan Sítora	Výsadba ovocných stromů	71

Nezařazené projekty: Václav Kytner – Sdílená dřevodílňa; Martina Seyfertová – Odpočinková místa u Svatky.

Nyní bude následovat: Analýza proveditelnosti projektů (12/2020 – 01/2021); veřejná prezentace návrhů a hlasování (02/2021); následná realizace (03/2021 – 2022).

V příštím čísle Tišnovských novin Vás budu dále informovat o dalších podrobnostech a krocích. Zejména o termínu a způsobu veřejné prezentace a hlasování. K hlasování využijeme aplikaci mobilní rozhlas, umožníme hlasování i „papírově“. Hlasovat budou moci občané města, tedy osoby, které v době hlasování dosáhly věku 15 let a jsou přihlášeny k trvalému pobytu v Tišnově. Projekty budou dle dosaženého pořadí zařazovány do seznamu vítězných projektů, a to až do vyčerpání finanční částky určené na participativní rozpočet.

www.tvorime-tisnov.cz

POZOR NA NÁKUPY NA INTERNETU

Martina Tichá, Odbor dopravy a živnostenský úřad

V dnešní době, kdy je řada provozoven obchodů povinně uzavírána, se do popředí dostává internetový prodej.

O to více se bohužel nyní setkáváme také s prodejci, kteří nemají zrovna čisté úmysly, používají nejrůznější nekalé praktiky a jejich nabídka „výhodných“ nákupů může přinést posléze i starosti. Připravili jsme pro Vás pár rad a tipů, jak se jim vyhnout.

NÁKUPY NA INTERNETU

Nákupy na internetu jsou stále oblíbenější. Doporučujeme však, aby spotřebitelé při výběru zboží či služby volili raději ověřené internetové obchody. Vyplatí se předem vyhledat nejen reference na zboží, ale i na internetový obchod. Bohužel nejsou výjimkou ani e-shopy, kde je nákup vyloženě rizikový a nedoporučuje se.

Ověřte si totožnost prodávajícího! Každý internetový obchod by měl mít na webu uveden název firmy nebo jméno podnikatele, adresu a další kontaktní údaje. Identitu prodávajícího si můžete zkontrolovat v příslušném rejstříku podle IČO. Pokud je identita prodávajícího skrytá a je možné jej kontaktovat pouze telefonicky nebo prostřednictvím webového formuláře, raději se poohlédněte jinde. O prodávajícím Vám hodně prozradí také obchodní podmínky. Před nákupem si je projděte, můžete předejít nepříjemným překvapením.

Zajímejte se o reference. Využívejte internetových srovnávačů.

Část rizikových obchodů pravidelně zveřejňuje Česká obchodní inspekce na svých stránkách www.coi.cz/pro-spotřebitele/rizikove-e-shopy.

Předně cena zboží nemůže být jediným kritériem výběru. Právě naopak. Příliš levné zboží nebo jiné nezvykle výhodné nabídky jsou podezřelé.

U neověřeného prodejce nedoporučujeme posílat platbu předem. Pokud si nejste jisti, nechejte si zboží raději zaslat na dobírku. V souvislosti s aktuálním nouzovým stavem řada obchodníků a přepravců preferuje placení platební kartou. Tento způsob placení má však ještě další výhodu. Chargeback je služba, s jejíž

pomocí lze žádat svou banku o vrácení peněz na platební kartu, pokud obchodník neposkytl službu, neposlal zboží nebo poslal jiné zboží a na reklamaci nereaguje.

Většina spotřebitelů nakupujících na internetu již dnes ví, že má právo od smlouvy uzavřené přes internet odstoupit bez udání důvodu do čtrnácti kalendářních dnů od převzetí zboží. Od smlouvy ale musí odstoupit kupující, nemůže tak učinit obdarovaný, pouze pokud by byl kupujícím k tomuto úkonu zplnomocněn.

K odstoupení můžete využít vzor na odstoupení, který by Vám každý prodávající měl spolu s poučením o Vašem právu předat. Zboží musíte samozřejmě prodávajícímu vrátit v pořádku. Ten je povinen uhradit nejen cenu, kterou jste za zboží zaplatili, ale i náklady na poštovné a balné, které nám původně naučtoval. Náklady na vrácení však již nese zpravidla spotřebitel. Prodávající má na vrácení odpovídající částky ze zákona také 14 dnů.

Pozor doba na rozmyšlenou je určena pouze na vyzkoušení zboží. Lhůta neslouží k tomu, abychom zboží běžně používali. Pokud byste vraceli zboží poškozené, pak by po Vás prodávající mohl požadovat úhradu vzniklé škody.

Pozor také při přebírání zásilky od dopravce. Vždy zkontrolujte neporušenost obalu. Pokud je balík poškozen, zboží raději nepřebírejte a kontaktujte prodávajícího.

Na webových stránkách www.sos-msk.cz/letaky-a-brozury najdete některé další informace, např. o řešení případných sporů ze smluv uzavřených na dálku.

DÁRKOVÉ POUKÁZKY

Velmi oblíbeným dárkem se v poslední době stávají tzv. zážitkové dárky. Mohou to být různé certifikáty, poukázky, vouchery apod. Nevýhodou takového dárku může být jeho časová omezenost v čerpání. Ze zkušeností víme, že ne vždy se podaří dárkovou poukázku v určené lhůtě vyčerpat. Propadlou poukázku pak bývá problém uplatnit a zaplacená částka může bez náhrady propadnout.

UPOZORNĚNÍ V OBLASTI REALIT

Dnem 3. 3. 2020 nabyl účinnosti zákon č. 39/2020 Sb., o realitním zprostředkování a o změně souvisejících předpisů (zákon o realitním zprostředkování). Tento zákon byl novelizován zák. č. 190/2020 Sb. Novela se týkala ustanovení § 25 zákona o realitním zprostředkování – konkrétně přechodných ustanovení tohoto zákona. Spočívá v prodloužení doby trvání přechodných ustanovení. Podnikatel, jenž měl přede dnem 3. 3. 2020 živnostenské oprávnění k provozování volné živnosti, může na základě oprávnění k provozování této živnosti provozovat realitní zprostředkování **do 3. 3. 2021 včetně**. Pokud do tohoto dne živnost „Realitní zprostředkování“ neohlásí a nedoloží požadované doklady o odborné způsobilosti, živnostenské oprávnění k provozování realitního zprostředkování mu zanikne.

OBČAN INFORMUJE

Jiří Blaha

Vážení spoluobčané, z pohledu občana města Tišnova si vás dovoluji se svolením komise pro komunikaci a média informovat o jednání rady města, která rozhoduje o plánovaných stavbách ve vašem blízkém či vzdálenějším okolí. Rada města dne 3. 6. 2020 neschválila žádost o zřízení věcného břemene pro zbudování středotlaké přípojky plynu k plánované stavbě bytového domu v ulici Na Rybníčku 509. V současnosti tam stojí na rohu s ulicí Hybešovou překrásná vilka. V případě povolení připojení STL byvilce asi hrozilo zbourání a nahrazení až čtyřpatrovou hranatou krabicí s až dvaceti byty. Rozhodnutí rady je jediné možné řešení a je třeba za něj radu pochválit.

Občané bydlící v sousedství si podali žádost na přesné vymezení typu plochy bydlení v územním plánu, aby v budoucnu nebylo možné postavit na pozemku bytový dům. Na dalším zasedání rady tato žádost zůstala bez usnesení. Rada města tedy považuje definici územního plánu pro tuto plochu za dostatečnou a stavební záměr je proto nerealizovatelný. Proč majitelka vilky žádala o přípojku plynu k bytovému domu?

To si majitelka pozemku a vilky opravdu myslí, že se dá postavit bytový dům mezi rodinnými domy? Z čeho může vycházet?

Možná ji o takové možnosti přesvědčuje současné řízení o stavbě na pile. Tam je sto metrů široká mezera mezi rozsáhlými plochami rodinných domů, jejichž majitelům tato stavba zásadně ovlivní a naruší současný život. Podle svérázného názoru investora na územní plán to v tomto případě možné je, deset velkých bytových domů i o pěti patrech, málo zeleně, parkovacích míst a veřejného prostoru. Možná investor řeší chybějící zeleň stavbou přímo v lese. Když to jde na pile, tak proč to nezkusit i někde jinde v Tišnově! Bude se příští stavba investora týkat i vás?

Podle informací serveru idnes.cz z 26. srpna 2020 od autora článku pana Marka Osoucha je dotyčný investor v obci Jehnice (stejný investor jako stavby na pile) schopen zajít ve svých smělejších cílech ještě mnohem dál. V tomto článku doplněném videem popisuje autor pět roků trablů starosty Jehnic s investorem. Změna účelu stavby, navýšení výšky a počet staveb není žádný problém. V článku je i rozhovor se zástupcem firmy, který má oprávněný nárok vejít do historie: „To souvisí se životem stavby, se změnami, jak se vše posouvá dopředu“. Není náhodou tato definice stavění v Jehnicích podkladem pro úvahu majitelky vilky

Na Rybníčku 509 a i základem pro žádost o přípojku plynu? Nečeká radnici a občany Tišnova také stejný problém s plochou pily jako starostu v Jehnicích?

Zdroj:

www.idnes.cz/brno/zpravy/developer-klicka-brno-jehnice-pecovatelsky-dum-komerzni-byty-embra-correct.A200825_567023_brno-zpravy_krut

K článku „Občan informuje“ mám jen drobnou poznámku, protože vím, že autor článku dobře zná problematiku stavebního řízení a ví, že městská rada o stavbách soukromých investorů nerozhoduje. Město se k záměrům v rámci stavebního řízení pochopitelně vyjadřuje, ale pouze jako dotčený účastník a stavby nepovoluje ani nezakazuje. Každá pochvala samozřejmě potěší, ale jsem přesvědčen, že městská rada volí takový postup ve všech případech.

K autorovým nejasnostem ohledně záměru či konání na ploše bývalé pily by se měl spíše vyjádřit sám investor.

místostarosta Karel Souček

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

VRACENÍ
VSTUPNÉHO

Prosíme milovníky kultury, kteří si doposud nenechali proplatit vstupné na koncert Pavla Šporcla, aby se obrátili na Turistické informační centrum Tišnov. Děkuje

INFORMACE PRO ABONENTY KRUHU PŘÁTEL HUDBY 2020/21

Vážení příznivci vážné hudby v Tišnově, dovoluujeme si vás informovat, že vzhledem k mimořádným okolnostem, které zasáhly do našich životů i pořádání kulturních akcí jsme byli nuceni **zrušit bez náhrady dva koncerty z abonentního cyklu KPH 2020/21**, a to koncert Pavla Šporcla z 16. 12. 2020 a **Štěpánský koncert** Tišnovského komorního orchestru z 26. 12. 2020.

Za tyto dva neuskutečněné koncerty vám proplatíme refundaci adekvátní částí z vašich abonentek:

590 Kč – abonentka s běžnou cenou
510 Kč – abonentka se sníženou cenou

Koncert **Trio Incendio**, který se měl uskutečnit 18. 11. 2020, je **přesunut** na termín 14. 4. 2021.

Refundaci vám zašleme na váš účet bezhotovostním převodem. Prosíme vás o zaslání vašeho jména, čísla vašeho účtu a čísla vaší abonentky na e-mail: pronajmy@kulturatisnov.cz.

Děkujeme vám za pochopení a zachování přízně. S úctou team MĚKS

Děkujeme za přízeň a přejeme pevné zdraví!

Už 30 let vám pomáháme vést zdravější život, ale asi nikdy nebylo naše motto aktuálnější než letos, v roce 30. výročí VITARu. V roce, který poznamenala nejen v Česku pandemií koronaviru.

Jsmě rádi, že se nám i přes nejrůznější opatření dařilo vyrábět vitaminy po celý rok, a že v tišnovském výrobním závodě VITARu dokonce vznikl rekordní objem doplňků stravy.

Přeji vám všem klidné vánoční svátky a především pevné zdraví v roce 2021. My ve VITARu budeme opět připraveni vám na cestě ke zdravějšímu životu pomáhat.

S přáním klidných Vánoc,
Vladimír Polášek
generální ředitel VITARu

Nemuseli jsme zavírat ani propouštět, naopak jsme řady našich zaměstnanců výrazně rozšířili. Tak abychom zvládali stále rostoucí poptávku po našich vitaminech a nápojích Capri-Sun. Za to bych chtěl poděkovat všem našim zaměstnancům. A děkuji také vám – našim příznivcům a zákazníkům.

 VITAR, s. r. o. Výrobní závod Tišnov

Přidejte se k nám!

Nabízíme stabilní zaměstnání

- ✦ **operátor/ka výroby**
(do třisměsíčního a nepřetržitého provozu),
nástupní mzda 20 000–25 000 Kč
- ✦ **mechanik, elektromechanik**
nástupní mzda 27 000–35 000 Kč
- ✦ **aktuálně nabízíme i možnost**
krátkodobé spolupráce - brigády

Proč pracovat ve VITARu:

- ✦ výrazně jsme navýšili nástupní mzdu
- ✦ další nárůst mzdy po zaučení zaručen
- ✦ čtvrtletní docházkový bonus ve výši 6 000 Kč
- ✦ finanční i nefinanční benefity
- ✦ po jednom roce smlouva na dobu neurčitou

Pracujte v blízkosti vašeho bydliště, neztrácejte čas dojížděním.

Staňte se součástí našeho týmu

www.vitar.cz/kariera | tel: 577 644 700 | e-mail: krhankova.hana@vitar.cz

MEZINÁRODNÍ DEN STUDENTSTVA

Štěpánka Novotná, Veronika Ročková, Ctibor Prokop

I studenti si připomínají historické události, které v minulosti zásadně ovlivnily společnost. Občané tehdejšího Protektorátu Čechy a Morava se setkávali na náměstích, aby ukázali svůj nesouhlas s nacistickou okupací. V podvečer 28. října 1939 vypukla masová demonstrace, která byla později násilně potlačena. Dělník Václav Sedláček byl při tomto zásahu policie zabit, student medicíny Jan Opletal v sobotu 11. listopadu zemřel na následky střelného zranění. Ve středu 15. se dav v průvodu naposledy s Opletalem rozloučily. Po dobu tří týdnů následovalo více protestních demonstrací a nepokojů nejen ze strany mládeže. Přes tisíc studentů bylo v noci z 16. na 17. listopadu zatčeno, devět z nich popraveno a přes tisíc odvedeno do koncentračního tábora.

Všechny vysoké školy na území protektorátu měly být na základě vyhlášky říšského protektora Konstantina von Neuratha uzavřeny.

I když jsme země malá, náš bol slyšel celý svět. Proto tedy byl roku 1941, jako projev solidarity, den 17. listopadu vyhlášen v Londýně Mezinárodním dnem studentstva.

Většinou si lidé přijdou zapálit svíčku k pomníku, naše škola však už několik let tento den slaví sportem a vědomostními kvízy. Třídy tedy mezi sebou soutěží jak vlastní silou a rychlostí, tak i svými znalostmi.

Pandemická situace bohužel zabránila obvyklému průběhu, to ale nezastavilo vynalézavé hlavy Studentského parlamentu Gymnázia Tišnov. Ty na sebe vzaly zodpovědnost uspořádat oslavy tak, abychom se i v této době mohli setkat, i když jen přes obrazovku počítače.

Tradiční kvízy nahradila soutěž v Dobyteli, vědomostní a strategické hře, ve které mohli studenti poměřovat své znalosti ve vybraných oblastech. Z každé třídy vyššího gymnázia byli vybráni dva zástupci na jeden ze čtyř okruhů, v nichž dostávali tematické otázky a sbírali body pro svou třídu. Soutěžící každého kola mohli komunikovat přes hovor, což do jisté míry připomínalo společné posezení u stolu při deskové hře. Studenti tak měli možnost poznat i spolužáky z jiných tříd, které by jinak nejspíš jen tak nepotkali.

Připojení turnaje v PC hrách k vědomostní části oslav se letos konalo už podruhé. Hry zvolili pořadatelé tak, aby si co nejvíce účastníků mohlo vybrat právě své oblíbené zaměření. Součástí tedy byla jak týmová přestřelka (Counter Strike: Global Offensive), strategické boje s cílem doslova zatlačit soupeře do kouta a zničit jeho zázemní věž (League of Legends), tak i simulace přežití, kde máte za úkol si shánět potravu, suroviny a materiály, ale hlavně se bránit proti útokům krvežíznivých monster i přítomných protihráčů (Minecraft). Celý průběh byl vy-

Milada Horáková.

Zdroj: *Wikipedie*

sílán živě prostřednictvím dobrovolníků a spolužáci účastníků tak mohli vše sledovat v reálném čase. V rámci akce žáci také zhlédli dokumentární film o případu JUDr. Milady Horákové, která se zasadila v boji proti nacistickému a komunistickému totalitnímu režimu a ochraně demokratických principů. V nejbližších hodinách dějepisu studenti dokumentární film prodiskutovali s vyučujícími a zodpověděli si případné dotazy a poznámky. Samotnou událost jako takovou si také ve vyučování zasadili do historického kontextu.

Od prvotního nápadu projevovali jak učitelé, tak žáci nadšení k samotnému vzniku akce, což se projevilo například v množství zapojených dobrovolníků. Ti přispěli k příznivému chodu a jednodušší organizaci.

Moderátorům vysílání, kteří se rozhodli vyzpovídat některé z vítězů her či soutěží, se dostalo množství pozitivních názorů, ale i občasné konstruktivní kritiky. Tato kritika zajisté pomůže zlepšit organizaci v následujících letech. Mnoho účastníků se jim přiznalo, že by si akci moc rádi někdy opět zopakovali i přesto, že online prostředí je do jisté míry limitující. 📌

Mezinárodní den studentstva přes obrazovku počítače.

Foto: *Veronika Ročková*

ČTYŘI ADVENTNÍ DÁRKY OD INSPIRA

pedagogický tým

Protože počasí posledních dní moc nevybízí k procházkám, připravili jsme pro děti i ostatní obyvatele Tišnova pár lákadel, která jim při chůzi městem mohou rozveselit a zpříjemnit den.

Na chodnících můžou narazit na krátké bílé nápisy, které vznikly s podporou MAP Tišnov a svolením města Tišnova. Jde o krátké výzvy, které jsou zacíleny na to, že ve spěchu všedních dní se možná málo díváme kolem sebe nebo některé osobní úkoly donekonečna odkládáme. Proto nápisy např. vyzývají zamýšleného chodce k telefonátu blízké osobě nebo krácející nečekaně rovnou šlápnou na slunce, kde si cestou do práce dobije energii. Zasmát se chodec může nad výzvou, ať se pro omládnutí projde kaluží.

Ve Farské zahradě jsme dětem připravili takový malý adventní dárek. Čeká je tu

malovaná pohádková úkolovka. Potkají se s pohádkovými postavami: Třemi bratry, Králiky z klobouku, Lichožroutem a ověř si své znalosti z pohádek.

Po celý prosinec mohou také děti navštívit odvrácenou stranu Květnice, kde najdou poblíž Besénku šifrovací úkoly s vánoční tematikou. Po splnění úkolů získají indicie k nalezení vánočního překvapení.

Podél cyklostezky do Železného čeká na všechny, kteří si chtějí protáhnout svaly, Fyzická úkolovka. Díky ní si budou moci vyzkoušet různé cviky pro posílení fyzické kondice před Vánocemi a i po nich v rámci plnění svých novoročních předsevzetí. Pro rodiny na sváteční vycházce může být jejím příjemným zpestřením.

Malovaná pohádková úkolovka ve Farské zahradě. Foto: archiv Inspiro

NA CO SE MŮŽETE TĚŠIT VE STUDÁNCE

Radka Štěpanovská, Zuzana Kurdiiovská

Do roku 2021 vstupujeme s nadějí, že se nám podaří připravit zajímavé akce a aktivity pro naše návštěvníky a že budeme mít možnost se s vámi opět ve Studánce setkávat. Kroužky a pravidelné aktivity začnou v pondělí 11. 1. 2021.

V lednu 2021 se můžete těšit na interaktivní workshop s psychoterapeutkou MUDr. Tatjanou Horkou na téma „Manipulace v komunikaci“. V předchozích letech jsme téma manipulace ve vztazích a v rodině už otevřeli. Uvědomili jsme si přitom, že je mnohem širší a palčivější. Proto se k němu opět vracíme a nabízíme jiný úhel pohledu. V březnu se zaměříme na strach, který dokáže nám i našim blízkým velmi ubližovat. Mgr. et Mgr. Milan Studnička, psycholog, psychoterapeut a spoluautor knihy Každá bolest má svou příčinu se tomuto tématu bude věnovat v přednášce „Jak pracovat se strachem v nás i v našich dětech“. V březnu se budete moci ještě setkat s další zajímavou osobností, s Janem Kršňákem, lektorem a zakladatelem portálu Digiděti.cz.

Na workshopu „Výchova dítěte v digitální společnosti aneb důvěra v digiděti“ ukáže rodičům, jak se mění dětství, když jsou jeho součástí digitální technologie. Duben bude patřit žívlům. S lektorem a terapeutem metody HAP, Pavlem Janem Sobkem, se setkáme na přednášce „Živly v nás a v našich dětech“. Seznámíme se s jejich charakteristikami a budeme hledat jejich otisk ve svém nitru, abychom pochopili a dokázali přijmout odlišnosti dalších členů rodiny. V květnu za námi přijede Mgr. Jiří Halda s přednáškou „Výchova dítěte v předpubertálním období“. Toto období začíná už kolem sedmého roku dítěte. Můžeme v něm ještě ledacos zachránit, a připravit se tak na nadcházející pubertu. V červnu už tradičně nabízíme kurz „První pomoc u kojenců, batolat a předškolních dětí“. Cílem prakticky vedeného semináře je naučit rodiče správně reagovat v situacích, které ohrožují život dítěte. Kurz vede Bc. Lucie Škodová, vystudovaná zdravotnická záchranářka a lektorka první pomoci.

V závislosti na aktuální situaci je možné, že se termíny aktivit budou posunovat, případně bude omezená kapacita nebo vzdělávací akce proběhnou za příznivého počasí na zahradě pod jabloní. V každém případě budeme hledat způsoby, jak vám tyto aktivity zprostředkovat naživo.

Kromě vzdělávacích aktivit chystáme také pravidelné akce jako karnevalový týden v únoru, oslavu Dne matek v květnu a oslavu Dne dětí v červnu. A samozřejmě budeme dále nabízet psychologické poradenství, Předškoláčka – přípravu na školu, těhotenské cvičení, předporodní přípravu, místo pro coworking rodičů malých dětí a péči o děti v Jezírku a Potůčku. Velký otazník visí snad jen nad Jarní burzou dětského oblečení, kde se setkává velký počet návštěvníků.

V nadcházejícím roce přejeme vám i nám nejen pevné zdraví, ale také chuť hledat nové cesty, odvahu vidět běžné věci novým pohledem a sílu uskutečnit správné kroky všemu navzdory. Těšíme se, že se s vámi ve Studánce v roce 2021 opět setkáme.

Vážení obyvatelé města Tišnova,

jménem kolektivu Obvodního oddělení Tišnov bych Vám chtěl popřát vše nejlepší v roce 2021, hodně úspěchů v osobním i pracovním životě a především pevné zdraví. Zároveň bych Vám chtěl poděkovat za spolupráci a za podporu, které se nám v této nelehké době dostává, čehož si osobně velmi vážím.

*npor. Mgr. Antonín Klíka,
vedoucí Obvodního oddělení Tišnov, Policie ČR*

Jednička na konci letopočtu 2021 symbolicky značí nový začátek. Rok minulý přinesl do našich životů nečekané vlnobití. Byly to vlny silné a mnohdy těžko překonatelné, avšak troufám si tvrdit, že se mezi nimi našly i ty, které nás mnohému naučily. Odhalily lidskou soudržnost, solidaritu, pochopení a toleranci. Vše, co jsme prožili, nás posouvá dál a nutí přemýšlet nad tím, jak jsme žili doposud a jak chceme žít nadále. V záplavě informací proto hledíme ty, jejichž autor je znám, pečlivě je čtíme a daná zjištění racionálně zvažme. Rozhodnutí je na nás samotných. Ať ta jednička nezůstane jen symbolickým číslem. Vážení čtenáři do nového roku Vám a Vaším blízkým přeji pevné zdraví, pohodu a radost z maličkostí.

Ivana Kroutilová, ředitelka SVČ Inspiro

Vážené spoluobčanky a spoluobčané,
sousedky a sousedé,

přeji Vám klidné a šťastné Vánoce. Možná budou díky viru méně tržní a konzumní, snad to vadit nebude. Vždyť nejcennější dar, který můžeme svým blízkým dát, je společně prožitý čas a v něm sdílená úcta a láska. Do nového roku Vám přeji pevné zdraví a kvalitní život v čistém životním prostředí. Nám všem přeji zachování demokracie a svobody slova, je o ně potřeba neustále pečovat a chránit je. Držme si odstup od propagandy, politického marketingu a manipulací. Ověřujme si informace a hledíme věci zamlčované. Budme obezřetní k politikům, kteří o sobě prohlašují, že politiky nejsou. Do olympijského roku nám přeji starořecké „ekecheiriá“, všeobecný posvátný mír.

Jan Křehlík, zastupitel města

STOPOVANOU KE SPOLEČNÝM ZÁŽITKŮM

Veronika Pavlíčková

Během distanční výuky jsme přemýšleli, jak být s dětmi „spolu“ a jak jinak je učit než u počítačů. Napadlo nás uspořádat pro naše prvňáčky hru na způsob stopované pojmenované **Dračí poklad**. Připravili jsme jim trasu, hezku podzimní přírodou, a poslali mapu s vyznačenými body, kde hledat tajné zprávy. Nemohli jsme sice jít společně jako třída, ale děti si aktivitu užily se svými rodinami. Po cestě plnily úkoly a zároveň si ověřovaly své znalosti jehličnatých a listnatých stromů. Na konci cesty je čekal dračí poklad a deník, kam se podepsaly nebo nakreslily obrázek. Vzniklo i spousta krásných fotografií, které jsme si společně, po znovuotevření škol, prohlédli a sdíleli si „společné“ zážitky z výpravy.

Protože i další kolegy tento nápad oslovil, vzniklo ještě několik dalších tematických cest. Tři z nich již s rozšířením nejen na žáky ZŠ Deblín, ale i pro veřejnost. A tak si mohli zájemci zpříjemnit procházku po Deblíně stezkou „Lidské tělo“, „Cestou po Ypsilonii“ nebo „Vánočním putováním“.

Po Novém roce Vás zveme na Novoroční stezku. Vydejte se po setmění do lesů nedaleko Braníškova a hledejte kód k tajné schránce (souřadnice 49.2993611N, 16.3421667E).

Stopovanou za Dračím pokladem.

Foto: archiv ZŠ Deblín

**Přečtěte si
vaše oblíbené Tišnovské noviny
on-line**

www.tisnovskenoviny.cz

HLEDÁME NOVÉHO ŘEDITELE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA LOMNICE HLEDÁ NOVÉ VEDENÍ

Moderní školní komplex na Tišnovské ulici uvítá každého návštěvníka Lomnice přijíždějícího ve směru od Tišnova. Budova školy zahrnuje I. a II. stupeň Základní školy, Mateřskou školu, Základní uměleckou školu a školská zařízení: školní jídelnu, školní družinu, krytý bazén, multifunkční hřiště a školní klub. Budova poskytuje i byt pro ředitele, na jehož bedrech spočívá vedení všech tří subjektů školy (ZŠ, ZUŠ a MŠ).

má 3 oddělení o celkové kapacitě 75 žáků. **Školní kuchyně** s jídelnou nabízí výběr ze dvou jídel. Součástí venkovního areálu školy je **multifunkční sportovní hřiště, přírodní učebna a školní pozemky s arboremem.**

Základní škola s kapacitou 390 dětí je atraktivní svým komunitním charakterem. Pedagogové využívají skupinové a projektové vyučování se zřetelem na individuální přístup, což umožňuje také rozdělení 1.–3. ročníku do dvou tříd, momentálně po 15 žácích. Anglický jazyk mají žáci již od 1. ročníku, ke zlepšení napomáhají jazykové kroužky včetně přípravy zájemců na zkoušky Cambridge YLE a KET.

Základní umělecká škola vyučuje hudební, výtvarný a taneční obor.

Mateřská škola poskytuje zázemí aktuálně pro 70 dětí, které jsou zařazeny do tří tříd.

Škola je bezbariérová. Prostorové **uspořádání interiéru školy a technické vybavení** ji řadí mezi nejlepší v regionu. Pro pohybové aktivity slouží **sportovní hala**, nadstandardem je vlastní **školní bazén, sauna a divadelní sálek** s podiem a kapacitou 120 míst. Rozvoji čtenářské gramotnosti napomáhá školní knihovna. **Školní družina**

Jednotné vedení tří subjektů je založené na vzájemné spolupráci a koordinaci. Předností školy je přátelské klima a komunitní charakter, které se prolínají veškerými vnitřními i vnějšími aktivitami školy, jako jsou kulturní akce, sportovní a vědomostní soutěže, žákovský parlament, školní výlety, návštěvy divadelních představení. Žáci spoluvytváří prostředí školy. Aktivní účast v projektech a zapojení do společenského a kulturního dění městyse Lomnice dává škole důležitou kulturní i výchovnou roli a vytváří ze školy pozitivní prostředí pro všechny žáky, rodiče i pracovníky školy.

Pro tuto naši oblíbenou startovací dráhu mladých životů **hledáme nového ředitele**, který ji povede profesionálně po stránce odborné, a se srdcem na pravém místě po stránce lidské.

Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola Lomnice

Tišnovská 362, 679 23 Lomnice,

Jihomoravský kraj, Česko

Telefon: +420 549 450 117, +420 549 450 116

www.zslomnice.cz

MĚSTYS LOMNICE

Městys Lomnice

nám. Palackého 32, 679 23 Lomnice

IČ 00280577

Tel.: 549 450 106, mestys@lomnice.cz

Rada městyse Lomnice vyhlašuje

KONKURNÍ ŘÍZENÍ
na obsazení vedoucího pracovního
místa ředitele/ředitelky příspěvkové
organizace zřizované Městysem
Lomnice: **Základní škola, Základní
umělecká škola a Mateřská škola,
Lomnice**

Předpokládaný nástup do funkce: 1. 7. 2021

Podávání přihlášek: do 15. 2. 2021

(rozhodující je datum doručení)

Podrobnosti viz:

www.lomnice.cz > Úřad Lomnice > Úřední
deska > Informace úřadu městyse

V případě dalších dotazů se obračejte
na Mgr. Marii Brázdovou, Ph.D.
mestys@lomnice.cz, tel.: 549 450 106

NA STRÁŽI KYBERPROSTORU S KARLEM ŘEHKOU O DĚTSTVÍ, ARMÁDĚ A BEZPEČNÉ SÍTI

Vladimír Vecheta

Ing. Karel Řehka (*1975), ředitel Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). Absolvent Vojenského gymnázia v Opavě a Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově. Vojenský veterán řady zahraničních misí v Kosovu a Afghánistánu. V letech 2010–14 velitel 601. skupiny speciálních sil, 2014–17 ředitel Ředitelství speciálních sil Ministerstva obrany ČR, 2017–20 zástupce velitele Mnohonárodní divize severovýchod NATO, od roku 2016 brigádní generál Armády České republiky. Nositel Ceny Arnošta Lustiga za odvalu, statečnost, lidskost a spravedlnost za rok 2018.

Pane inženýre, redakce se na Vás obrací se žádostí o rozhovor jakožto na rodáka z našeho města Tišnov a zároveň člověka, jehož pestrá životní a profesní dráha přivedla nyní až na jeden z významných postů ve státní správě. Zaměříme se tak jak na téma Vašeho vztahu k rodnému městu, tak na otázky Vaší profesní role v ochraně České republiky před riziky plynoucími z globální informační sítě.

Divoké dítě tišnovských ulic

Své dětství jste strávil v Tišnově. Prozradíte nám, se kterou částí našeho města je spojeno?

Vyrostl jsem na Humpolce, na sídlišti, a trávil jsem čas tak nějak všude po Tišnově, protože jsem byl nezbedné dítě. Často jsem byl u prarodičů. Jedny jsem měl na Trnci a druhou babičku pod Květnicí. Ještě jsem taky hodně času strávil v Předklášteří, protože rodiče tam mají zahradu. Základní škola, která měla v naší rodině tradici, byla na Smíškově. Pak jsem přešel na tehdejší Gottwaldovu školu, dnešní Riegrovu ul., kde jsem strávil zbytek základní docházky, tehdy osmileté. Odtamtud jsem šel už na vojenskou školu.

Jak jste se pohyboval po Tišnově, máte nějaké oblíbené místo dětských her, kam se třeba zajdete podívat, když sem zavítáte?

Mám to v Tišnově celkově moc rád. I s odstupem vidím, že člověk potřebuje kořeny a někde je má. Mám rád přírodu,

Ing. Karel Řehka.

takže když jsem v Tišnově, tak si jdu zaběhat třeba na Květnici na Velkou skálu. A to mě pojí s dobou, kdy jsem tam hodně chodil jako dítě. Byl jsem hodně divoké dítě, rodiče mně mohli domlouvat desetkrát denně, a stejně nic nepomohlo. Zajímalo mě dobrodružství, takže jsme lezli na skály, v zimě jsme jezdili na řece na krách. Ve městě jsme prolézali podzemní chodby, štolu na Květnici a sklepení, např. u staré budovy u radnice, ještě než byla zbourána, nebo Peklo, a další staré baráky, kam se dalo vlézt.

Vojenská kariéra

Do služby v armádě Vás přivedla rodinná tradice „uniforem“?

Nebylo to úplně tak, že bych někoho kopíroval, i když určitě mě formovalo, že strýc byl voják a táta policista. Já sám jsem od dětství vždycky chtěl být voják. Hodně jsem vyrostl na válečných filmech, táta si četl o vojenské historii, tak jsme se o tom i bavili. Viděl jsem ty vzory, bez ohledu na to, jaký byl systém, takže jako kluka mě tohle bralo.

Vstupoval jste do armády s úmyslem být vojákem první linie, tj. v bojovém nasazení, nebo spíše kvůli sounáležitosti s celkem armády?

Já jsem chtěl být jednoznačně voják se zbraní, vnímal jsem to jako dobrodružství.

Chtěl jsem bojovat, létat po překážkových drahách a tak. Žádný kluk nechce do armády, aby seděl na generálním štábu.

Přesto jste se v kariéře vydal cestou velitele...

Ono to ale takto bylo a je: v té době byla základní vojenská služba, a tak kdo chtěl být voják z povolání, počítalo se s ním na řídicí pozici. Buď po střední škole jako praporčík, nebo jít dál studovat VŠ a tam se předpokládalo, že budete důstojník.

Jak je to s vaší odbornou specializací?

Po vojenském gymnáziu v Opavě jsem šel studovat průzkumný obor na VVŠ do Vyškova jako průzkumník-výsadkář. Měl jsem pak štěstí, že jsem se už v pol. 90. let dostal do Anglie absolvovat Královskou vojenskou akademii a tam mě to nakoplo v jiných souvislostech. Odlišnost byla především v konceptu školy. Naše školy byla kombinace univerzitního vzdělání a vojenského výcviku. Ta britská byla zaměřená výhradně vojensky a z 90 % jako výcviková praxe. Kvalita, profesionalita instruktorského sboru, systém výuky, jednání s lidmi, poddůstojnický sbor, to u nás na srovnatelné úrovni tehdy vůbec neexistovalo. I když my už se dnes taky nemáme za co stydět.

Dnes je armáda profesionální. Myslíte, že by bylo dobré, kdybychom se my všichni chlapi účastnili alespoň nějakého omezeného výcviku?

Je to záladná, ale dobrá otázka. Základní vojenská služba v podobě, jak probíhala a jak byla nastavená, byla neudržitelná. Stejně tak jako je návrat ke klasické vojně nereálný dnes. Dávalo by to podle mě při vhodné formě této služby smysl, ale chybí kapacity, nemáme ani tu část profesionální armády, která by to utáhla, už k tomu nemáme ani potřebnou infrastrukturu a další. A není na to ani dostatečná společenská a politická vůle. Ale určitě je regulérní vést o tom diskusi. Mít systém služby mimo profesionální armádu má svoje výhody, přispívá to k odolnosti společnosti, pomůže to s přípravou na různé krizové situace. A mít přehled z hlediska

evidence lidí, kdo se na co v případě krize či konfliktu hodí a je schopen narukovat, by stálo za zvážení.

Kybernetická bezpečnost

Bohatou a pestrá armádní kariéru jste náhle přerušil přechodem na civilní pozici ředitele NÚKIB. Co bylo motivem této změny?

U mě to nebyl nějak dlouhodobě plánovaný krok. Věděl jsem, co NÚKIB je, a spolupráci s ním, byť v omezenější míře, jsem zažil. Výběrové řízení na ředitele jsem tak vzal jako výzvu, protože můj motiv byl jediný: kyberbezpečnost je dnes důležitá, průřezová, prostupuje vším, obranou, vnitřní bezpečností, ekonomickou sférou, na co se podíváte, aspekt kyberbezpečnosti je všude. A to pro mne byla příležitost být u něčeho opravdu významného, kde je navíc spousta věcí pořád ještě ve vývoji a tvoří se. Kyberbezpečnost je nejrychleji se rozvíjející složka bezpečnosti.

Je i v rámci armády takový specializovaný útvar?

V době mého působení na Ředitelství speciálních sil jsme v rámci svých rozvojových cílů věděli, že se té kybernetice budeme muset věnovat minimálně koncepčně. Tedy co to pro nás bude znamenat a jak se přizpůsobit, což spadalo do práce speciálních sil. Tím chci říct, že to pro mě nebylo úplně nové téma. Letos bylo zřízeno *Velitelství kybernetických sil a informačních operací*, které je pro NÚKIB partner v armádě. A vedle toho funguje pod patronací Ministerstva obrany *Národní centrum kybernetických operací*, což je složka zaměřená na kybernetickou obranu a spadá pod Vojenské zpravodajství v rámci resortu MO.

Máme tu ale vedle už zmíněných další škálu bezpečnostních a zpravodajských útvarů státu: Bezpečnostní informační službu, Úřad pro zahraniční styky a informace i Vojenské zpravodajství či Národní centrálu proti organizovanému zločinu a Národní bezpečnostní úřad vedle útvarů Armády ČR a Policie ČR...

Chápu, že to zvenčí vypadá jako guláš, ale v zásadě jsou tyto věci přesně dané legislativou. Zpravodajské služby, každá ve své oblasti, sbírají a vyhodnocují informace a poskytují podklady k rozhodování politickému vedení země. Pak tu máme policii, která má také na poli kybernetiky své složky a působí jako orgán činný v trestním řízení. *NÚKIB je v tomto systému ústřední správní úřad s úkolem zabezpečit, že jsou nejdůležitější systémy státu v kybernetické oblasti dostatečně chráněny proti možným útokům, včetně ochrany utajovaných informací v informačních a komunikačních systémech.*

Co se tedy v rámci tohoto úřadu sleduje?

NÚKIB má 3 hlavní pole působnosti:

- 1) Kybernetická bezpečnost podle zákona o kybernetické bezpečnosti (č. 181/2014 Sb.)
- 2) Ochrana utajovaných informací v informačních a komunikačních systémech
- 3) Veřejně regulovaná část evropského družicového navigačního systému Galileo

Naše hlavní role je, že *hlídáme systémy kritické infrastruktury státu a další důležité systémy* a sledujeme, zda jsou zabezpečeny tak, jak mají být zabezpečeny. A pokud nejsou, tak hlídáme, aby se to napravilo. A pokud jsou, a přesto čelí kyberútoku, jsme schopní poskytnout podporu při

řešení incidentů a díky schopnostem forenzní analýzy umíme následně zjistit, co se v systému dělo.

K naší práci patří i *vzdělávání, výzkum a vývoj*. Vyvíjíme výukové a metodické materiály. Máme příručky pro všechny stupně vzdělávacího systému od mateřských škol až po vysoké a materiály rozesíláme do škol. Během října například proběhl Festival bezpečného internetu. V rámci odborných panelů zde naši lidé pracovali s preventisty z různých oborů zaměřených na zranitelné skupiny, jako jsou děti nebo senioři. Poskytujeme i moduly, kurzy a školení pro zaměstnance ve státních službách. Velká část úspěšných kybernetických útoků, které u nás probíhaly, měla totiž na počátku běžnou lidskou chybu, k níž nemuselo dojít, pokud by uživatel byl řádně proškolen.

Jsme v ČR v oblasti prevence napřed, nebo zatím jen lepíme díry jako řešení následků?

Vždycky je to tak, že se vyvíjí hrozby i obrana – objeví se hrozba, vy přizpůsobíte obranu, útočník vymyslí něco jiného. Naší snahou je proto působit proaktivně a preventivně. Takže i vzdělávat, dělat výzkum a vývoj, objevovat nové trendy, analyzovat. Provádíme např. tzv. penetrační testy – skenujeme zranitelnost systémů, aktivně vyhledáváme „díry“, a pomáháme je opravit. Ve chvíli, kdy už je útočník úspěšný, zbývá jen minimalizovat škody. Ale čím lepší je prevence, tím je vyšší šance, že tomu zabráníte. A když už nezabráníte, při správném nastavení systémů bude škoda minimální, a ne fatální.

Naši nepřátelé nejsou vždy známi

V laickém pojetí je hacker zakuklený „Anonymous“. Co je více bližší realitě: jsou to jednotlivci, co se snaží z pouhého rozmaru a prestiže cílenou snahou narušovat stát, anebo jde o lidi pracující výdělečně „na objednávku“ cizích zájmů a organizací?

Jak kyberprostor prostupuje vším, setkáváme se v něm s kombinací ledašeho. Jsou tu státní aktéři, kriminální skupiny či velké hackerské skupiny. Velmi častá je *kyberkriminalita*, např. ukradení hesla a vybrání účtu. Obrovsky na zvestupu je klasický *ransomware* – zaútočíte na firmu, zašifrujete jí data a pak ji vydíráte, aby vám zaplatila výkupné, protože každý den výpadku pro ni znamená třeba obrovské ztráty. Ale může jít i o získávání informací pro jiný druh kriminality nebo pro *načer-*

pání poznatků nelegální cestou z vědy a výzkumu pro vlastní ekonomickou výhodu. Tak čelí útokům stále víc a víc výzkumná pracoviště, univerzity apod. Tam je budoucí know-how. Může jít i o politický aktivismus – „hactivismus“, když je cílem třeba politická strana a např. diskreditace pomocí zveřejnění interní komunikace členů. Zaútočit na jednotlivou zranitelnost nevyžaduje žádnou velkou sofistikovanou znalost. Útoky, které ale za sebou např. důkladně zahlazují stopy, vyžadují investice, know-how a infrastrukturu, proto za nimi už mohou stát státní zájmy. Běžnější ale ve fyzickém světě je, že narazíte na zloděje, než že na vás zaútočí velká organizace či stát. Tak je to i v kyberprostoru. Ovšem hackerství funguje už i jako služba. Malware i hackera si můžete koupit nebo najmout. Být hacker tedy neznamená nutně blázná sedícího deset let někde ve sklepě, ale i technicky zdatnějšího kriminálního, který svou práci dělá jako zajímavou výdělečnou činnost. Zároveň s těmito hackery na špatné straně zákona však existují i tzv. white hat hackeři, kteří se žíví tím, že organizacím pomáhají hledat nedostatky v jejich zabezpečení a radí jim, jak tyto nedokonalosti odstranit. Takže nejde říct, že být hacker je automaticky něco špatného.

Daří se v rámci vyšetřování incidentů najít útočníky? A je vůbec cílem najít napadající organizaci?

Tomu se v kyberprostoru říká *atribuce* a v těch vážných případech jde o komplikovaný proces týmové souhry spousty státních složek. Přesto máme na konci jen určitou míru pravděpodobnosti. A otázka, co s tím zjištěním dělat, je pak věc politického rozhodnutí, jestli o tom chcete mlčet, chcete to sdělit spojencům diskrétně nebo útočníka veřejně pojmenovat, iniciovat sankce nebo zareagovat jinak. Tady mám na mysli útoky na úrovni států. Pokud se jedná o běžnou kriminalitu, je to samozřejmě standardně věcí trestního řízení.

Princip obrany kybernetického prostoru se dá chápat na principu softwarovém, nebo i ve spojení technicky s armádou?

Tak jako obrana ČR řeší útok cizího státu konvenčními zbraněmi, stejně se řeší totéž v kyberprostoru. Když je tu kybernetický útok, odpovědné složky se snaží akci monitorovat a poznat, zda a kdo na nás útočí. Novela zákona o vojenském zpravodajství bude dávat jejich Národnímu centru kybernetických operací v těch nejzávažnějších případech i možnost aktivní odpovědi,

včetně třeba eliminace útoku ofenzivními kybernetickými prostředky. V této věci se nicméně stále bavíme pouze na rovině síti, v kyberprostoru.

Co třeba zjištění, že útoky jsou páchany z konkrétního místa konkrétního počítače? Je součástí kybernetické ochrany, že tam bude vyslána jednotka, aby to místo eliminovala?

Kybernetické operace se odehrávají v kybernetické doméně. Na kybernetický útok nemusí být ale jen kybernetická odezva. Může jí být i odezva konvenční. To se ale bavíme o nejextrémnějším bodě celé škály odezvy. Například v EU dnes již existuje sada diplomatických opatření, která se mohou aplikovat na základě kybernetického útoku, kde se podařilo udělat atribuci a určit útočníka. Od nejmenšího, že státy podporující útočníky pojmenujete a odsoudíte na mezinárodní úrovni, až po ekonomické sankce na představitele daného státu nebo konkrétní útočníky.

V tom nejextrémnějším případě by se stát mohl rozhodnout, že odpoví na kyberútok konvenčním vojenským útokem. Pokud jiný stát prostřednictvím kyberprostoru ohrožuje vaši suverenitu, působí vážné škody, třeba i na životech obyvatel, máte právo se při dodržení principu proporcionality v mezích mezinárodního práva bránit. I NATO oficiálně uznalo kybernetický prostor jako standardní doménu bojiště, vedle země, vzduchu, moří a vesmíru. A stejně je mezi členskými státy NATO shoda na tom, že za určitých okolností i kybernetický útok může být důvodem aktivace čl. 5 o společné obraně. Vždy jde o to, jaká je povaha a dopady útoku.

Dám příklad: když vám někdo zablokuje webovou stránku obce, tak to asi není takový problém. Když vám ale někdo udělá blackout v celém městě nebo oblasti, v jehož důsledku zemře spousta lidí v nemocnici, nebo poškodí jadernou elektrárnu, vypustí přehradu a vy jste schopni identifikovat, že to udělal některý stát nepřátelský vůči vám, pak je to akt nepřátelství jako každý jiný. Což dává možnost odpovědi, a je na politickém rozhodnutí, jestli třeba požádáme NATO o podporu při protiakci. Vždy však bude zásadní, aby způsoby a prostředky reakce byly přiměřené dané situaci a cílům.

Spadá do informační bezpečnosti řešení i dezinformačních kampaní, webů apod., které se cíleně staví za nějaký směr, byť není zřejmé, kdo za tím stojí a financuje to?

Samotné informační nebo vlivové operace nejsou předmětem našeho úřadu. Nicméně více a více informačního působení se odehrává v kyberprostoru. A to už jsme na poli tzv. hybridních hrozeb, kde se kombinují nástroje vojenské, společenské, ekonomické, diplomatické až po kybernetické a informační.

U nás je za oblast boje proti dezinformacím primárně zodpovědné *Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám* na Ministerstvu vnitra. V rámci hybridních hrozeb existuje i stálá pracovní skupina relevantních institucí, které dávají všechny tyto informace dohromady, a náš úřad je její součástí. Je totiž složité si poskládat vše dohromady, aby bylo zřejmé, co se děje a kdo na vás působí. A stejně tak aby byla nějaká koordinovaná reakce zpátky, zase vyžaduje spolupráci těch hráčů. Takže fungujeme i jako partner boje proti hybridním hrozbám.

... co říci závěrem

Za svůj profesní život jste vystřídal řadu míst. Co na tyto časté změny Vaše rodina?

Já se vždy snažím být s rodinou, ale jde mi o to, aby ten pohyb rodinu nějak neohrožil. Na zahraniční operace do válečné zóny si rodinu s sebou nevezmete. Ale nějakou dobu jsme byli v Německu nebo v Polsku a rodina byla se mnou. Já působím tam, kde je mě potřeba, a rodina je se mnou, aby mě maximálně podpořila. Oni vždy akceptovali, že když jsem voják, tak to k tomu patří. Každopádně jsem za to rodině a hlavně manželce nesmírně vděčný.

Do budoucna se plánujete vrátit do vojenské služby?

Po dohodě s Ministerstvem obrany mi byl přerušena služební poměr na dobu výkonu funkce. Takže až skončím, vrátím se zpět do armády. Délka služby na NÚKIB není přesně dána. Když se mě kamarádi ptají, tak jim odpovídám s úsměvem, že tu budu do prvního průšvihů.

Poslední věta pro čtenáře: Jak mají prožít nadcházející rok 2021?

Hlavně ve zdraví. To je nejdůležitější, a teď v pandemii jsme si všichni uvědomili, že člověk není vládce všeho, že nejsme páni, ale součást přírody. A ať mají Tišnov rádi, ať ho dál zvelebují, protože to je úžasné město!

Moc děkuji za čas i za rozhovor! ☺

Foto: archiv Ing. Karla Řehky

DISTANČNÍ VÝUKA

S TIŠNOVSKÝMI UČITELKAMI O OBTÍŽÍCH I PŘÍNOSECH ZAVŘENÝCH ŠKOL

Vladimír Vecheta

V letošním kalendářním roce mimořádně osiřely školní třídy, chodby, budovy i sportoviště už dvakrát. Z hlediska škol se to odehrálo ve dvou periodách školních roků, a tak přetržku prezenčního stylu výuky zažili žáci a studenti ve dvou odlišných ročnících. I tak však představuje tato situace po dlouhých desetiletích výjimečný stav, před který bylo domácí školství postaveno. Bohu díky, dá se říct, že se tak stalo v době, kdy nám technologický pokrok dávno připravil velký a dosud téměř oborově nevyužitý arzenál komunikačních technologií. Skok, který však bylo nutno udělat, znamenal pro zaběhlé styly a zásady školského systému velmi prudkou změnu. O to náročnější, že zastihl odbornou i širokou veřejnost, řediteli počínaje a rodiči s dětmi konče, velmi náhle a zejména nepřipravenou. Navzdory tomu, že menší či větší komunity postihují výpadky pravidelného režimu celkem často či periodicky, překlenutí výpadku školní výuky v rádech týdnů až měsíců, a navíc s hrozbou výhledu nejistého data obnovy standardních podmínek, už nešel (a do budoucna nepůjde) řešit mimořádným ředitelským volnem nebo nadstavenými prázdninami. Což představuje jeden z pozitivních přínosů výjimečné situace, která donutila i tak zavedené systémy, jaké představují vzdělávací procesy, k razantnímu a progresivnímu posunu směrem k moderní výuce technologického věku 21. století. Paní učitelky, páni učitelé, vážení rodičové, milé děti, jelikož jsem prožíval tu situaci s vámi, nikomu jeho pozici a roli nezávidím, ale plavat se naučíme jen ve vodě, takže „když nás to nezabilo, tak nás to posílilo“.

Paráda, prázdniny!

Mám v živé paměti, ačkoliv jsem v té době ještě nebyl školou povinné dítě, tzv. uhelné prázdniny, které si zažili jako školáci moji starší sourozenci během celého ledna 1979. Před 41 lety se tehdy školní výuka prostě zastavila. Ale jako revanš se už děti až do června nedočkaly ani jarních prázdnin ani školních výletů. O „distančním“ stylu výuky jsme ještě neslyšeli, a tak něco takového jako „domácí samostudium“ zadali jen velmi aktivní učitelé, kteří po pár dnech, kdy bylo jasné, že se situace hned tak nezlepší, zazásobili své žáky a studenty, zejména vyšších tříd, předpisem učiva dopředu. „Až donedávna jsme si ostatně obdobný styl např. u absentujících žáků neuměli představit.“ Kamarád s haldou pracovních listů a seznamem úkolů z probraného učiva u dveří nemocného spolužáka byl typický obrázek dohánění zameškaných hodin. A pohříchu přetrval u některých učitelů tento styl i přes veškeren komunikační posun do elektronické sféry dodnes!

Co ale běží hlavou učitelů, když se dozví, že se mu zavírá škola? Paráda, mám prázdniny! nebo Jak já to teďka budu dělat? „Nejistota, úzkost a ta otázka: Jak já to teďka budu dělat?“ říká **Jana Chadimová**, která na **ZŠ Tišnov, nám. 28. října**, vede letos prvňáčky, ale v předchozím školním

roce (a jarní karanténě) se musela postarat o svůj tehdejší pátý ročník. „*Na jaře jsme na rozhodování měli strašně málo času. Škola se zavřela ze dne na den, a my sotva stačili říct dětem, co si všechno mají ze školy vzít domů. Před podzimní uzavírkou nás přece jen vedení školy už od začátku výuky upozorňovalo, že k tomu může opětovně dojít, a tak jsme se na to i měli možnost výhledově připravit.*“ doplňuje základní rozdíl mezi oběma letošními pandemickými periodami. Jak se zdá, řadovému učitelovi ani nepřišlo na mysl, že by uzavření škol mělo znamenat přerušování výuky. Jenom byli všichni postaveni před předem metodicky nepodchycenou otázkou jak dál.

Tápání v samozřejmém

Už dobrá dvě desetiletí jsou počítače neodmyslitelnou součástí jakéhokoliv procesu fungování moderní společnosti i domácnosti. Je samozřejmostí vlastnit chytrý telefon, nejméně jeden účet na sociální síti a být 24 hodin on-line zahrnován komunikací, zprávami i nedůležitým balastem. Ale ve škole? Tam se mobily vypínají, chat na síti při výuce postihuje a focení a natáčení jsou nepřipustné, nemluvě o GDPR... Jako by komunikační vymoženosti byly pro školu stále „dávňými vynálezy“ primárně kazící charakter žáků a odvádějící nežádoucím směrem

pozornost od snahy učitele. Takže i když se administrativní operace jako třídní kniha, žákovská knížka nebo komunikace mezi školou a rodiči dávno přesunuly na rovinu virtuální, podstatný výukový obsah a komunikace učitel–žák zůstával kyberprostorem dosud stále značně nedotčený.

„*My jsme tu samozřejmě měli Bakaláře (školní systém pro administrativu i komunikaci mezi školou a rodinou www.bakalari.cz – pozn. redakce), ale záhy jsem zjistila, že to nejde použít pro všechno. Dala se tam nahrát příloha, ale když jsem udělala výukové video, tak to nefungovalo,*“ vysvětluje Jana Chadimová limity ve škole používaných systémů, na které narazila záhy, když chtěla výuku uchopit jinak než pouhým posláním kopií dokumentů a stránek učebnic. „*Bylo to moc statické a já brzy zjistila, že potřebuji být k těm žákům blíž, vidět se s nimi osobně. A protože jsem měla na jaře pátáky, všichni měli chytrý mobil, kam si stáhli WhatsApp, tak jsme takhle začali vždycky po třech žácích probírat jednotlivé části výuky.*“

„*Na škole byl už před první distanční vlnou zaveden školní informační systém Edookit a díky práci s ním a dozoru našeho školního metodika IT s tím všichni, učitelé i žáci, uměli,*“ vysvětluje ředitelka **Gymnázia Tišnov Barbora Holubová** základní

komunikační platformu, ze které distanční komunikace mezi školou, učiteli, studenty a rodiči vycházela. „Jak jsme však už na jaře zjistili, i tento systém měl své limity a nedostatky např. v možnostech odesílání větších materiálů a příloh,“ doplňuje **Petra Kappelová** praktickou zkušenost zástupkyně ředitele pro první stupeň **ZŠ Tišnov, Smíškova**. Zavedené elektronické systémy a aplikace školní komunikace se tedy v zátěžovém momentu ukázaly jako nedostačující a jednoduchým způsobem odhalily, že to s elektronickou vybaveností školství není nijak slavné.

Kostky jsou vrženy

Ondřej Šteffl, zakladatel společnosti Scio zaměřené na školní i mimoškolní vzdělávání dětí, na nedávné celostátní videokonferenci o budoucnosti vzdělávání poukázal na kardinální problém domácího školství v zakořeněné metodice výuky. „Když srovnáme vývoj různých vědních oborů se školstvím, tak zatímco např. ordinace lékařů se za posledních sto let vlivem vývoje medicíny a technologií výrazně proměnila, model školní třídy s tabulí, žáky v lavicích a učitelem řídícím výuku je totožný jako v dobách rakouského císařství,“ cituje jako přípojená účastnice **Barbora Kulhánková**, zástupkyně ředitelky **ZŠ Tišnov, nám. 28. října**, hlavní výtku. Lapidárně pojmenováno **Věrou Čechákovou Dvořáčkovou**, zástupkyní pro druhý stupeň **ZŠ Tišnov, Smíškova**:

„České školství dostalo situaci nařízeného distančního vzdělávání kopanec, aby se v něm pohnuly věci, které jsou v plánu strašně dlouho, jako je změna Rámcového vzdělávacího plánu nebo větší podíl informatiky ve výuce.“ A ejhle, co bylo plánováno roky, to se vyřešilo během pár týdnů.

„Pokud dojde ke znemožnění osobní přítomnosti většiny dětí, žáků nebo studentů, je škola povinná automaticky začít poskytovat vzdělávání distančním způsobem těm dětem, žákům nebo studentům, kteří jsou mimořádnou situací přímo dotčeni – tedy těm, kteří nemohou být osobně přítomni ve škole,“ citujeme z dodatku Školního řádu tišnovského gymnázia. Legislativa zavedla pro podzimní období nová pravidla a tím i situaci – povinnost! Srpnová novela č. 349/2020 Sb. **školského zákona změnila právní podmínky a povinnost distanční výuky** se promítla nejen do školních řádů, ale do životů všech ve školním prostředí. „Jarní období bylo bez motivace. Studenti věděli, že nedostanou horší známky než v pololetí, učitelé nad sebou neměli zákonnou povinnost učit,“ komentuje situaci paní ředitelka Holubová. „Někdo byl laxní, někdo se na výuku úplně vykašlal,“ doplňuje paní Kulhánková ze **ZŠ 28. října**.

Organizační rébus

Se zákonnou povinností dostalo vedení škol i nástroj pro vnitřní řízení a disciplínu. Gymnázium si např. vedle dodatku školního řádu nastavilo i vnitřní směrnici (nastavení hodnocení, povinnost a pravidla distanční výuky, redukce učiva pro nepřetěžování studentů apod.). Nicméně bez rozdílu vzdělávacího stupně se musely školy v globálu vypořádat se třemi základními komplikacemi pro další fungování:

a) Komunikační platforma

Nejaktivněji k této problematice přistoupily obě základní školy, které si zvolily platformu a nástroje **Google**. Nástroj **Google Classroom** jako webový program od Googlu umožňuje školám zdarma vytvářet, rozesílat nebo známkovat výukové materiály. Primárním účelem služby je sdílení souborů

mezi studentem a učitelem. **ZŠ Smíškova** se díky IT koordinátorovi se situací vypořádala již v jarní distanční periodě, i když „na prvním stupni bylo nutné vyřešit nesouhlas některých rodičů, kteří preferovali jiné řešení,“ jak vysvětluje paní Kappelová. Stejně postupovali i na sesterské **ZŠ**, což znamenalo pro všechny vytvořit **Google** účty (pro děti i pro učitele) nastavit hesla a unikátní přístupy. „Proškolit devět set dětí a sto pedagogů, a zkontrolovat (a vyřešit potíže s) přístupy představovalo během září 2020 šest týdnů skutečně cílené technologické přípravy on-line výuky,“ téměř si stírá pot z čela paní **Kulhánková**, která jako IT garant měla toto na **ZŠ nám. 28. října** na starosti.

b) Vybavenost a schopnosti učitelů a domácností žáků

„Samozejmě se projevilo velké rozpětí ve schopnostech učitelů, kdo je ‚in‘ a kdo s počítačem kamarád není,“ zmiňuje z pozice učitelky trable kolegyně **Jana Chadimová**. A komu se na jaře dařilo před on-line výukou kličkovat, ten se s ní musel už na podzim vyrovnat. „Musím ocenit, že učitelé se strašně moc naučili. A můj obdiv má zejména starší generace, která si osvojila on-line výuku jako všichni mladší kolegové,“ zdůrazňuje paní ředitelka **Holubová**.

Hodně markantně se projevilo ovšem různorodé technické vybavení dětí a rodin. Dotace **MŠMT** pro základní školy určené na nákup mobilních zařízení ovšem umožnily zmodernizovat vybavení učitelů a zároveň poskytnout k zapůjčení notebooky a tablety do rodin. „Díky dotaci mi vedení školy např. pořídilo webovou kameru pro lepší přenos,“ uvádí příklad **Markéta Chlubná**, instruktorka tanečního oboru tišnovské **ZUŠ**. V případech obou **ZŠ** bylo zapůjčeno cca 30ks zařízení jednak tam, kde vybavení chybělo, nebo do vícečetných rodin pro paralelní výuku více žáků on-line. „Nyní máme 100% žáků pokrytých,“ doplňuje paní **Kulhánková**. „Zejména na druhém stupni je totiž dobré na děti vidět, jestli pracují,“ uzavírá přínos řešení paní **Čecháková Dvořáčková**.

c) Objem a metodika výuky

Objem a metodika výuky se rodily ve vzájemné interakci škol a rodičů. Z jara velmi kritizovaná (a až kritická) situace rodin, kde rodiče žili pod dojmem, že učitelé jen přehodili svou práci s výukou dětí na ně, ukázala nutnost redukce školních vzdělávacích plánů na podmínky distance. „Od léta měli učitelé metodické pokyny, aby si upravili vzdělávací celky, aby v době distance probírali to, co jde, a co nejde, nechali

až na prezenční dobu,“ uvádí doporučení daná vedením ZŠ paní Kulhánková.

„Na ZŠ byly předměty **metodicky rozděleny do tří skupin: I. nejdůležitější (matematika, ČJ a AJ), II. naukové (dějepis, zeměpis, občanská nauka, přírodopis, druhý jazyk) a III. okrajové (výchovy – hudební, tělesná, pracovní).** Byla stanovena forma práce, četnost on-line hodin, způsob zadávání domácí práce...“ shodují se učitelky obou ZŠ v podobném přístupu k plánování učiva. Jako onu Rubikovu kostku pak bylo potřeba složit celoškolskou organizaci komunikace s dětmi, aby nebyly zahlceny. „Nakonec dostala každá třída rozpis videomeetů a učitelé museli učivo vhodně rozvolnit,“ vysvětluje paní Kulhánková organizační rébus.

Ke slovu se tak dostaly videomeety, výuková videa, internetové kvízy i zadávání samostatné práce. „On-line výuka probíhá u předmětů I. důležitosti v menší skupině, naukové předměty s celou třídou. Žáci se speciálními potřebami mají výuku individuální. U II. stupně vedeme děti více k samostatnosti,“ osvětlují fungování na ZŠ Smíškova. **Není cílem děti přispědřit na půl dne k monitoru, ale nastartovat pro další samostatnou práci.** „Všichni učitelé byli proškoleni už na jaře a znovu koncem prázdnin i na začátku září, jak natáčet videa, vést on-line výuku, podcast (pro I. st.), kde není ideální on-line forma (a osoba učitele je zásadní), využití Bandicamu (nahrávání obrazovky) a Jamboardu (interaktivní tabule Google). Využívali jsme toho, co Google nabídl, a hodláme v tom i pokračovat,“ uzavírá paní Kappelová. I „výchovy“ se s distancí dovedly popasovat stvořením „**nápadníku námětů**“ pro děti, co mají dělat, a učitelé jsou nezřídka překvapeni, jak aktivně a kreativně s těmito impulsy děti pracují i přes to, že jde o aktivity dobrovolné.

Dle možností se k výuce postavili i **učitelé ZUŠ.** Individuální výuka nástrojů přešla zpravidla do roviny zasilání instruktažních videí a zpětného natáčení videí rodiči, jak žáček lekci zvládá. „Podle mých zkušeností se instruktážním videím ale věnovaly děti málo,“ zmiňuje jarní zkušenosti taneční instruktorka Chlubná. „Tanec je

záležitost skupiny, kde se vidíte, a navození atmosféry. Proto jsem přešla na formát on-line výuky, kde se navzájem vidíme, spolu trénujeme a dítě má s instruktorkou kontakt.“ Tak ač to zní neuvěřitelně, leckterý obývací pokoj se v distanční době pravidelně měnil v miniaturní taneční sál.

Distanční klasifikace

Jednotným hlasem se všichni učitelé shodují na, pro mne jako neučitele hůře pochopitelném, axiomu, že **„jednička z distance není jednička z prezence“.** „Hodnocení, které provádíme v distančním vzdělávání, má tak 50 až 80 % hodnoty klasické známky,“ konstatuje paní Kulhánková. Učitelé mají především pochybnosti o regulérnosti výsledků práce dětí a těžko se srovnávají s požadavky MŠMT, které hodnocení i v distanci vyžaduje. „Řada známek se tím pádem musí vymyslet,“ konstatují učitelé absurditu situace. „Posouvá se nám nicméně význam formativního hodnocení, které je slovní, i s dětmi o tom mluvíme. V budoucnu bude představovat významnou formu vyhodnocování výuky,“ potvrzuje paní Kappelová.

Co distance vzala a co naopak naučila

„Všem chybí sociální kontakt“, i toto konstatování zní unisono ze všech škol. Možná úsměvně pro nás mimo školní prostředí působí informace, že izolaci trpí i sami učitelé. Distance tak pro ně nepředstavuje „oddech od plné třídy žáků“, ale absenci vzájemné výměny a příslušnosti ke školní komunitě. Nehledě na to, že objem práce s přípravou materiálů a realizací distanční komunikace je ne-

srovnatelně větší, „protože si ten rok proúčujeme poprvé v životě. Teprve až to bude opakované, bude možné využívat hotových materiálů,“ osvětluje aspekty pozadí práce učitele paní Kulhánková.

Jinak ale nabývá dojem, že pro české učitele a školství představovala distanční výuka pozitivní vítr. „Učitelé vítají používání virtuálních učeben, protože zjistili, že jim to rozvažuje ve výuce ruce. Nemusí trávit čas v hodině výkladem nebo diktováním zápisu. Stačí, aby měli žáci materiály dostupné on-line, a prezenční výuka pak může být zajímavější, kreativnější a rozvíjející o nadstandardní učivo,“ uvádí jednoznačně pozitivní novum v práci učitele paní Čecháková Dvořáčková. Distanční formát videomeetu a on-line vzdělávání samozřejmě půjde využít v době např. zdravotní absence žáka (týdenní plán učiva v učebně, spojení učitel–nemocný).

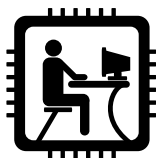
Virtuální komunikace přinesla do školního prostředí i řešení časově nepopulárních „pedagogických konzultací“. „Zavedli jsme on-line tzv. trojlístky setkání učitel–žák–rodič. I schůzky děláme on-line z domu, je to flexibilnější,“ vysvětluje paní Kappelová. „Zvládáme on-line porady, jednání školské rady, i na Sdružení rodičů a přátel školy takto seženeme více účastníků,“ uvádí s úsměvem paní ředitelka Holubová.

Distance změnila život školy i formát vzdělávání. Učí učitele, děti a studenty **samostatnosti, time managementu, spolupráci i přemýšlení.** Nyní čeká i samo školství reflexe, ze které už nyní vyplývá, že encyklopedickým znalostem „odzvoni-lo“ a výuka se musí soustředit na podstatné. Ať bude mít jakoukoliv formu. ☺

Videomeet baletu ZUŠ.

Foto: Vladimír Vecheta

PROKLETÁ HESLA A CO S NIMI?

Petr Plíšek

S novým rokem by mělo přijít vždy něco nového. V mém případě to bylo rozhodnutí přispívat do Tišnovských novin a pokusit se pomocí čtenáři zorientovat ve virtuálním světě počítačů včetně internetu. V nové rubrice s názvem „třeba – pohled zkušeného ajtáka“ bych vám rád přinášel témata, která bývají laickou veřejností opomíjena či přehlížena. Nechci vás učit nějaké základy, jak ovládat počítač, či vás unavovat odbornými články, nýbrž se soustředit na kontext popisovaného problému a jeho řešení. Témata, kterým bych se rád věnoval, jsou například kybernetická bezpečnost, chování a komunikace na internetu, moderní technologické trendy. Zároveň bych v každém článku chtěl přinášet konkrétní praktické tipy a nechám na uvážení čtenáře, zdali je využije či nikoliv.

Co myslím pojmem heslo? Jsou to všechna ta přihlašovací okénka se jménem a heslem, která na vás vyskakují z různých webových stránek (Facebook, Google) nebo počítačů (hesla do Windows, mobilní telefon, tablet). Z tolika hesel, která si máme pamatovat, se člověku zamotá hlava. V dnešní době to musíme řešit všichni.

Pro navození té správné atmosféry vám budu vyprávět smyšlený příběh o tom, jak si nastavila a používá hesla naše milá paní Zapomnětlivá.

Naše paní Zapomnětlivá bydlí v třípokojovém bytě s manželem, dcerou Dominikou, synem Františkem a psím domácím mazlíčkem s příznačným názvem Enzo. Je zaměstnána ve firmě Makáči, s. r. o., jako administrativní pracovnice. Musí se denně přihlašovat do různých webových stránek a aplikací pomocí uživatelského jména a hesla. Nejdřív si hesla psala na různé papírky, ale časem se začaly papírky z neznámých příčin ztrácet. Strašně ji rozčilovalo, že si musí pamatovat tolik hesel, a tak se rozhodla si to zjednodušit. Vymyslí si dobré heslo, které nikdo neuhodne a které si lehce zapamatuje. Jak se rozhodla, tak učinila. Sedíc v práci, kde zase chtějí změnit heslo, musí vymyslet nové. Bože, ty to vidíš. Tak co třeba po té chlupaté milé potvůrce doma? Zkusíme „enzo“. Neprošlo. Chyba minimálně osm znaků. Hmm. Tak „enzosicek“. Chyba – chybí velké písmeno. Grrr. Tak „Enzosicek“. Chyba – chybí čís-

lice. Grrrr, ty zmetku! Tak „Enzosicek1“. Heslo přijato. Ufff, no konečně. To jsem to hezky vymyslela, pomyslí si paní Zapomnětlivá. Na to nikdo nepřijde. A rozhodne se heslo používat ve všech webech a aplikacích. Pokud je heslo odmítnuto, mírně jej modifikuje – např. „Enzosicek5“ nebo vytvoří alternativu např. „Dominika2“. Paní Zapomnětlivá má hotovo. Ale co my ostatní?

Pokud se v příběhu částečně poznáváte, je to naprosto přirozené. Trošičku asi tušíte, že není vše tak úplně v pořádku. Nyní si povíme, co všechno udělala paní Zapomnětlivá špatně, a řekneme si o lepších řešeních.

První chyba: síla hesla

Proč se zabývat něčím, jako je síla hesla, a co to vlastně znamená?

Síla hesla = čas potřebný k prolomení hesla. Čím je čas delší, tím je heslo silnější.

Jak je to ale s tím časem? Řekneme si, jak se takový čas počítá.

Z kolika možných znaků poskládáte heslo, má totiž zásadní vliv na počet kombinací, které musí útočník projít při útoku (hrubou silou). Například pokud je heslo malými písmeny, sestavujete heslo z 32 znaků [Heslo A]. Přidáním číslic už jsme na $10 + 32 = 42$ znacích. Přidáním velkých písmen se dostaneme na $42 + 32 = 74$ znaků [heslo B]. Tyto kombinace rostou exponenciálně. Dle vzorce počet kombinací = n^k , kde n je počet možných znaků a k je délka hesla.

- Takže pro [Heslo A] dlouhé 8 znaků máme $32^8 \Rightarrow 1\,099$ miliard kombinací.
- Pro [Heslo B] dlouhé 74 znaků máme $74^8 \Rightarrow 899\,194$ miliard kombinací.

Zdá se vám to hodně? Ne až tak, jak to působí.

Dnes se prolamují hesla pomocí výpočetního výkonu grafických karet. Poslední uvedená grafická karta Nvidia RTX 3080 obsahuje 8 704 procesorových jader. Pro srovnání ve svém PC máte čtyři až osm. To je tisícinásobně více. Jediná taková karta dokáže propočítat 24 miliard MD5 Hashů za sekundu (používá se jich zpravidla více). Asi netušíte, co je to Hash. Prostě počítač vezme vaše heslo a vytvoří z něj otisk, říkáme mu „Hash“

a ten si uloží. Při přihlášení se vypočítá jeho otisk a ten se porovná s uloženým otiskem hesla. Nikoliv zadané heslo s uloženým heslem. Pokud někdo ukradne tento otisk, snaží se jej následně prolomit a získat vaše heslo, které jej vytvořilo. Nikdo by neměl ukládat vaše heslo v čitelné podobě, ale pouze jenom jeho Hash.

Nyní máme počty kombinací a zároveň rychlost, jakou je můžeme zkoušet. Pojďme si spočítat, jak dlouho bude trvat prolomit naše [Heslo A] a [Heslo B]. Bude to pro [Heslo A] 45 sekund a pro [Heslo B] 26 dní. Jak sami uznáte, rozdíl je obrovský. Heslo paní Zapomnětlivé by tedy bylo 428, z toho plyne 9 682 miliard kombinací a ty se spočítají za 6,7 minuty. Síla jejího hesla je 7 minut. Tedy byla by, kdyby neobsahovalo slovo a typický postup tvorby hesla.

Na tento typ hesla se používají tak zvané „slovníkové útoky“. Lamacům hesel je známo, že většina lidí dá velké písmeno na začátek slova. Tak nás přece učili ve škole. Číslo se přidává na konec a ještě se tam přidává nějaký znak třeba „!?,-“. Pravý důvod, proč se tak děje, je, že ostatní speciální znaky na klávesnici neumíme napsat. Programy na prolamování hesel toto zvládají mistrně. Takže nemusíte zkoušet nezapamatovatelná hesla, stačí zadat do programu všechny podstatné údaje, které jsem zmínil v našem příběhu. Heslo paní Zapomnětlivé by při slovníkovém útoku odolalo možná minutu.

Co si z toho odnést:

- Používejte hesla dlouhá aspoň 12 znaků.
- Používejte náhodně generovaná hesla $\Rightarrow Tq*AnLAQcDBV8soZ$.
- Hesla, která zapomenete, vám kvalitně zabezpečená služba opravdu nepošle e-mailem.

Odstrašující zjištění:

- Nejpoužívanější hesla v České republice za rok 2019. Vítězové jsou: 12345, 123456, 123456789, heslo, test1, password, 12345678.

V porovnání s tímto je paní Zapomnětlivá ještě hvězda, vítěze uhodne dítě ZŠ.

Druhá chyba: opakování stejného hesla

Pokud se rozhodneme, že budeme svoje heslo opakovaně zadávat do různých služeb a tím si šetřit práci a čas, není to zrovna dobrý nápad. Představme si situaci z našeho prvního povídání o silném hesle. Může se stát, že nějaká služba nedostatečně zabezpečí naše hesla proti hackerům. Hackeri nejdříve ukradnou soubory s Hash/otiskem našeho hesla, toto heslo prolomí a následně si jej spojí s e-mailem. A to proto, že ve většině přihlašování se zadává e-mail jako přihlašovací jméno. Pokud jste kompromitovaní/uniklé heslo použili i na dalších místech, je to doslova svatý grál. Nyní už stačí útočníkovi pouze vyzkoušet, kde všude jsme heslo použili a jestli funguje. To přeci nechcete, nebo ano?

Co si z toho odnést:

- Neopakujte hesla, nikdy!

Tip: Víte, jak ověřit, jestli už nedošlo k úniku Vašeho hesla? Existuje udržovaná databáze, která momentálně obsahuje asi 10 miliard uniklých hesel.

Napište svůj používaný e-mail do služby: haveibeenpwned.com

Pokud narazíte na nápis „Oh no — pwned!“ – tak heslo spojené s vaším e-mailem již bylo prozrazeno.

Třetí chyba: uchovávání hesel

V našem příběhu si paní Zapomnětlivá psala svá hesla na lístečky. Dalším oblíbeným místem jsou nalepené lístečky na monitoru, napsané heslo na spodní straně klávesnice, názvy, co jsou vidět ze židle u počítače (MacBook Pro, Samsung, Acer atd.) nebo sepsané v nějakém nešifrovaném souboru přímo na počítači (Zápisník, Word, Excel).

Lístečky vezme vítr nebo uklízečka. Heslo na klávesnici nebo ve vašem okolí si každý přečte. Soubor ve vašem počítači si může přečíst IT specialista, kterému jste dali počítač do opravy. Samozřejmě v životě narazíme na volný mix metod zmíněných výše a obohacený o nové „nápad“ stejné lidové tvořivosti.

Nic z toho není pro vás bezpečné a hlavně si tím zaděláte na dokonalý chaos.

Na bezpečné uchovávání hesel existují specializované programy. Říká se jim „Správci hesel“. Všechna hesla máte na jednom místě a v zašifrované podobě.

Řeší většinu problémů spojených s používáním hesel a především:

- Pro každou službu, přihlášení generují silné heslo a zároveň jej uloží do vaší databáze.

- Můžete zde hesla organizovat – od přihlášení na webu po aplikaci internetového bankovníctví.
- Bývají už od začátku propojeny s databázemi uniklých hesel, na což vás aplikace upozorní.
- Dokáží hesla bezpečně synchronizovat mezi vašimi zařízeními: počítač, tablet, telefon, chytré hodinky.

Co si z toho odnést:

- Používejte správce hesel.
- Vytvořte si silné heslo pro správce hesel a nikdy ho nikomu nesdělujte. (Jak si takové heslo vytvořit, popisují v závěru článku.)

Tip:

Nejlepší správci hesel pro platformu:

Windows, Android

=> LastPass (lastpass.com)

MacOS, iOS, iPadOS

=> 1Password (1password.com)

Závěrem zamyšlení a jedna dobrá rada

Často slyším, že není potřeba správce hesel a můžete si vše zařídit přes účet Facebooku nebo Googlu. Tomuto se říká tzv. federalizované neboli jednotné přihlášení přes cizí službu. Já osobně nejsem zastáncem. Pokusím se vysvětlit, v čem vidím zásadní rozdíl. Správci hesel (1password, LastPass) uchovávají data na svých serverech v šifrované podobě a klíče k jejich dešifrování jsou uloženy pouze na vašem zařízení. Nemohu zde popisovat detailní fungování, jelikož je to velmi odborné téma. Prostě mi musíte věřit nebo si to nastudovat. Na rozdíl od účtů Facebooku či Googlu, které jsou využívány za účelem doručování velmi přesně cílené reklamy. Zde jste zbožím vy. Obě společnosti měly v minulosti a určitě budou i v budoucnosti řešit kauzy s únikem dat, včetně těch vašich. Pro ilustraci uvedu příklady: Google musel zavřít svoji sociální

síť Google+ z důvodu úniku 750 tisíc účtů. Bylo snazší zavřít službu než ji opravovat. Kolega Facebook je provařený ještě více. Jedna z kauz se týkala úniku dat, kde byly nešifrované podoby hesel zákazníků. Tyto kauzy se objevují skoro pravidelně – rok co rok. To je také důvod, proč se plní databáze uniklých hesel. Pokud chcete věřit nadnárodním gigantům, že jim jde o vaše bezpečí, respektuji to. A já vám radím, vyhněte se takovému řešení.

A ještě jedna rada na závěr. Víte, jak si vytvoříte silné a přitom zapamatovatelné heslo pro správce hesel? Existuje více způsobů, ale já se s Vámi podělím o jeden z nich.

Vymyslete si nějakou větu, kterou si dobře pamatujete. Měla by obsahovat velké písmeno uprostřed, číslici a nějaký znak.

„Každý den chodím přesně ve 3 h. do hospody na Krčku.“

Z této věty vezměte první dvě písmena každého slova, pokud je slovo jednopís-

menné, vezměte jen první. Dostanete něco takového „Kadechprve3h.dohonaKr“. Je to 21znakové heslo obsahující malé a velké znaky, znak a číslici. Nejenže si jej zapamatujete, ale je i bezpečné. Samozřejmě nesmíte zapomenout větu, napsat si je na lísteček či klávesnici.

Jsem si vědom, že jsem vám nastínil pouze část problematiky hesel a s nimi souvisejícího ověřování vaší identity v digitálním světě. Existují další způsoby, jak zvýšit bezpečnost – vícefaktorové ověřování, biometrické metody, různé sw/hw bezpečnostní tokeny atd. Cílem článku je pokus o to, abyste se zamysleli, jestli by opravdu nestálo za to, nebýt jak naše paní Zapomnětlivá. ☺

Autor je webmaster, konzultant informační bezpečnosti a velký fanda nakousnutého jablka.

**NATIVI
GARDEN**

POUR FÉLICITER 2021

JEDINEČNÁ PŘÍLEŽITOST: prodej RD v Doubravníku u Tišnova

- ✓ 2 oddělené byty 3+kk o rozloze 100 m² a 136 m² (lze propojit v jeden)
- ✓ Půda připravená pro další půdní vestavbu 130 m²
- ✓ Prostorný sklep pod celým domem, zastřešené parkování a dvůr se zahradou 500 m²

Pro více informací kontaktujte: tomas.vildomec@re-max.cz T: 774 900 309

VZDĚLÁVÁNÍ V KNIHOVNĚ BĚŽÍ

Městská knihovna Tišnov

Edita Hečová

Čtenářská výzva 2020 – vyhodnocení
Nezadržitelně se nám blíží konec roku 2020 a s ním i konec Čtenářské výzvy 2020! Ti z Vás, kteří se zapojili, mohou odevzdávat vyplněné archy v knihovně nebo je poslat na e-mail do 4. 1. 2021. V lednu se můžete těšit na vyhodnocení a zajímavé odměny. Na rok 2021 vyhlášíme další Čtenářskou výzvu. Bližší informace najdete na webu knihovny www.mktisnov.cz.

Vzdělávání v knihovně Letní semestr 2020/21

Městská knihovna Tišnov vyhláší na letní semestr 2020/2021 (únor–květen) nové cykly přednášek. Přihlašovat se můžete od 4. 1. do 29. 1. 2021 v Městské knihovně Tišnov. Cena kurzů UVČ i VU3V je 300 Kč za jeden kurz na semestr. Na každý kurz je potřeba vpsat přihlášku a zároveň zaplatit. S ohledem na vývoj epidemiologické situace budou kurzy probíhat buď prezenčně

nebo formou v knihovně, nebo formou online přednášek. Prosím, při přihlašování počítejte s oběma variantami.

Univerzita volného času: Morava v době románské Přednášející Mgr. Aleš Flidr

V 11. a 12. stol. vzniklo na Moravě málo kamenné architektury. Po slibném počátku za časů Velké Moravy nastal výrazný úpadek. V 11. stol. knížata budovala kostely pouze v hlavních centrech. Dochovanými svědky jsou rotundy ve Znojmě a na Starém Brně. Ve 12. stol. stále chybí doklady profánního stavitelství. Nejvýraznějším dílem doby je kapitulní palác v Olomouci biskupa Jindřicha Zdíka. Tři nejstarší moravské kláštery budují kamenné kostely až ve 2. pol. 12. stol. Ve stejné době vznikly první velmožské stavby i na venkově (Šebkovice, Březník, Bořitov). Konečně 13. stol. přineslo pro

architekturu i výtvarné umění rozmach, neboť na dlouhou řadu bohatých klášterů navázalo množství venkovských kostelíků i stavba prvních hradů a měst.

Virtuální univerzita 3. věku: Život a dílo Michelangela Buonarroti Výukový garant:

doc. Mgr. Martin Pavlíček, Ph.D.

Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni (6. března 1475, Caprese – 18. února 1564, Řím) byl italský sochař, architekt, malíř, básník a přední představitel vrcholné italské renesance a manýrismu. Jeho nejslavnější díla jsou monumentální socha Davida a malířská výzdoba Sixtinské kaple. Po celý život byl velmi činný, pracoval ještě šest dnů před svou smrtí. Žil a tvořil téměř celé století, které charakterizovaly bouřlivé časy reformace. Byl však umělcem, který se této době dokázal přizpůsobit a geniálně ji ztvárnil ve svých dílech. ☺

GALERIE V ČASE PANDEMIE

Marta Sylvestrová

Do našich životů vstoupila počátkem roku nečekaně nová skutečnost v podobě virové epidemie. Přinutila nás změnit zažité modely vzájemné komunikace, omezit přímé kontakty a nahradit je virtuálním prostorem na internetu. Jak se s novou situací vyrovnala galerie?

Nový rok jsme hned v sobotu 11. ledna zahájili výstavou umělce **Marka Thera** nazvanou Kusch! Specifická instalace pramenící z jeho sudetoněmeckých koreňů zachytila parafrázi kresby Franze Schmelze a krajinomaleb německých malířů z českých zemí.

Početně navštívené **Tříkrálové divadlo Toy Machine** s představením Betlém doprovázelo tvoření loutek i novoročních přáníček.

První jarní den nás zasáhl krutou ranou nečekaný odchod doc. Jana Laciny za řeku Léthé. Z říše stínů ho pomáhají navracet vzpomínky jeho přátel v knize **Pod blánkem s beránky pokojně pluli rorýsi**,

sestavené Ivo Dostálem. Pokřtili jsme ji v galerii na den sv. Jana 24. června.

Ihned po ukončení karantény v květnu jsme zprostředkovali návštěvníkům galerie vhled do alternativních sochařských metod, v nichž současní umělci pracují s netradičními materiály. Přímo pro zahradu mezi galerií a knihovnou pro nás **Veronika Psočková** vymodelovala z rabičové sítě sousoší znázorňující její dvě dcerky. Dílo nazvala Spojenci aneb Stříbrný vítr. Z veverskoknínického ateliéru připutovala výstava soch z textilií napuštěných pryskyřicí sochaře **Martina Skalického**. Jeho socha zamyšleného starého anděla v parku pod radnicí Nedělám si strachy se stala turistickou atrakcí.

Přes léto jsme si bezstarostně užili tři **prázdninové Art Campy**. Účastníci prvního, Once Upon a Time, měli mluvit zásadně anglicky. Prostředím dalším vytvořila výstava **Jana Karpíška** Vývěř ze sbírek a včelstvo, které nám do pod-

zimou propůjčil. Děti si tak užily tvoření na dvou táborech Umění se včelami a Botanikus. Ti vytrvalejší podnikli náročný výlet za poznáním naučné medové stezky. Melancholickou atmosféru podzimu naladila strukturami stromů výstava **Pavla Hayeka**. Robustní úpěnlivě zkroucené holé větve na jeho obrazech nevěstily nic dobrého. Záhy po zahájení nás postihlo druhé karanténní uzavření, a galerií jsme se mohli kochat již jen z fotografií. Proto jsme se rozhodli výstavu prodloužit až do ledna 2021.

I my jsme stejně jako ostatní galerie začali **streamovat**. Spustili jsme virtuální komentovanou prohlídku výstavy s její kurátorkou Radkou Kaclerovou a Pavlem Hayekem. I tradiční vánoční výtvarnou dílnu s vyprávěním o hvězdách ve slavných uměleckých dílech jsme kvůli zdravotním restrikcím vysílali v sobotu 12. prosince online. Koncem roku nás ještě čeká **virtuální listování knihou Michala Konečného** O malíři a malování, kterou pro děti vydal před Vánoci Spolek přátel Josefa Jambora.

Přejeme Vám vše dobré a hodně zdraví v novém roce. Těšíme se, až se s Vámi budeme moci opět setkávat osobně. ☺

JAK V TIŠNOVSKÝCH NOVINÁCH PUBLIKOVAT

Vladimír Vecheta

Líbí se vám Tišnovské noviny a máte zájem zde svůj příspěvek, vzpomínku nebo pozvánku na vámi pořádanou akci publikovat? Připomeneme pár pravidel a možností, jak je třeba příspěvek připravit.

Posláním Tišnovských novin je mediální a prezentační prostor jak pro organizace, které jsou v Tišnově aktivní, tak i pro jednotlivé občany. Možnosti publikování ale mají svá pravidla, která určuje město Tišnov jako vydavatel, ale které je zároveň jako veřejný subjekt vázáno zákonnými regulacemi pro vydávání tiskovin hrazených z veřejných rozpočtů.

Prvotním omezením je nemožnost bezplatné prezentace **komerčních aktivit**. Ty se mohou omezit pouze na formát inzerce placené, která se řídí schváleným ceníkem (viz web) a jejíž objem je pro jednotlivé vydání novin regulován Statutem Tišnovských novin na max. 12,5 % obsahu, tj. osm tiskových stran. Do sféry placené inzerce je zahrnuto i publikování v rubrice **Vzpomínky a blahopřání**. Podat inzerce je možné prostřednictvím pracovnice sídlící na Městském kulturním středisku, která administruje i mailovou adresu reklama@kulturatisnov.cz. Podat vzpomínku nebo blahopřání je možné u pracovnic Turistického informačního centra.

Volebním zákonem je omezena u tiskovin vydávaných městem i možnost politické reklamy pro osoby a subjekty kandidující ve volbách v době volební kampaně, a to s výjimkou voleb komunálních.

Prostor pro **publikaci příspěvků** je naopak nabídnut nekomerčně zaměřeným vzdělávacím, volnočasovým, sportovním a spolkovým aktivitám, které působí nebo se ve své činnosti váží k městu Tišnovu a regionu Tišnovska. Zařazování jednotlivých příspěvků schvaluje Komise pro komunikaci a média. Na publikování redakcí tzv. **nevyžádaného příspěvku**, tedy toho, který autor dodá z vlastní iniciativy, není automatický nárok. Protože je ale naším cílem dát prostor maximu externích příspěvků, pokud nedojde k jejich zařazení, děje se tak zpravidla spíše z důvodu omezení prostorovou kapacitou, která je stanovena na pravidelný rozsah 64 stran jednoho vydání. Výjimku tvoří letní dvojčíslo 7–8 (nebo jiné mimořádné vydání), kde může být počet stran variabilnější.

V zájmu sjednocení obsahového stylu a grafiky redakce nepřetiskuje plošně zpracované pozvánky a příspěvky s vlastní grafikou. Preferovaným je formát článku (text + foto). Pravidla pro jeho tvorbu jsou jasně definována a veřejně dostupná.

Pravidelné části obsahu novin jsou vyhrazeny **informacím z radnice**. A rovněž **redakcí připravovaným článkům**, které jsou zařazovány z hlediska zájmu o širší záběr témat a také udržení větší pestrosti obsahu. Redakce je ale spíše škrtná ve vlastní tvorbě, než aby omezovala externí přispěvatele.

Má-li pořadatel akce zájem o prezentaci v menším formátu, je možné využít tzv. anotace. Krátké odstavce anotací mají verzi pozvánek v koncové části obsahu. Stejným způsobem je možné prezentovat nabídku pouze zařazením do kalendáře akcí **Kam v Tišnově**. Tyto jsou přetiskem on-line verze kalendáře, do kterého je možné zadávat informace přímo na webu www.kulturatisnov.cz.

Zvláštní postavení má rubrika **Názory a polemiky**, která za dodržení stanovených pravidel (rozsah, termín dodání) poskytuje prostor pro publikování příspěvků jednotlivců, kteří chtějí upozornit na jevy v životě města, s nimiž se neztotožňují, nebo se formou veřejně publikované diskuse obrátit na osoby ve vedení města, úřadů nebo městských organizací. K těmto příspěvkům si redakce vyžadává reakci protistrany, aby zajistila vyváženost obsahu novin.

Tišnovské noviny jsou kromě tištěné verze dostupné i ve verzi elektronické, a to na www.tisnovskenoviny.cz. Zde se nachází archiv publikovaných článků, event. plná znění příspěvků, pokud se obsahem nevešla do tištěného vydání. Rovněž je zde možné stáhnout PDF verzi vydaných čísel. A v neposlední řadě jsou zde publikovány důležité dokumenty vztahující se k Tišnovským novinám jako termíny uzávěrek a vyjítí, Statut Tišnovských novin, pravidla pro rubriku Názory a polemiky, pravidla pro tvorbu příspěvků nebo aktuální ceník inzerce.

Číslo TN	Uzávěrka avíza	Uzávěrka inzerce	Uzávěrka textů	Schválení vydání	Datum vydání
	pondělí do 12.00, výjimka 6. 4.	pondělí do 12.00	středa do 10.00	středa od 16.30, zasedání KKM	čtvrtek od 9.00
2/2021	4. 1.	11. 1.	13. 1.	20. 1.	28. 1.
3/2021	1. 2.	8. 2.	10. 2.	17. 2.	25. 3.
4/2021	1. 3.	8. 3.	10. 3.	17. 3.	25. 3.
5/2021	6. 4.	12. 4.	14. 4.	21. 4.	29. 4.
6/2021	3. 5.	10. 5.	12. 5.	19. 5.	27. 5.
7–8/2021	31. 5.	7. 6.	9. 6.	16. 6.	24. 6.
9/2021	2. 8.	9. 8.	11. 8.	18. 8.	26. 8.
10/2021	30. 8.	6. 9.	8. 9.	15. 9.	23. 9.
11/2021	27. 9.	4. 10.	6. 10.	13. 10.	21. 10.
12/2021	25. 10.	1. 11.	3. 11.	10. 11.	18. 11.
1/2022	22. 11.	29. 11.	1. 12.	8. 12.	16. 12.

JAK PŘIPRAVIT ČLÁNEK DO TIŠNOVSKÝCH NOVIN

- Nevyžádané články připravujte přednostně v rozsahu **tiskových půlstran**. Rozsah půlstránkového článku činí: nadpis + autor + max. **2 800 znaků** (včetně mezer). V případě, že bude součástí příspěvku **fotografie**, potom je třeba adekvátně tomu text zkrátit na max. **1 800 znaků!**
- V případě předchozí dohody s redakcí, že příspěvek bude **celostránkový**, je třeba znovu dodržet příslušný textový rozsah: nadpis + autor + max. **5 700 znaků**. A když **s fotografií**, potom vždy každá fotka k článku = počet znaků minus **1 000 znaků**.
- **Fotky** k článku pošlete **samostatně**, nevkládejte je do textu! Minimální doporučené rozlišení fotek je **300 dpi** (pokud si nejste jisti, pošlete fotku v největší kvalitě, jakou máte).

OTEVÍRACÍ DOBA PROVOZOVEN MĚKS

Sekretariát MěKS, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov, tel. 730 184 022

14.–18. 12. 2020 8.00–16.00

21. 12. 2020 8.00–16.00

22. 12. – 31. 12. 2020 zavřeno

Turistické informační centrum, nám. Míru 120, 666 01 Tišnov
tel. 530 334 011, 739 324 087, 605 236 291

do 23. 12. 2020 po–pá 8.00–12.30 a 13.00–18.00

so–ne zavřeno

24. 12. 2020 – 1. 1. 2021 zavřeno

od 4. 1. 2021 po–pá 8.00–12.30 a 13.00–18.00

so–ne zavřeno

veřejné toalety

do 23. 12. 2020 běžný provoz 8.00–17.00

24.–27. 12. 2020 zavřeno

28.–31. 12. 2020 běžný provoz 8.00–17.00

1.–3. 1. 2021 zavřeno

od 4. 1. 2021 běžný provoz 8.00–17.00

Galerie Josefa Jambora

Brněnská 475, 666 01 Tišnov, tel. 730 167 598

od 21. 12. 2020 do 1. 1. 2021 je galerie uzavřena

Výstavu Pavla Hayeka můžete opět navštívit od soboty 2. 1. do neděle 31. 1. 2021. Druhý díl projektu docenta Jana Lacinny s názvem Vcházení do obrazů Josefa Jambora jsme kvůli vládním opatřením posunuli na únor 2021.

Městská knihovna Tišnov

Brněnská 475, 666 01 Tišnov, tel. 530 334 016, 530 334 017

do 22. 12. 2020 po, st, pá 8.00–18.00

23. 12. – 3. 1. 2021 zavřeno

od 4. 1. 2021 po, st, pá 8.00–18.00

Kavárna Coffein, Mlýnská 152, 666 01 Tišnov, tel. 734 267 879

do 23. 12. 2020 15.00–23.00

24. 12. 2020 zavřeno

25. 12. – 31. 12. 15.00–21.00

1. 1. 2021 zavřeno

2.–3. 1. 2021 15.00–21.00

Muzeum města Tišnova, Müllerův dům

Jungmannova 80, 666 01 Tišnov

13.–23. 12. 2020 15.00–18.00

24. 12. 2020 zavřeno

25.–26. 12. 2020 14.00–17.00

27.–31. 12. 2020 15.00–18.00

1. 1. 2021 zavřeno

2.–5. 1. 2021 15.00–18.00

V prostorách bývalé kavárny v Muzeu města Tišnova bude ke zhlédnutí expozice pohyblivých betlémů ze sbírky manželů Jílkových. Jedná se o doplnění Tišnovské cesty za betlémy, kterou pořádá Art Periscope ve spolupráci s Městským kulturním střediskem Tišnov. Vstup do prostor Muzea města Tišnova bude zdarma.

Přejeme Vám příjemné prožití vánočních svátků a těšíme se na viděnou v roce 2021.

Vážený Tišnovaně,

využívám prostoru v TN, abych Vám všem popřál mnoho zdraví a spokojenosti v roce 2021. Rok 2020 pro nikoho z nás nebyl jednoduchý. Epidemie nás zasáhla všechny, ať osobně nebo jen omezeními, která se nám mnohdy nemusela líbit. Jako celoživotní optimista se však snažím najít vždy nějaká pozitiva. Pro mě osobně to bylo více stráveného času s rodinou a mým synem. A to je asi to nejdůležitější, že se i v nelehké době máme na koho spolehnout, na rodinu nebo na přátele. Pojdme si rok 2021 prožít ve spokojenosti a budme pozitivní (NE COVID).

Zdeněk Kunický, zastupitel města

Všem občanům města Tišnova

přeji v novém roce 2021 především hodně zdraví. Ať ten nový rok je příznivější pro osobní setkávání rodin, přátel a kamarádů.

Aleš Navrátil, člen Rady města

Vám všem obyvatelům Tišnova, ženám, mužům a dětem,

přeji ze srdce prožít rok 2021 ve zdraví, spokojenosti a pohodě. Aby vás, milí Tišnovští, provázela v nadcházejícím čase radost s pěknými zážitky jak v soukromí, tak mezi přáteli a v zaměstnání. Přeji vám, aby se vám v roce 2021 dařilo plnit si své plány a třeba i některé sny.

Přeji vám, abyste se v našem městě cítili opravdu doma, v klidu a bezpečí, ale také činorodě, úspěšně a sebevědomě.

Ať je rok 2021 pro vás šťastný!

PhDr. Irena Ochrymčuková, zastupitelka města

VÁNOČNÍ ROZJÍMÁNÍ V PŘÍRODĚ

VYCHÁZKY ZA NOVÝMI UMĚLECKÝMI VÝTVORY DUCHA

Vladimír Vecheta

TURISTICKÉ
INFORMAČNÍ
CENTRUM
TÝŠNOV

Vánoční svátky vedle koncentrovaného volna představují každoročně čas duchovních nálad. Alespoň u těch, kdo za vánočním příběhem chtějí vidět víc než show světla a pozlátka komerce. Ladíme tedy i naše tipy na procházky vánoční přírodou rozjímavě. Ať už jsou lesy a pole přikryté bílou peřinou křupajícího sněhu, nebo jen skučí vítr holými větvemi a nohy šustí v tlejícím listí, příroda je tichá a zádumčivá. To je pak i lidská duše vzdálená shonu města a všedních starostí povznesena v chrámu přírody k více nadzemským myšlenkám a otevřená vnímat harmonii a řád, které nás převyšují. Vydáme se tedy po stopách umělců, kteří i v moderní době vrací krajině ducha našich předků. Ti zdobili rozcestí svých každodenních cest namísto směrovek křížů a božími mukami, na mostech vztyčovali sochy světců s prosbou o jejich ochranu a udržovali studánky a prameny, aby z nich kolemjdoucí mohli hasit svou žízeň. A převedšim aby si udržovali v paměti, že jejich kroky řídí vedle mocných světa především Ten, který „mocné z jejich trůnů sesazuje a ponížené povyšuje“, jak praví tisíciletá moudrost otců.

Okolím Níhova s Lubomírem Lacinou

Výchozí a cílové místo: **Níhov**

Délka trasy: **12 km**

Zkamenělá hostina.

Níhovská madona.

Výlet do okolí Níhova na pomezí Týšnovska a Bítešska je cestou ve stopách **bítešského sochaře Lubomíra Laciny**. Tento umělec má už přes čtyřicet let svou galerii pod nebesy, v krajině Bítešských hor, jak lze poeticky nazvat soubor řady plastik, božích muk, kaplí a křížů v tamních lesích a u zdejších cest.

„*Bůh je v malé Boží muce i ve velké katedrále,*“ říká sochař, který se tvorbou soch svatých a křížů začal zabývat sám od sebe. „*Sloužím ke slávě Boží tímhle způsobem,*“ přiznává. Jako důvod, proč se této tvorbě věnuje, pan sochař Lacina uvádí: „*Lidé jsou takoví patrioti zdejších vesnic, kde žijí, že nechtějí opustit tenhle svět, aniž by ho předali takový, jaký ho od svých otců přijali.*“ Na požádání tedy vytváří sochy do rekonstruovaných či nově postavených svatostánků v krajině, obcích a městečkách. Tak je tahle krajina prostoupená jeho dílem. Kamkoli v okruhu 20 km půjdete, budete narážet na jeho stopy.

Že se Lubomír Lacina ve své tvorbě nezabývá jen náboženskými motivy, můžeme poznat hned na **níhovské návsi**. Na širokém prostranství údajně na místě zbořené staré hospody ztvárnil vzpomínku na tento stánek pohostinnosti autentickou plastikou **Zkamenělé hostiny** v podobě prostřeného stolu tvořeného velkým plochým kamenem s množstvím jídel, kde nechybí pečené kuře nebo přetékané pivo. Dílo má tak věrnou podobu, že by se hladovému návštěvníkovi chtělo do předložených pochoutek rovnou zakousnout.

Pokud jste do Níhova dorazili autem, vydáme se dále po silnici k železniční zastávce, kam můžete případně přímo dojet

Hastrman.

vlakem z Týšnova. Pěší cesta podchází vysoký násep silnice nad železnicí a protékajícím potokem Halda, podél jehož toku se nyní dáme po neznačené cestě. Ta nás dovede až k místu, kde potok obtéká velkým obloukem vlevo kopec Brdo, ale cesta pokračuje podél železnice opět k potoku vracejícímu se ze západu. Kamenným podchodem okolo potoka podejdeme železniční násep a proti toku Haldy obejdeme **Brdo** okolo chatové osady až na západní úpatí. Skalnatý svah nad pravým břehem skrývá skalní výklenek ozdobený siluetou **Níhovské madony**. Další z výtvorů sochaře Laciny tvoří z toho romantického zákoutí, kde trávil častá večerní rozjímání, pravou přírodní svatyni.

Naproti soše přechází potok mostek a pěšina stoupající do protějšího zalesněného svahu nás dovede k nově vybudovanému rybníčkům „U Borovička“, na které shlíží krásně vybarvený **hastrman**, a v rákosinách níže cudně ukrytá **světluška**

Světluška.

v podobě krásné ženy. Do rybníků stéká voda z překrásné studánky **Kamenné dlaně** pod Urbánkovým včelínem. Studánka je jednou z mála selských pramenů pitné vody na rozhraní pastvin, pole a lesa. Není mnoho míst, kde dokonalou krásu přírody lidský duch oslavuje dílem svých rukou.

Přes les okolo včelína dorazíme po silnici až k nedalekému vysílači a odtud opět dolů až k další **studánce sv. Jiljí**. Říká se, že nemohla dlouho najít své jméno. Byla dokončena a vysvěcena v září 2009 na svátek sv. Jiljí. Jméno má tedy po patronu myslivců a ochránci nemocného dobytka, mnichu žijícím v jeskyni nedaleko francouzského Arles někdy kolem roku 1300, který je také znázorňován jako muž s laní u nohou. Světcovu sochu místu věnoval opět sochař Lubomír Lacina. Lidé si místo brzy osvojili, a tak zde začaly hořet svíce, chataři zde čerpají vodu. Studánka v těsné blízkosti silničky z Níhova do Lubného se stala oblíbenou zastávkou poutníků směřujících do kutinského údolí i místem častého rozjímání. V Níhově rok poté, jako upomínka svěcení studánky, vznikl pravidelný letní hudební festival Prameny, jehož výtěžek bývá použit na dobročinnost.

Hned další lesní hřeben je znovu ozdoben jiným Lacinovým dílem – **Křížovou cestou na vrch Chochole**. Křížová cesta začíná u silnice z Níhova do Rojetína, posvěcena byla 28. 9. 2016 na svátek sv. Václava. Autor ji popisuje jako snovou, není popisná, jednotlivé plastiky zobrazují symboly a čísla 14 zastavení. „*Kdo zná křížovou cestu, tak ví, co mají obrazy na těch křížích znamenat*“, vysvětluje sochař. „*Je to volná možnost domyslet si Kristovu cestu na Golgotu*.“ Na vrcholu stojí skleněný kříž. „*Sklo jsem spojil umělým kamenem, do kterého jsem nainstaloval měděné a mrazné plechy ve tvaru kamejí*“, popisuje Lacina. „*A je to na kamenném sloupu, pod nímž je tři čtvrtě kubíku betonu, aby stál. Když leží v ateliéru na zemi, tak nemáte kam stoupnout. A když jej pak přinesete do pleněru, tak vám mezi těmi třicetimetrovými stromy připadá nevelký. Měl, myslím, čtyři metry, i s tou stopkou, co je v zemi*.“

Křížová cesta na vrch Chochole.

Studánka Kamenné dlaně.

Nedaleko u silnice dále do Rojetína jsem si loni v zimě všimnul zcela nově nainstalované **sochy sv. Zdislavy**. Lesní zákoutí je doplněné lesním oltářem a kruhem dřevěných laviček vytváří malou přírodní kapli pod širým nebem zasvěcenou oblíbené místní křížanovské rodačce a patronce rodin. Pan sochař Lacina se i tady uměl s krásným svatým zákoutím trefit.

V nedalekém **Rojetíně** na chvíli opustíme umělecký svět Lubomíra Laciny ve prospěch místní umělkyně a výtvarnice **Martiny Fialové**. Její osobní **Galerie Rojetín** je autorskou výstavní galerií. Nabízí k zhlédnutí obrazy, vypalovaná skla a mozaiky. Vystavují se zde také kresby, loutky, malby na skle, malované lampičky, vázy, čajový porcelán a další. Otevřeno je denně na zazvonění nebo po telefonické domluvě na tel. 724 740 363.

Z Rojetína se vrátíme po zelené turistické značce zpátky směrem na Níhovské rybníky. Až k nim dorazíme, po severním břehu rybníka se vrátíme od rozcestí V Bařinách ještě 300m směrem na Borovník. Pro zdejší novou **boží muku** vytvořil pan Lacina sochu **sv. Jana Křtitele** s mušlí, která vznikla v souvislosti s neštěstím, po němž se jeden malý chlapec jakoby znovu narodil, a **sochu Panny Marie** v souvislosti se smrtí maminky zdejšího lesníka Jiřího Nohela.

Z lesa v Bařinách se vrátíme silničkou po žluté turistické značce už zpět do Níhova. I když si na konci cesty u stolu s kamennou hostinou musíme občerstvení obstarat z vlastních zásob.

Staronový kříž v Lomničce

49°22'15.846"N, 16°25'35.439"E

Že kříže v minulosti sloužily jako milníky a zdaleka viditelná znamení významných cest a rozcestí v krajině, si můžeme připomenout v **Lomničce** nedaleko Tišnova. Malá vycházka do polní trati **U lip** nedaleko Lomničky nás přivede k dnes již obnovenému kříži, který zde dříve, zřejmě po staletí, vyznačoval rozcestí na cestách

mezi Lomničkou, Šerkovicemi, Řepkou (Lomnicí) a snad i klášterem Porta coeli. Dodnes se nedaleko kříže polní cesty větví.

Nový vysoký dřevěný kříž byl usazen na podzim 2019 v místě, kde jak praví místní, „stávaly dvě lípy a kříž. Postupem času byl kříž ukraden a lípy vyhořely“. Od jara 2019 zde rostou dvě lípy znovu a dělají tak novému kříži doprovod pro budoucí typický obrázek kříže doprovázeného dvojicí stromů. Obnovený kříž byl požehnan v neděli 6. 10. 2019 na pozvání současné generace rodiny Bloudkovy z Lomničky jako připomínka odkazu našich předků.

Mariánská boží muka v Brusné

49°23'45.973"N, 16°24'9.723"E

Zcela jiného typu je nové poutní místo na odlehleém lesním zákoutí nad **Brusnou**. Dřevěný zdobený sloup nechal před pěti lety vztýčit Řád křesťanského rytířství Blahoslavené Panny Marie a svatého Michaela (Ordo militiae christianae) na odlehleé pastvině nad obcí. Organizace vystupuje jako světský rytířský řád od roku 2010 s cílem rozvíjet duchovní úroveň, organizovat charitativní a humanitární pomoc zejména dětem v dětských domovech v České republice a pomáhat při ochraně památek. V tomto duchu vytváří nová místa určená k rozjímání v odlehlých zákoutích.

Hledání boží muky je detektivní. K místu nevede žádná cesta, a tak pokud se neřídíte přímo souřadnicemi GPS, vyjděte z dolního okraje zástavby Brusné po staré cestě na Lomnici k bílému kříži pod výraznou mezí. Přes tuto mez se dostanete k okraji lesa a po něm ve směru vysílače na kopci dojdete až k boží muce v lesním zákoutí. Každoročně se zde koná poutní mše svatá o první srpnové sobotě.

Krásných míst pro romantická zamyšlení i duchovní povznesení je řada. Budeme v jejich vyhledávání na Tišovsku pokračovat třeba zase znovu v čase velikonocím.

Foto: Vilém Kužel a Vladimír Vecheta

Obnovený kříž u Lomničky.

SIEMENS

Při zakoupení minimálně čtyř vestavných spotřebičů Siemens získáte jako dárek dřež SCHOCK v hodnotě 8 500 Kč zdarma.

Akce trvá do vyprodání zásob.

Seznamte se s budoucností.

Siemens domácí spotřebiče

Skupina BSH je držitelem licence k ochranné známce Siemens AG.

BEDNÁŘ

VÝKUP AUTOVRAKŮ

VYVRAK

1500,-

ZA AUTOVRAK !!!

- odvoz zdarma
- doklad o ekolikvidaci

+420 731 04 04 05 | www.vyvrak.cz

HORNÍ LOUČKY

Barbora Dufková, Jana Midrlová

Obec Horní Loučky leží západně od Tišnova v jižní části Pernštejnské vrchoviny, která je součástí Hornosvratecké vrchoviny. Horní Loučky patřily do Kraje Vysočina a okresu Žďár n. Sázavou, ale od roku 2005 jsou součástí Jihomoravského kraje a okresu Brno-venkov. V obci žije cca **320 obyvatel** v průměrném věku 42,2 let. Patří k ní místní část Vrbka.

Z historie obce

První písemná zmínka o obci je z roku **1353**. Horní Loučky v této době patřily Hrochovi (Heroltovi) z Kunštátu, který na obou Loučkách a Malhostovicích upsal své manželce Markétě, dceři Matouše ze Šternberka věnem 50 hřiven ročního důchodu. Téhož roku Gerhard, syn Smila z Kunštátu, daroval svým strýcům Kunovi z Luk, Vilémovi z Polehradic a Hrochovi z Loučky své zboží, a to hrad a město Kunštát. Obě vesnice Loučky zůstaly při panství kunštátském až do roku 1502, kdy prodal Heralt Kuna z Kunštátu obě vsi, zpustlý hrad, faru a dvůr bratřím Janovi a Václavovi z Lomnice, kteří byli českobratrského vyznání. V letech 1519–1848 náležely Horní Loučky klášteru v Předklášteří. První zmínky o hornoloučských osadnících lze nalézt v Urbáři z roku 1632.

K místním pamětihodnostem patří **pomník padlým v první světové válce**, busta **Hynka Kokojana**, pískovcový kříž, mramorový kříž a dva dřevěné kříže.

Pout' u kaple Nanebevzetí Panny Marie.

Vybavenost obce

V obci se nachází obecní úřad s **kulturním domem**, hospoda, **víceúčelové a dětské hřiště**. Obec má vlastní vodovod, vodojem a čistírnu odpadních vod. Obecní úřad vydává několikrát do roka obecní zpravodaj. Pravidelně k nám dojíždí pojiždná pekárna a masna.

V současné době pracuje vedení obce na několika projektech. Plánuje se **revitalizace rybníka** ve Žlíbcích, opravy místních komunikací, vrtu, kulturního domu a hospody. Prioritou příštího roku bude získání dotace na **rekonstrukci dětského hřiště**. Stejně tak bychom rádi vytvořili prostor pro starší děti a sportovně založené občany. Tímto prostorem by mělo být hřiště workoutové. V jednotlivých etapách také pokračuje výstavba chodníků a pracujeme na novinkách v odpadovém hospodářství.

Kulturní život

Přestože jsou Horní Loučky malou obcí, žijí bohatým kulturním životem. Kulturní rok je zahájen **ostatky s průvodem masek za doprovodu harmonikáře**. V dubnu pořádáme pro místní občany **pálení čarodějnic**, které si užívají zejména děti. Několikrát rokem se zapojujeme do projektu – Uklidíme svět, uklidíme Česko. Při této akci uklízíme na jaře a na podzim obec a její přílehlé okolí. Kromě toho, že se nám podařilo zlikvidovat několik starých skládek, nás velmi těší hojná účast místních obyvatel, a to zejména z řad dětí.

Velkou část kulturních akcí pořádá **Spolek Kultura Horní Loučky (KHL)**, jednou z již tradičních akcí je letní odpoledne pro děti, které se koná v prázdninových měsících. Dětské odpoledne je vždy tematicky zaměřené. Setkali jsme se s piráty, indiány, zabloudili jsme do pravěku, užili si duhové radovánky a vydali se s mimozemšťany do vesmíru.

Od minulého roku pořádá místní spolek vědomostní kvízy, které získaly na oblibě a jsou hojně navštěvovány.

V měsíci srpnu pořádá obec tradiční **slavnost Nanebevzetí Panny Marie**, které je zasvěcená kaple na návsi. Oslavy jsou započaty odsložením mše svaté u kapličky, poté následuje program s dechovou hudbou a posezením na výleti-

Dětské hřiště v Horních Loučkách.

šti. Koncem prázdnin se tradičně koná **Nohejbalový turnaj trojic**, kterého se účastní mnoho týmů z širokého okolí. Do kulturního dění v obci se zapojuje i místní sbor dobrovolných hasičů, který každoročně pořádá dvě taneční zábavy na místním výletišti.

Největší akcí, na kterou se připravujeme několik měsíců, jsou **Martinské hody**. Již devět let vystupují s chasou i **krojované děti**. Hodový víkend začíná v pátek přípravami sálu. V sobotu ráno jdou hoši kácet máju, kterou odpoledne zdobíme společně s dětmi. Večer probíhá tradiční hodová zábava s bohatým programem. Chasa a děti tančí moravskou, českou a československou besedu a další lidové tance. V neděli ráno je mše svatá v kostele sv. Martina. Po obědě zvou starci a stárky místní na hodový program pod májou za doprovodu kapely. U máje se sejdeme vždy v hojném počtu, pokaždé je to příjemné sousedské setkání. Zde můžeme zhlédnout bohatý taneční program a poslechnout si tradiční ortel nad beranem.

V prosinci se setkáváme při **Mikulášské nadílce** pro děti. Spolek sportovců pořádá Mikulášskou zábavu. Vánoční atmosféru načerpáme při výrobě dekorací na adventních dílničkách a vánočním koncertě s cimbálovou muzikou.

Budeme rádi, když se na našich akcích potkáme i s Vámi, občany z okolních vesnic. Jste vítáni.

Foto: archiv obce Horní Loučky

Martinské hody.

65 LET RADIOKLUBU OK2KEA

Josef Stryk

V polovině roku 1955 byl založen Radioklub Tišnov. V té době si tehdejší předseda okresní organizace Svazarmu pan Václav Lipovský zavolal čerstvého absolventa základní vojenské služby Karla Součka a řekl mu: „Karle, Ty založíš radioklub.“ Karel uposlechl a radioklub skutečně založil. Vojenská správa pomohla vytipovat několik vojáků v záloze, dříve zařazených jako spojářů či radistů, a tak k prvním krůčkům chybělo už jen málo. Stačilo pořídit nějaké technické vybavení, klubovnu a činnost radioklubu mohla být zahájena. Již v prosinci téhož roku bylo navázáno první radioamatérské spojení pod volací značkou kolektivní stanice OK2KEA v pásmu 80 metrů se stanicí v Karlových Varech.

Od té doby se v radioklubu mnohé změnilo. Mimo radioamatérské vysílání došlo především k soutěžím a závodům v radiovém orientačním běhu zvaném dříve jako hon na lišku. V tomto oboru činnosti radioklub vychoval celou řadu sportovců jako závodníků a trenérů až po úroveň mistrovství světa. Pamětníci si

jistě vzpomenou třeba i na organizování kurzů pro řidiče malých motocyklů apod. Na úseku budovatelské činnosti nelze zapomenout na svépomocnou výstavbu vysílačiho střediska Veselí u Lomnice, odkud radioklub zajišťuje v posledních letech účast v mezinárodních soutěžích a závodech ve vysílání na krátkých, a především velmi krátkých vlnách. Toto středisko zabezpečuje nezbytné zázemí při dosahování velmi pěkných výsledků v každoroční soutěži s názvem Polní den, která je považována za největší celoevropskou akci na VKV. Příkladem mohou být výsledky letošního roku, kdy v soutěži na pásmu 2 metrů dosáhli členové klubu ve složení Aleš Raus a Vítězslav Vala pěkné 13. místo z celkového počtu 73 hodnocených českých stanic v kategorii s více operátory. V uvedené soutěži navázali za 24 hodin 458 platných spojení se ziskem 127 838 bodů – co jeden bod, to jeden kilometr překlenuté vzdálenosti soutěžících stanic. S výkonem vysílače 1 000 watt a anténou 2 × 12 elementů YAGI se podařilo navázat nejdlejší spo-

jení s italskou stanicí s volacím znakem IQ8XF na vzdálenost 890 kilometrů. V minulém roce se naše kolektivní stanice umístila rovněž na 13. místě z celkového počtu 70 stanic stejné kategorie.

Kopie staničního lístku od jiné italské stanice.

V současné době má radioklub celkem 13 řádných platících členů. S politováním musíme poznamenat, že o členství již není ani zdaleka takový zájem, jaký byl ve druhé polovině minulého století. O to více bude nutné zaměřit pozornost stávajících členů na rozšiřování členské základny v následujících letech.

VÍTĚZOVÉ SOUTĚŽÍ

Tereza Karasová

Na konci minulého roku vyhlásila Ekoporadna čtyři vítěze ve čtyřech kategoriích.

V soutěži „O nejkrásnější stromy“ v kategorii „Strom na soukromé zahra-

Vítězný balkon v ulici K Čimperku 1842.

Foto: Tereza Karasová

dě/pozemku v katastru města Tišnova“ zvítězil žlutě kvetoucí **strom na zahradě v ulici Na Honech 1820**, kterou do soutěže přihlásila sama majitelka zahrady. Vítězem v kategorii „Strom ve veřejné zeleni města Tišnova“ se stala **vrba na ulici Dřínová**, kterou do soutěže navrhla Ekoporadna Tišnovsko.

V soutěži „O nejkrásnější květinové výzdoby“ v kategorii „Okna a balkony“ zvítězil **balkon v ulici k Čimperku 1842**, který pro svou výraznost nominovala Ekoporadna Tišnovsko. Kategorii „Předzahrádky“ vyhrála nepřehlédnutelná **předzahrádka v ulici Dlouhá**, kterou do soutěže také vyfotila Ekoporadna Tišnovsko.

Slavnostní vyhlášení vítězů letos kvůli opatřením vlády proti šíření COVID-19 v Městské knihovně Tišnov neproběhlo

a ceny s diplomy byly doručeny vítězům domů.

Srdečně děkujeme všem, kteří se do soutěže zapojili, ať už hlasováním nebo zasláním soutěžního příspěvku. Děkujeme panu Brzobohatému za možnost uspořádat výstavu v průjezdu lékárny Arnika, Komisi životního prostředí za iniciaci soutěže a také městu Tišnov za finanční podporu v rámci dotačního programu pro oblast životního prostředí pro rok 2020.

Galerie fotografií soutěžních kandidátů bude k vidění na webových stránkách nebo na Facebooku Ekoporadny. Vítězné příspěvky si můžete prohlédnout také na nástěnce Ekoporadny.

I letos bylo opravdu z čeho vybírat a mnoho krásných výzdob a rozkvetlých zahrad mohli vidět i ti z nás, kteří bydlí v jiných končinách Tišnova. Nezapomnělo se také na stromy ve veřejné zeleni, o které naše město pečuje a zaslouží si pozornost při procházkách Tišnovem. Budeme se těšit zase v příštím roce! <http://ekoporadna.tisnovsko.eu/>

PROJEKTY MAS

Barbora Gottwaldová

BRÁNA
VYSOČINY

Ve zkratce informujeme o projektech ochrany ŽP, které letos prošly přes MAS Brána Vysočiny.

Stavba **Biokoridoru v Tišnově** byla podána do naší výzvy č. 1 (Realizace ÚSES a protierozní opatření) a výše dotace činila 1 171 759 Kč, a to v plné míře podpory 100%. Právě probíhá výstavba oplocenky, poté samotná výsadba zelených ploch.

Další významnou tišnovskou stavbou z oblasti zeleně je **Park u mateřské školky na Honech za Kukýrnou**. Žádost o dotaci byla podána do naší výzvy č. 3 (Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně) a výše dotace činí 1 760 728 Kč, což je 60 % z celkové ceny projektu. Do dnešního dne je položeno veřejné osvětlení v zemi, připraveny betonové plochy pod lavičky a probíhají práce na navrženém chodníku a výsadbě stromů.

Neméně významným projektem je **protierozní val ve Vohančicích**. Náklady rozsáhlé stavby přesáhly 150 % nákladů obvyklých opatření vydané MŽP. Z tohoto důvodu bylo nutné Vohančicím pomoci podat žádost do Výzvy č. 4A Bergen a zároveň byl projekt podán do výzvy č. 140 (Aktivita: Realizace přírodních blízkých opatření cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu) MŽP. Na výsledky netrpělivě čekáme.

Dalším záměrem, který byl s naší pomocí podán do celonárodní výzvy č. 140 (Aktivita: **Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur**), je **Biokoridor v Borovníku**, u něhož v průběhu hodnocení nebylo provedeno žádné krácení, takže celkové způsobilé výdaje byly schváleny ve výši 1 969 333,00 Kč a dotace je tudíž plných 100 %.

Park ve Vohančicích byl s naší pomocí podán do výzvy č. 141 (Aktivita: Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně) a v současnosti probíhá jeho hodnocení.

Výsadba stromů podél silnic SÚS JMK je projekčně připravena a čeká na vyhlášení nové výzvy.

Podílíme se také na výsadbách kolem obnovované historické Růžkové cesty z Tišnova do Jamného.

Navázali jsme spolupráci s p. Kellnerem z Drásova, který je vyškoleným lokálním koordinátorem k mapování a nápravě krajiny Živá krajina. Začínáme také připravovat novou strategii na životní prostředí pro období 2021+.

Park na Honech za Kukýrnou.

Foto: Barbora Gottwaldová

Vážený spoluobčané,

přeji Vám, abyste v roce 2021 zvládali věci každodenního života s nadhledem a pozitivně. Je na nás, jak svůj život uchopíme a prožijeme. Každý můžeme vnímat dnešní realitu jinak a z mého pohledu máme možnost žít v krásném městě, mít kolem sebe rodinu, přátele a všechna případná omezení jsou tu jen od toho, aby nás ochránila. I nadále se můžete spoléhat na práci našich městských strážníků, kteří pod vedením Jiřího Sokola pracují na bezpečné vizitce našeho města. Já i náš tým za Hnutí ANO 2011 v Tišnově věříme, že spolupráce, dialog a vzájemná podpora pomáhají.

Štěpán Pilný, zastupitel města

Vážené Tišnovačky a Tišnováci,

do roku 2021 si přeje navzájem zdraví, přátelství, lásku a Boží požehnání. Dostatek obyčejné moudrosti, slušnosti a trpělivosti k vyslechnutí názoru druhých.

MUDr. Veronika Pozděňová, zastupitelka města

Milí čtenáři Tišnovských novin,

v tomto vzácném čase oslavy Ježíšova narození a začátku nového roku Vám všem děkuji za každé dobro třeba i nepatrné, které jste vykonali v uplynulém roce, zvláště za to, které zůstalo druhými bez povšimnutí. Do nového roku Vám všem přeji, abyste neztratili anebo znovu získali naději, že i v této době stojí za to žít, stojí za to milovat a stát na straně dobra. Modlím se za to, abyste neztratili nebo znovu našli víru v Boha, důvěru v sebe i druhé lidi; víru, že žádné zlo nemá poslední slovo. Ať nám betlémské dítě vrátí úsměv do tváří, byť pod rouškou, a ať nám pomůže znovu objevit radost z daru života i z každé maličkosti, kterou přináší. Radostné Vánoce a požehnaný nový rok.

Josef Rybecký, farář římskokatolické církve

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2021

Jaroslava Klopalová

OBLASTNÍ CHARITA
TIŠNOV

Blíží se další ročník tříkrálové sbírky. Velice si vážíme vzrůstající podpory i vaší vlídnosti, se kterou přijímáte koledníky, a také vaší štedrosti, díky které můžeme pomáhat tam, kde nás lidé potřebují. Sbírkou vytváří každoročně společenství lidí, které přináší poselství lásky, pokoje a radosti do našich domovů. Součástí jsou koledníci a doprovody skupinek, kteří v chladném počasí nachodí často i několik kilometrů, ale také každý z vás, kdo svým příspěvkem do pokladničky podporuje Charitu v její činnosti.

Tříkrálová sbírka 2021

Vývoj posledních týdnů přináší více otázek než odpovědí, a to i co se týká organizace sbírky. Ve hře jsou díky nepředvídatelnosti nadcházejících dní scénáře, které počítají s menšími či většími omezeními v průběhu sbírky a v nejhrošším případě i s tím, že nebude možné koletovat vůbec. Pro tento případ se tříkrálová sbírka chystá na vkróčení do online prostoru, v kterém se bude snažit oslovit

své příznivce. Jakou formu bude sbírka nakonec mít, budeme s určitostí vědět až koncem roku. Abychom se mohli lépe přizpůsobit případným aktuálním opatřením, byl termín sbírky prodloužen o čtrnáct dní a v roce 2021 bude tedy sbírka výjimečně probíhat od 1. až do 24. ledna.

Vaše pomoc je zapotřebí více než kdykoliv jindy

Věříme, že i přes nejistotu dnešních dní nám zachováte při nadcházející tříkrálové sbírce svou přízeň. Potřební, kteří jsou situací související s covidovou epidemií nejvíce ohroženi, potřebují velmi vaši pomoc. Náklady na provoz charitních služeb jsou v důsledku epidemie mnohem vyšší než obvykle, potýkáme se z důvodu četnější nemocnosti s personálními obtížemi, ale přesto chceme zachovat všechny naše služby ve stávajícím rozsahu a zajistit tak pomoc pro všechny, kteří nás potřebují.

Tříkrálová sbírka dokázala pomoci

Prostředky z tříkrálové sbírky zůstávají z většiny v našem regionu a jsou nepostradatelnou součástí financování

některých našich služeb. Zajištění provozu služby Domácí hospic Porta Vitae či Domácí zdravotní péče by bylo bez podpory těchto prostředků velice obtížné. Díky vašim příspěvkům v minulých sbírkách můžeme být nablízku nevléčitelně nemocným, pomáhat jejich rodinám nebo poskytovat odbornou zdravotní péči v domácím prostředí klienta. Vaše dary pomáhají i prostřednictvím Charitní záchranné sítě a Fondu individuální pomoci lidem v akutní nouzi. Protože pečujeme o klienty v jejich domácím prostředí, neobejdeme se bez spolehlivých dopravních prostředků. Z tříkrálové sbírky se podařilo dofinancovat i nákup automobilu pro charitní Pečovatelskou službu, momentálně slouží také k rozvozu obědů našim klientům.

Za všechny pracovníky naší oblasťní charity vám přeji požehnané vánoční svátky strávené v kruhu svých nejbližších a v novém roce hlavně pevně zdraví!

Aktuální dění kolem tříkrálové sbírky najdete na našich webových stránkách www.tisnov.charita.cz.

Nezastihli vás tři králové a přejete si přesto přispět na pomoc potřebným lidem? Učinit tak můžete zasláním finančního daru na účet číslo: 66008822/0800, vs: 77706900. Děkuje!

RYZÍ VÁNOCE

kolektiv zaměstnanců

Letošní Vánoce budou jiné. To už tak nějak cítíme všichni. Bez vánočních trhů, svařáku a bramboráků na Svobodáku, bez školních vánočních besídek, adventních koncertů, firemních večírků. I těch dáreků Ježíšek nejspíš nesežene tolik... Jeden by si pomyslel, že budou neveselé, ba i truchlivé. Ale vlastně proč by měly být?

To, co nám letos nebude dopřáno, je jistě každý rok milé a příjemné, ale není to podstatné. Možnost být s těmi, které máme nejraději, obdarovávat se láskou, laskavostí, pozorností, projevit pokoru a vděčnost, že se zase všichni ve zdraví scházíme u jednoho stolu, u stolu, který je i nadále štědrý a bohatý, tuto možnost nám nikdo nebere.

Ano, tyto Vánoce budou jiné. Budou bez komerční vaty, bez pozlátek. Svět venku nám letos vánoční atmosféru nezajistí, musíme si ji vytvořit sami, ve svých srdcích. Budou o to víc ryzí, upřímné a pravdivé. Prostě jenom takové, jaké si je my sami, se svými nejbližšími, uděláme.

Přejeme vám všem, abyste je prožili v lásce, pohodě a harmonii.

Vánoční výzdoba v Penzionu – každoroční dar Ing. Jana Kopřivy.

Foto: archiv CSS

DÁVÁM TOMU ROK, MAXIMÁLNĚ DVA...

JAK DLOUHO NÁM JEŠTĚ BUDE SLOUŽIT KNIHKUPECTVÍ PANÍ RAŠKOVÉ?

Václav Seyfert

V knize Dobře utajené housle definoval Miroslav Horníček pojem „malý přehledný nepořádek“. Vzpomenu si na to po každé, když vstoupím do zdejšího knihkupectví, protože mám pocit, že jeho majitelka dovedla zmiňovaný model k jistému stupni dokonalosti. „*To je tím, že nemáme sklad,*“ vysvětluje paní Rašková, „*a knížky se na nás hrnou takovým způsobem, že není kam je dát. Když je malý odbyt, je více hromad. Lidi si asi říkají, proč ona si někdy neuklidí, ale neuvědomí si, že ty hromady jsou pokaždé jiné.*“ Podle Horníčka se ovšem právě při užití tohoto systému nakonec vždy všechno najde. „*No, většinou ano...*“ dodává s úsměvem.

Vladimíra Rašková, rozená Kokoliová, se narodila jako nejstarší ze tří sourozenců do rodiny žijící ve Veverských Kníních. Jen o málo mladší je sestra Lída, dnes pracující jako státní úřednice, nejmladší je bratr Vladimír, známý výtvarník. Příjmení Kokolia u nás není příliš obvyklé, v celém Česku se vyskytuje pouze v jediné rodině, jejíž jedna větev se usadila v Tišnově.

Vladka studovala střední knihkupeckou školu v Luhačovicích, praxi vykonávala v obchodě pana Janoucha v Brně. Brzy čekala první dítě; v roce 1972 se narodil syn David, pak přišly na svět v letech 1977–8 dcery Ivana a Hana. V časech jejich narození už bydlela s rodinou v Tišnově. Při starostech o děti nebylo možné hledat stabilní práci, takže Vladka střídala profese, jak se dalo, a posléze začala dálkově studovat ekonomickou školu, aby měla maturitu, kdyby snad někdy přišla šance se ke knihkupectví vrátit.

A ona opravdu přišla, dokonce přímo v Tišnově. Z knihy na Komenského náměstí odešly v roce 1986 paní Kovářová a po ní i paní Lepková a Vladka získala místo vedoucí. Počátkem 90. let se rozvedla, ale také se svým pozdějším profesním i životním partnerem Tomášem Borkem odkoupili zásoby i vybavení knihkupectví a začali podnikat. Nejprve v původních prostorech, od roku 1996 v Jamborově domě. Díky Tomášově elánu a šikovnosti byly začátky slibné, ale časem přišla období, kdy se profese knihkupce zdála být k neužití. „*Starší lidé si chodí půjčovat do knihovny, kupují málo,*“ říká paní Rašková, „*a mladí méně čtou. Obchod léta skomírá. Každý se ptá hlavně na cenu a v tom se vůbec nemůžeme srovnávat s internetovými obchody či velkými firmami. Sice poskytujeme i slevy, ale dáváme je v podstatě ze svého.*“

Větší krize přišla po rekonstrukci Jamborova domu, během níž byl obchod uzavřen. „*Když jsme se sem vrátili, říkala jsem, dávám tomu ještě rok, maximálně dva,*“ připomíná slavnou větu z Hřebejkových Pelíšků. „*Teď je to tu díky uzavírání obchodů znovu. I v normálních časech se vždy teprve Vánoce staly obdobím, kdy jsem si na sebe trochu vydělala. Do té doby jsem tu byla v podstatě zadarmo a Tomáš za minimální plat. Už to ale dávno neberu tak, že je to byznys. Prostě mně jen připadá, že to má smysl. Možná je to ode mne i zbabělost – neumím si představit, že bych obchod zavřela a pak potkávala zklamané zákazníky na ulici.*“

Tomáš Borek dodává: „*Vladka si před časem ani nevšimla, že už může být v penzi. Syn David jí jednou říká. Tchýně šla do důchodu, je mladší než Ty a měla i méně dětí. Jak to, že Ty v důchodu ještě*

Vladimíra Rašková, jak jinak než mezi knihami. Foto: Tomáš Borek

nejsi?’ Tak jsme to začali počítat a zjistili jsme, že už přes dva roky mohla pobírat penzi. Pak jí ale všechno doplatili, takže první částka vypadala jako důchod europoslance.“

Díky letité spolupráci se dnes stálí dodavatelé k tišnovskému knihkupectví chovají tak, že mu knihy v podstatě „půjčují“, a co se neprodá, berou si zpět. Některé tituly je ale třeba koupit tak zvané „natvrdo“. V sortimentu převažují romány pro ženy a detektivky, ale stále vycházejí i zajímavé knihy, z nichž mají s Tomášem pokaždé velkou radost. Vladka sama se jako čtenářka vyhýbá jednak krvákům („*stačí přečíst si záložku a máš toho dost, nevidím důvod tomu věnovat jakýkoliv čas*“) a nemá ráda příběhy z české současnosti. Naopak si vybírá knížky, které jsou trochu zapomenuté, a protože se jí líbí humor, vyhovuje jí takový typ literatury, jaké se ve svých povídkách věnuje Ephraim Kishon.

Od roku 1998 žijí s Tomášem na samotě mezi Lomnicí a Brumovem v objektu patřícím dříve Lesům a poté vráceném rodině Serényiů, kteří je tu dále nechávají bydlet. „*Už se ale chystáme odstěhovat. Ztrácí to své kouzlo. Bylo to uprostřed lesů, chovali jsme králíky, slepice, kozy i ovce, sušili seno, obdělávali pole. Teď je tam tak ‚vymydleno‘, že je to jen ‚sem tam strom‘. Jen ten klid a samota to vyvažovaly. I tady si říkám, že tomu dávám ještě tak rok, maximálně dva.*“

Jak že to ale bylo v Pelíšcích? Z jednoho roku, nanejvýš dvou, se vyklubala dočasnost trvající přes dvě desetiletí. Nebylo by divu, kdyby to tak dopadlo i s bydlením na samotě a hlavně s knihkupectvím v Tišnově. Většina věrných zákazníků by si to určitě přála. ☺

KRVAVÝ ŠTĚDRÝ DEN 1620

O JEDNOM LÉTA TRADOVANÉM OMYLU

Václav Seyfert

V prosincovém čísle měl být v kalendáriu zveřejněn také text týkající se výročí hodně dávného a navíc i hodně kulatého. Zněl takto:

24. PROSINCE – PŘED 400 LETY

Ve čtvrtek 24. prosince 1620 **způsobili v Tišnově nebývalé krveprolití polští rejtari**, vracející se z bitvy na Bílé hoře. Vojáci z oddílu tzv. lisovčků, proslulí nesmírnou brutalitou a znepokojení planými sliby císaře ohledně vyplacení žoldu, pustošili již od listopadu celou Moravu. Přesně na Štědrý den vyšli podle pověsti zástupci obce s katolickými korouhvemi přivítat blížící se žoldáky na Klášterskou ulici, aby smírným gestem zabránili plenění města, ale ti je začali bez milosti vraždit. Tragické střetnutí bylo nejspíš odvetou za přepadení dvou polských vojáků téhož dne za Kukýrnou bandou krčmáře Cupáka. Vedle primátora Jiříka Mydláře byli oběťmi mimo jiné též lazebník Jiřík nebo hospodář Jiřík Kozelka z Drásova. Událost je zpodobněna formou sgrafita autora Jano Köhlera na fasádě tišnovské radnice.

Citovaný odstavec jsme se nakonec rozhodli z kalendária vyjmout a krvavé historce věnovat samostatný článek o měsíc později. Jednak proto, že lednové číslo vychází před Vánoce a připomínka dávného Štědrého dne v něm bude aktuálnější, a za druhé je třeba uvést na pravou míru léta tradovaný omyl, který zřejmě každý další autor opisoval od toho předchozího.

Přečtěme si, jak událost popisuje Bohuš Sedlák v knize V závětrí Květnice, a to v kapitole O mordu primátora Jiříka Mydláře: „... Na vánoce roku 1620 dorazili Poláci do Tišnova. ... Na Štědrý den roku 1620 vyslal hejtman Lisowský dva rejtary s cedulí, určující výpalné pánům z Kounic na zámku lomnickém. Nedošli. V bukové chrastině za Kukýrnou přepadla je Cupáková rota, jednoho rejtara zastřelili z bambítky a druhý zraněn pobouřil Poláky proti

městečku, které pak vytrpělo kruté reprezálie. Téměř celé město bylo vypáleno, několik čelných sousedů zamordováno a sám primátor Jiřík Mydlář z rodu lazebníků tak zle byl pošavlován, že za několik dní nato zemřel...“

V měsíčníku Naše Tišnovsko z roku 1970 lze v čísle 3 nalézt o Jiříku Mydlářovi článek z pera historika Jana Hájka, který jeho smrt popsal těmito slovy: „... Tišnovští sousedé, vedeni primátorem města Jiříkem Mydlářem, s kostelními korouhvemi a zástupem družiček, šli katolickým Polákům vsříc. K setkání došlo na ulici Klášterecké, kde primátor oslovil ‚pěknou latinskou řečí‘ vedoucí skupinu žoldáků a zval je k štedrovečerní večeři do skromných příbytků tišnovských sousedů. Tu však ze skupiny vyjel vůdce tlupy – hejtman Lisowski – a bez jediného slova roztal mluvčímu hlavu – ‚a pak se vrhli žoldneři na bezbranný lid a vraždili jej napořád‘. ... abatyše kláštera tišnovského, v listině psané císaři, v níž žádá o slevu daní, udává jako příčinu – ‚že v ulicích jejího města Tisnova bylo na 200 lidu od Poláků zbito‘...“

Do třetice ocitujme úryvek z knihy „Tišnov. Příroda – dějiny – památky – lidé.“ Na straně 295 se mimo jiné píše: „Poměrně nepřehledná situace během poslední fáze stavovského povstání vyvrcholila v Tišnově na Štědrý den roku 1620, kdy se městem prohnali polští žoldáci pod vedením hejtmana Lisovského.“

V čem je problém? Všechny citace se shodují v tom, že Polákům přímo v Tišnově velel hejtman Lisowski, byť v případě jeho příjmení používají různý pravopis. Jenže tak to nemohlo být.

Polsko-litevský šlechtic Aleksander Józef Lisowski byl na přelomu 16. a 17. století královským plukovníkem, ale historie jej označuje také za násilného lupiče. V roce 1604 byl vůdcem vzpoury vojáků kvůli nevyplaceným mzdám, které si jeho jednotky nahrazovaly drancováním místních civilistů. Byl za to dokonce odsouzen k hanbě – zbavení cti a občanských práv. Později – na objednávku velitele polsko-litevské armády Jana Karola Chodkiewicze – sestavil vojenský útvar z kozáků různé národnosti, z původních

200 jej rozšířil na několik tisíc mužů, a vstupoval s nimi do žoldněřských služeb. Na podzim 1616 Lisowski náhle zemřel poblíž Starodubna na litevsko-moskevské hranici. Některé prameny uvádějí, že už za jeho života se příslušným jednotkám říkalo „Lisowowcy“ (např. <https://zyciorysy.pl>), existují ale i tvrzení, že až po smrti Lisovského přijali pozůstalí vojáci na jeho počest název „Lisowczycy“ (wikipedia). Ve službách Ferdinanda II., na jehož straně bojovali v období Bílé hory, se lisovčáci, jak se jim říká v češtině, ocitli až po smrti svého zakladatele. Rozšířená verze, že hlavu Jiříka Mydláře roztal hejtman Lisowski osobně, se tudíž nezakládá na pravdě.

Existence lisovčků formálně skončila v únoru 1624, kdy je Sejm postavil mimo zákon. Zájemce o podrobnosti odkazují na bakalářskou práci Patrika Vlasáka Lisovčáci a česká válka (1618–1620), která je dostupná na internetu. O tišnovských událostech se v ní ale nepíše... ☺

Sgrafito Jano Köhlera na průčelí tišnovské radnice připomíná krvavý Štědrý den v roce 1620. Foto: Veronika Skálová

JAK TIŠNOVŠTÍ RODÁCI OVLÁDLI BRNO

STOLETÉ SILVESTROVSKÉ VÝROČÍ

Václav Seyfert

Konec roku 1920 nebyl v Československu dobou adventního klidu. Vrcholil rozkol v sociální demokracii, jejíž radikální křídlo po prohraném boji o Lidový dům vyhlásilo na pátek 10. 12. generální stávkou. V některých místech začala přerůstat v pokusy o převrat; patřilo sem i Oslavansko, kde se zbolševizovaní dělníci zmocnili elektrárny a vypnuli proud pro celé Brno. To ale nebyl jediný problém, kterému musela moravská metropole čelit. Ve více než stovce továren se nepracovalo, dělníci vyšli do ulic a nenechali se zastrašit ani policií – v pondělí 13. 12. jich stávkovalo ještě víc, asi 20 tisíc. O den později se konečně podařilo učinit silicím protestům přítrž, a to způsobem velmi hraničním: vyhlášením stanného práva.

V té době už Brno nemělo starostu. První muž města, sociální demokrat Karel Vaněk, se hned 10. 12. vzdal funkce a zastupitelstvo bylo postaveno před úkol provést novou volbu starosty. Ta se konala na Silvestra v zasedací síni zemědělské rady, sídlící v Zemském domě II na Žerotínově náměstí; dnes se tu nachází Krajský úřad Jihomoravského kraje. Tzv. Velké Brno mělo 90 zastupitelů, z nichž 29 tvořili představitelé německých stran a ti se volby nezúčastnili. Novou hlavu města tak mělo určit 61 voličů, jejichž spektrum se skládalo z 19 sociálních demokratů, 16 národních demokratů, 13 socialistů, 8 lidovců a 5 zástupců ostatních stran.

O post starosty se ucházeli dva adepti... A oba pocházeli z Tišnova! **PhDr. Bedřich Macků**, profesor experimentální fyziky na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity a dosud 1. náměstek starosty Vaňka, reprezentoval Československou stranu socialistickou. Jeho protikandidátem byl **Jan Máša**, vrchní zemský zemědělský rada, navržený Československou národní demokracií. Národní listy psaly: „... Největší naděje na starostenství si činí čeští socialisté, jež usilují o zvolení prof. dra. Macků. Slibují pravici volbu prvního náměstka. Nár. demokraté kandidují radu dr. Mášu. ‚Rovnost‘ prohlašuje, že komunistům je volba lhostejnou, protože prý mezi národním demokratem a českým socialistou není v podstatě žádného rozdílu. Pravděpodobně prý komunisté při volbě odevzdají prázdné lístky.“ Demokratický tisk uměl levičácké zastupitele pojmenovat přesně, i když KSČ ještě neexistovala – k jejímu založení došlo až v květnu 1921.

Boj tišnovských rodáků o vládu nad Brnem byl dramatický a neobešel se bez kuriózních, téměř silvestrovských pikantérií. V 1. kole získal Macků 29 hlasů, Máša 24 a 8 lístků bylo prázdných. Protože žádný z kandidátů nedosáhl nadpoloviční většiny, muselo se konat 2. kolo. Ani v něm ale nutných 31 hlasů nikdo nedostal – pro Bedřicha Macků hlasovalo 29 členů, 28 voličů dalo přednost Mášovi, tři lístky byly prázdné a na jednom bylo napsáno „Macek“. Ani členové volební komise netušili, jak tomuto výsledku rozumět, a jejich zoufalé studování paragrafů přerušil až německý

Tišnovský rodák prof. PhDr. Bedřich Macků, starosta Brna z let 1920–25.

Foto: cs.wikipedia.org

sociální demokrat Taub návrhem, „*aby profesor Macků byl prohlášen za starostu Velkého Brna*“. Deklarovaný vítěz požádal o přestávku a šel se poradit s předsedy klubů, zda má za těchto okolností své zvolení vůbec akceptovat. Když se po dlouhé době vrátil, oznámil, že post starosty přijímá. Jednání pak předčasně skončilo a další body programu byly přeloženy na příští zasedání. Redaktoři Rovnosti, zhrzení faktem, že radikální levice definitivně přišla o starostenský post, si na Nový rok neodpustili v závěru své bulvárně až posměšně pojaté reportáže z průběhu voleb podotknout: „... *včerejší plenum členů městského zastupitelstva se svým zmatkem, nepřipraveností a neurčitostí, na nějž se hodí přísloví ‚Ryba hnije od hlavy‘, ukázalo, jak se konají schůze někde v zapadlých Lhotách a ne ve sboru, v jehož čele stojí prý akademicky vzdělaný člověk.*“

Bedřich Macků – s Janem Mášou coby 1. náměstkem po svém boku – vydržel ve starostenském křesle plných pět let, dokonce na den přesně. V roce 1924 byl starostou zvolen podruhé, ale když 15. 11. 1925 uspěl i ve volbách do Senátu, usoudil, že nelze třístit síly ve dvou náročných funkcích, a svého brněnského postu se k 31. 12. vzdal. Jan Máša ovšem společně s ním nekončil; nový starosta Karel Tomeš si jej na pozici 1. náměstka ještě několik let ponechal.

Profesor Macků zemřel 14. 8. 1929 ve věku 50 let. V roce 1947 se stal in memoriam čestným občanem Brna, v Tišnově se podobného ocenění dosud nedočkal – na rozdíl od „druha ve zbrani“ Jana Máši, jemuž byl titul udělen v říjnu 1927. V červenci 1934 byly oběma mužům na jejich rodné domy umístěny pamětní desky (v případě Bedřicha Macků je to dům č. 153 v dnešní Brněnské ulici, Mášovo rodiště se nachází na adrese Cáhlovská 195), dnes ale ani jednu z nich na původních místech nenajdeme. Je to škoda, kterou lze napravit. Určitě by nebylo od věci si unikátní pětiletou „tišnovskou vládu nad Brnem“ znovu natrvalo připomínat.

Stejnou měrou jako v politice se Bedřich Macků zapsal do historie v oblasti fyziky – to už je ale jiný příběh, takže o něm snad zase někdy příště...

Zdroje:

Internetová encyklopedie dějin Brna

deníky Národní listy a Rovnost z 31. 12. 1920 a 1. 1. 1921

Lidové noviny z 27. 8. 2016

Lokální politický pluralismus: Brno ve třech stoletích, autor Stanislav Bálík, Centrum pro studium demokracie a kultury 2006

Ženy v zastupitelstvu města Brna v letech 1919–1929, magisterská diplomová práce Bc. Alice Bastlové, FF MUNI Brno 2017

Politika německé menšiny v meziválečném Československu na příkladu Německé sociálně demokratické dělnické strany v Brně, diplomová práce Šárky Navrátilové, FSV UK Praha 2016

LEDNOVÉ KALENDÁRIUM TIŠNOVSKA

Václav Seyfert

1. LEDNA – PŘED 20 LETY

K datu 1. ledna 2001 (pondělí) byl protokolárně předán majetek mezi Tělocvičnou jednotou Sokol Tišnov a Sdružením sportovních klubů (SSK) Tišnov. Po znovuoživení České obce sokolské počátkem roku 1990 vznikl při vracení sokolského majetku spor zejména o vlastnictví nových objektů. Někdejší Tělovýchovná jednota Tišnov totiž v 80. letech rozšířila komplex původní sokolovny o víceúčelovou sportovní halu a o spojovací trakt mezi starou budovou a halou, přičemž celý areál byl pojat jako jediný, funkčně propojený celek. Spor byl veden i soudní cestou; sportovní hala se nakonec stala majetkem SSK, spojovací „krček“ (v němž byla provozována restaurace) připadl Sokolu.

9. LEDNA – PŘED 475 LETY

Dnem 9. ledna 1546 je datován dopis krále Ferdinanda I., kterým poručil Janovi z Pernštejna, aby neutiskoval klášter Porta coeli a neprodával klášterní majetky. Byl první reakcí panovníka na žalobu nově zvolené abatyše Barbory Konické ze Švábenic, která takto bojovala proti silícím snahám Pernštejnů řešit vlastní zadlužení na úkor kláštera. Spor před zemským soudem byl ukončen na sněmu v Olomouci teprve v srpnu 1550, tedy téměř dva roky po Janově smrti. Praktický výkon a výnosy vrchnostenské správy na veškerých klášterních statcích byly vráceny do rukou abatyše a konventu.

Vzhled Jana z Pernštejna je známý pouze z reliéfu jeho pamětní medaile.
Foto: Pavel Fric

12. LEDNA – PŘED 80 LETY

V neděli 12. ledna 1941 bylo sehráno historicky první oficiální utkání tišnovských hokejistů. Tým AFK Tišnov nastoupil dopoledne v Řečkovících proti tamnímu SK a zvítězil 3:2, když branky vstřelili Jeřábek, Kučera a Habart. Téhož

dne odpoledne se konalo i první utkání na domácím ledě a Tišnovští v něm podlehli týmu SK Královo Pole II. 0:5. Mezi lednová výročí patří i první hokejový zápas v Tišnově při umělém osvětlení, který se uskutečnil v pátek 4. ledna 1946 od 18.45 hodin, tedy před 75 lety. Hosté z SK Nedvědice v něm zvítězili nad Tišnovem 5:1.

21. LEDNA – PŘED 155 LETY

V neděli 21. ledna 1866 uspořádal Slovanský spolek Květnice první český společenský ples. Spolek založili v Tišnově v roce 1863 starosta Filip Dvořáček, farář Josef Fetter, učitel Ignác Vlk, obchodník Jan Oderský, tkadlec Antonín Kalendovský, tesař Jan Pavlu, rolník Josef Dvořáček a koželuhové Ignác Müller a Jan Šlévr. Měl k dispozici sál a přilehlé místnosti v poschodí Panského domu. Na vzpomínaném plese se poprvé tančila Hellerova česká beseda. Pro osobní neshody spolek zanikl v roce 1882.

23. LEDNA – PŘED 115 LETY

V úterý 23. ledna 1906 se v Tišnově narodila Marie Pavlíková. Pozdější přední herečka brněnského Národního divadla byl koncem roku 1985 u příležitosti jejích blížících se 80. narozenin udělen jako první ženě vůbec titul čestné občanky města. Zemřela 27. září 2003. Podrobně jsme o ní psali v seriálu o čestných občanech v prosincovém čísle ročníku 2018.

25. LEDNA – PŘED 235 LETY

Ve středu 25. ledna 1786 se narodil svobodný pán Friedrich von Vittinghoff genannte Schell zu Schellenberg. Do historie Tišnovska vstoupil v únoru roku 1821, kdy za 200 tisíc zlatých odkoupil od Jana Mundyho panství Porta coeli. Zemřel 5. srpna 1849 a byl pohřben v Předklášteří. Od jeho potomků pak 21. června 1861 celé panství koupil za 480 tisíc zlatých ženský cisterciácký klášter v Marienthalu v Horní Lužici a obnovil v klášteře řeholní život.

25. LEDNA – PŘED 5 LETY

V pondělí 25. ledna 2016 navštívil Tišnov prezident České republiky Miloš Zeman. Na radnici se sešel s vedením

města, zastupiteli, starosty okolních obcí a místními podnikateli, následovala beseda s občany v Kině Svatka. Na závěr se prezident podepsal do pamětní knihy a udělil Tišnovu stuhu na městský prapor. Návštěva byla rozsáhle komentována sdělovacími prostředky zejména zásluhou jednoho z prezidentových výroků. Na dotaz z publika, jak by měli občané postupovat v případě žádosti o odstoupení premiéra Sobotky, prezident mimo jiné odpověděl: „*Chcete-li se zbavit jakéhokoli politika, prezidenta nevyjímaje, je k tomu jediná demokratická cesta – a to jsou svobodné volby, které v daném případě budou za rok. ... A pak existuje nedemokratická cesta – a ta se jmenuje kalašnikov.*“ Díky této odpovědi se Tišnov stal na několik dní centrem pozornosti médií celé republiky.

29. LEDNA – PŘED 210 LETY

V úterý 29. ledna 1811 se v Moravičanech u Mohelnice narodil František Salesiánský Pluskal, který později ke svému příjmení přidával ještě přívlastek Moravičanský. Po studiu na olomouckém gymnáziu a vídeňské univerzitě se stal v letech 1836–37 „magistrem hojičství a umění porodnického a očního“. Po krátkém pobytu v Lošticích se na podzim roku 1839 stal vrchnostenským a poddanským lékařem v Lomnici, kde se také oženil. Poté se jeho novým působištěm stal v roce 1857 Velehrad a od roku 1872 až do konce života Brumov u Valašských Klobouků. Již jako student projevoval zájem o přírodní vědy a na svou dobu byl navíc i kvalitním historikem. Na Lomnici se zaměřil na výzkum botaniky kraje a v roce 1853 vydal první vědeckou práci o květeně na Tišnovsku. Byla to německy psaná studie „Phanerogamen – Flora der Gegend von Lomnitz in Mähren, nebst den bisher aufgefundenen Varietäten“ (Jevnosnubné rostliny – Květena oblasti Lomnice na Moravě, včetně dosud nalezených odrůd), která vyšla ve vídeňském časopise Verhandlungen der zoologischen-botanischen Gesellschaft. Pluskal zemřel 29. března 1900 nebo 1901, prameny se v uvedení roku úmrtí různí.

NAPSALI JSME PŘED 50 LETY

11. díl LEDEN 1971

Václav Seyfert

V druhém ročníku pozměnil kulturní zpravodaj Naše Tišnovsko hned od prvního čísla podobu titulní stránky. Nadpis s motivem města již nezabíral celou šířku v její horní polovině, ale objevoval se v podobě menšího obdélníka na různých místech první strany. A o čem se v lednovém čísle roku 1971 psalo?

PAPÍRNA

V TIŠNOVĚ-PŘEDKLÁŠTEŘÍ

Autorem ústředního článku byl odpovědný redaktor dr. Ladislav Štejgerle. Text se zabýval především současností, kdy předklášterská fabrika fungovala jako jediný výrobní závod národního podniku Brněnské papírny. Většinu informací poskytl tehdejší ředitel Antonín Vlasák. K výrobnímu programu mimo jiné řekl, že „v tišnovské papírně se vyrábí dřevovina, řada druhů papíru od šedáku a balicího přes tiskové a sešitový až ke speciálním technickým a dutinkovým, jakož i některé druhy lepenky. ... Program je technologicky zajištěn čtyřmi papírenskými stroji, stroji na výrobu lepenky a brusy na rozvláknování dřeva a výrobu dřevoviny.“ V závěru nechybí zmínka o historii továrny: „Byla založena klášterem Porta coeli, její počátky sahají ... až do poloviny 17. století. Již na staré vedutě města Tišnova z r. 1723 je vyznačena jako ‚Papier-Mühl‘, existovala tedy určitě už před tímto rokem.“

Na titulní stránku čísla byla zařazena fotografie Antonína Šikuly s názvem Brněnská ulice v zimě.

O JMÉNU LUBĚ

V příspěvku popisujícím vznik jména místního potoka využil dr. Karel Fic opět své profese: „Významný badatel v oblasti toponomastiky (tj. nauka o zeměpisných jménech) Antonín Profous vykládá původ tohoto jména od slova **lub**, které ve všech slovanských jazycích znamená kůru stromovou. **Lubě** se pak nazýval ten potok, jehož hladina byla v některých dobách pokryta kousky kůry a ztrouchnivělými větévkami. ... Název stejnojmenné obce na Blanensku však odvozuje starší badatel František Černý na podkladě zápisů tohoto pojmenování ze 14. století (in villa **Lyby** 1368, **Lybij** 1378) od základu **ljub-**, jenž souvisí se slovem **libýj** (tj. libezný, příjemný, milý). Přehláska **u** v **i** se tu zrušila...“

BILANCE PRVNÍHO ROČNÍKU

Ve sloupci umístěném hned za úvodním se redakce pochlubila několika čísly, která vypovídají o prvním ročníku nového

kulturního zpravodaje: „Aby mohlo spatřit světlo světa 148 stran prvního ročníku, bylo třeba, aby se šestičlenný kolektiv redakce sešel 28krát. Jedna redakční schůze trvala průměrně 3 hodiny. ... Celý roční náklad Našeho Tišnovska činil 23.700 ks. Průměrně se měsíčně prodalo 1592 výtisků, nejvíce v říjnu (1954 ks). Stálých předplatitelů jsme během roku 1970 získali 148. Náš zpravodaj je pravidelným prodejem na 14ti místech v Tišnově a Předklášteří.“

ODDÍL LEDNÍHO HOKEJE KONČÍ

Hokejisté Baníku Tišnov sice neabsolvovali žádnou soutěž již v předcházející sezóně 1969/70, přesto zřejmě u některých přetrvávala víra, že po roční pauze dojde k znovuoživení činnosti. Byly to ovšem liché naděje, o čemž na sportovní stránce informoval Miroslav Pavlík: „Jedním z důvodů je skutečnost, že dosavadní vedoucí oddílu František Malý již nemůže tuto funkci vykonávat a v současné době se

nenášel jiný dobrovolný pracovník pro tuto funkci. Nepodařilo se sehnat ani hospodáře pro údržbu kluziště. Situace byla zkomplikována také stavebními pracemi na Ostrovci, v důsledku kterých došlo k odpojení a likvidaci původního přívodu elektrického proudu a také snížení stavu vody ve studni, ze které byla čerpána voda. Velký podíl na zrušení oddílu mají mnozí hráči pro svůj malý zájem a neodpovědný přístup ke kolektivu...“ V závěru článku přichází i postesknutí: „... dvojnásob škoda, když potkáváme mladé lidi po různých lokálech. Daleko lépe by se jejich mládí a síla vyjímal na hřišti.“

O DALŠÍM VE STRUČNOSTI

V rubrice Náš medailónek byl představen Jindřich Sedlák. Na téměř dvou stranách se psalo o spisovateli Josefu Uhrovi a jeho vztahu k Tišnovu. Rybářské historii se opět věnoval Milan Jeřábek. Josef Ondroušek informoval o spolupráci radioamatérů s kolegy z německého Erfurtu. Sdružený závodní klub nabídl zájemcům šestidílný cyklus přednášek s názvem Kapitoly o umění, jehož lektorem byl PhDr. Král. Plesy pořádali myslivci, rybáři, požárníci a místní organizace Národní fronty, v sokolovně se konaly i šibřinky. Filmovým tahákem byl především dvoudílný Kubrickův Spartakus, hrál se ovšem také například bulharský psychologický film Otec a syn.

Tradiční humorná kresba Miroslava Pavlíka vnesla do počínající tišnovské normalizace i trochu sexu...

Vzpomínáme

Dne 14. listopadu uplynulo šest let, co nás navždy opustila naše milovaná maminka paní **ANNA VESELÁ**. S úctou vzpomínají synové David s manželkou a František s přítelkyní.

Dne 30. listopadu uplynulo devatenáct let, co nás opustila **RŮŽENA KOSOVÁ**, a dne 29. prosince uplyne čtyřicet let, co nás opustil **PAVEL KOS**. Stále vzpomíná dcera a sestra s rodinou.

Dne 3. prosince by se dožil sta let náš milovaný tatínek pan **JOSEF KOS** ze Za Mlýna. Stále vzpomíná dcera Hana a Marie s rodinou.

Dne 4. prosince uplynulo deset smutných roků, co nás navždy opustil náš tatínek a dědeček pan **CYRIL ŠMERDA**. V našich srdcích však žije dál. S láskou a úctou vzpomíná dcera Alena s rodinou. Za tichou vzpomínku děkujeme.

Dne 5. prosince uplynulo deset let, co nás navždy opustil náš milovaný tatínek, dědeček, švagr pan **FRANTIŠEK VESELÝ**. S úctou vzpomínají synové David s manželkou a František s přítelkyní.

Dne 19. prosince by se dožil 65 roků pan **JIŘÍ PINDRYČ** a 28. dubna tomu bude dvacet let od jeho úmrtí. S láskou stále vzpomíná a za tichou vzpomínku děkuje manželka a synové s rodinami.

Dne 27. října uplynul první smutný rok, kdy nás navždy opustila maminka, babička paní **DRAHOMÍRA REŽNÁ**, a 19. prosince uplyne dvanáctý rok, kdy nás navždy opustil tatínek, dědeček pan **JOSEF REŽNÝ**. Za tichou vzpomínku děkují synové s rodinami.

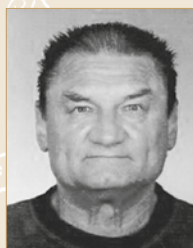
21. prosince uplyne čtvrtý smutný rok, co nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, dědeček, pradědeček pan **ADOLF ZWIENER**. Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi. S láskou vzpomíná manželka a děti s rodinami.

Dne 22. prosince uplyne třicet let od úmrtí paní **HEDVIKY ČEVELOVÉ**. 24. prosince by se dožila 94 let. Vzpomínají dcery s rodinami.

Dne 22. prosince uplyne patnáct let, kdy nás navždy opustila naše drahá manželka, maminka a babička paní **MARIE POKORNÁ**. S láskou stále vzpomínají manžel a synové s rodinou.

V čase druhého vánočního svátku si připomeneme desáté výročí úmrtí **ING. LUDVÍKA HROMNÍKA**. Děkujeme všem, kteří na něj vzpomenu s námi. Manželka a synové

Dne 29. prosince uplynou tři smutné roky, kdy nás navždy opustil pan **MIROSLAV BABIČKA**. S úctou a láskou vzpomíná manželka a děti s rodinami.

Dne 31. prosince uplynou tři roky, co nás navždy opustil pan **JIŘÍ JANOUŠ**. S láskou vzpomíná manželka a děti s rodinami. Za tichou vzpomínku děkujeme.

Vzpomínáme

Dne 6. ledna uplyne druhý smutný rok, kdy nás navždy opustil náš milovaný manžel, tatínek, dědeček a pradědeček pan **JAN VAJDLIČ**.

Stále vzpomínáme a nikdy nezapomeneme. Manželka, děti s rodinami

Poděkování

Mnohokrát děkujeme za služby a psychickou podporu kolektivu Domácího hospice Porta Vitae, Tyršova 391, 666 01 Tišnov, při ošetřování našeho syna! Jsou to neocenitelné služby, které vykonáváte! Děkujeme. Rodina Helánova

Děkujeme všem, co se naposledy přišli rozloučit s naším milovaným bratrem Miroslavem Veselým. Za projevenou úctu děkují bratři David s manželkou a František s přítelkyní.

Tišnovská farnost vzpomíná a děkuje

Nedávno se římskokatolická farnost v Tišnově rozloučila s paní **MARIÍ BEDNÁŘOVOU** a panem **ALFRÉDEM ZWIENEREM**, kteří dlouhá desetiletí obětavě a nezištně vykonávali službu v kostele i ve farnosti. Paní Bednářová od počátku šedesátých let pracovala v tišnovském kostele „na plný úvazek“ včetně úklidu, květinové výzdoby a přípravy liturgie. Vypomáhala také ve farní kanceláři i na faře a přebrala postupně i kostelnickou službu. O tišnovský chrám Páně se neúnavně starala až do konce roku 2019, do svých téměř devadesáti let.

Pan Zwiener od konce padesátých let minulého století po více než padesát roků sloužil jako ministrant a asistent při bohoslužbách, obřadech, pohřbech, procesích i poutích, doprovázel duchovní správce při cestách do přifařených vesnic, návštěvách nemocnic a nemocných a pomáhal v kostele, na faře i jinde ve farnosti. Ze zdravotních důvodů se svojí službou musel skončit v roce 2010. Farnost na ně bude vzpomínat s úctou a vděčností. Ať odpočívají v pokoji.

Blahopřání

Dne 8. ledna 2021 se dožívá osmdesátých narozenin manžel, otec a dědeček pan **JAN RANDA**. Krásné narozeniny a spoustu dalších let ve zdraví přeje dcera Lenka s rodinou, syn Tomáš s rodinou a manželka Helena.

Vážený Tišnováci,

ke své zdravici jsem si vybral motto, které je často používané v definicích kvality života, celostním pohledu na lidské bytí, dále v psychologii zdraví a nemoci a které je univerzálně použitelné snad ve všech oblastech. Líbí se mi na jednu stranu jeho obecnost a oceňuji i jeho komplexnost. Zároveň nás nutí zamýšlet se nad naším žitím. V této vzácné chvíli mi, prosím, odpusťte jistou míru odbornosti a strojenosti...
Přeji Vám maximální bio-psycho-socio-spirituální pohodu v celém roce 2021.

Mgr. Martin Sebera, Ph.D., místostarosta města

Víte, že tento rok jsme dostali o jeden den navíc? Byl přestupný. Zamyslel jsem se, co bych udělal se dnem, který bych dostal ke svému životu navíc. Záhy jsem ale tyto myšlenky utnul, neb jsem si uvědomil, že každý den dostáváme 86 400 vteřin. Představme si, že jsou to koruny a že nám ihned po půlnoci náš bankéř života dá tuto částku k útratě. Má to ale dvě podmínky: co neutratíme, nemůžeme převést do dalšího dne a je jen na bankéřově rozhodnutí, kdy s tímto darem skončí. Přeji Vám tedy, abyste v následujícím roce každou korunu z účtu Vašeho života utratili k Vaší spokojenosti, proměnili v radost a úsměv Vašich blízkých a investovali do činností, které Vás činí šťastnými. Ať se ve zdraví vidíme i v roce 2021!

Ing. Karel Souček, místostarosta města

Vážený Tišnováci,

po několika letech jednání s Jihomoravským krajem a Správou a údržbou silnic našeho kraje, které bylo loni završeno projektovou dokumentací a zajištěním financování, bude příští rok ve znamení zahájení prací na páteřních komunikacích Tišnova – ulici Dvořákova, Riegrova a Černohorská s novinkou v podobě kruhového objezdu. A i když si všichni již dlouho tyto změny přejeme, bude třeba hodně trpělivosti. Tato technicky náročná stavba přinese komplikace nejen v dopravě. Budme opatrní a spěchejme pomalu! Děkuji za spolupráci a pochopení, přeji všem radostné Vánoce a do roku 2021 hodně zdraví, štěstí a radosti ze života.

Václav Šikula, místostarosta města

ÚVOD DO ZAHRADNÍKOVA ROKU

PAŘEZOVO ANEB POHÁDKA Z PAŘEZOVY CHALOUPKY

Stanislav Pařízek

Bylo nebylo... Za čtyřmi voňavými parky, za osmi rozkvetlými zahradami, za osmi malebnými truhlíky, žil a pracoval trochu urputný zahradník Pařez.

Bylo nebylo... Jednou, při toulání jeho městem si všiml zlomené větve v jedné soukromé, skoro opuštěné, smutné, neudržované zahradě. Moc si přál nějak tomuto stromu pomoci, a jak už to v pohádkách i v životě bývá, doslechl se, že paní majitelka hledá pracovitého, vzdělaného zahradníka.

Domluvil si s ní schůzku. Pozorně naslouchal všemu, co potřebuje. Navrhl řešení. Pustil se do práce. A dnes díky jeho péči zahrada zdobí, kvete a dělá radost Pařezovi i kolemjdoucím. A co víc!? Majitelka ji sama nazývá Kouzelnou zahradou.

Bylo nebylo... Časem se ukázalo, že majitelka Kouzelné zahrady je tak trochu čarodějka. Za péči o Kouzelnou zahradu mu pomohla najít jeho Domácí Vílu. Ta dala Pařezovi nový rozměr v jeho životě a z trochu neotesaného zahradníka je dnes milý, spokojený, fousatý, vlasatý myslivec, který ví, že takových smutných a skoro opuštěných zahrad je všude dost a dost. A tak si do teď lámal hlavu s tím, jak předávat dál svoje bohaté zkušenosti a chuť něco s tím dělat.

Už teď buduje svoji Pařezovu chaloupku, která bude do Velikonoc hotová. A než se tak stane, přišel další nápad. Na stránkách Tišnovských novin je sdílet v rubrice pod názvem:

Pařez radí, jak pečovat o svůj kousek přírody |

Příští měsíc je leden, mrazivý měsíc, příroda spí, ale zahradník nikoliv. Už v lednu si budeme mít o čem povídat. Teď aktuálně Vám všem přeji pohádkově kouzelný advent, klidné rodinné Vánoce, veselého Silvestra a do nového roku 2021 si připravte gumáky a rýče! Váš Pařez

MOŠTOVÁNÍ OVOCE V ROCE 2020

Karel Strommer

Základní organizace Českého zahrádkářského svazu v Tišnově ukončila 28. 11. 2020 sezonu moštování ovoce. Tato sezona byla úspěšná. I přes vysoké hygienické nároky z důvodu epidemie se podařilo zpracovat 47 837 kg ovoce. Tímto výkonem se sezona 2020 zařadila na druhé místo za posledních deset let.

Moštárna v plném provozu.

Foto: Karel Strommer

Moštování probíhalo 14 týdnů a naše služby využilo 567 zákazníků z Tišnova a blízkého i vzdáleného okolí. Průměr na jednoho zákazníka vychází 84 kg ovoce. Nejnižší váha zpracovaného ovoce od jednoho zákazníka byla 8 kg a nejvyšší 660 kg. Za jeden den bylo v průměru zpracováno 1 650 kg. Rekordní denní výkon moštárny byl 3 622 kg ovoce od 44 zákazníků.

V této sezoně k nám přijela moštovat ovoce celá řada zákazníků nejen z Tišnova a okolí, ale i z Brna, neboť řada moštáren byla letos kvůli epidemii uzavřena. Mnozí byli překvapeni, že dostanou mošt pouze ze svého ovoce. Ve většině moštáren odevzdávají zákazníci ovoce, moštování se neúčastní a následně dostanou mošt i z jiného ovoce, které moštárna zpracovává.

V příští sezoně v roce 2021 uvažujeme o rozšíření sortimentu moštování o červenou řepu, jelikož mošt z červené řepy je velmi zdravý a chutný. Dá se pít samotný nebo smíchaný s jablečným moštem. Pro červenou řepu musíme vyčlenit zvláštní dny, z technologických důvodů ji nelze moštovat ve stejný den s jablky. Oznamujeme to s předstihem, aby si zájemci o tuto službu mohli zavčas vypěstovat potřebné množství červené řepy.

Do nadcházejícího roku 2021 přejeme všem hodně zdraví a úspěchů.
www.zahradkari.cz/zo/tisnov

NENÁPADNÝ ČILÝ MALÝ PTÁČEK

Josef Permedla

Mlynařík dlouhoocasý – *Aegithalos caudatus*, malý pěvec z čeledi mlynaříkovitých – *Aegithalidae*. U nás se vyskytují ve dvou barevných rasách. Severská rasa má bílou hlavičku, středoevropská rasa se pozná podle červeného pruhu, který se táhne přes oko na krk.

Na fotografii je mlynařík severské rasy. Fotografie byla pořízena na území takzvaného Mlýnska a je to část nivy Svatky. Jedná se o lužní porost a jezírko na jižní straně pod Tišnovem u řeky. Sbíral hmyz a jejich larvy nejen na zemi v napadeném listí, ale také ve štěrbinách kůry stromů. V této oblasti se nachází mnoho tlejících starých stromů, zejména vrby, jasany a topoly. Ale mlynaříky jsem také spatřil i v jiných lokalitách u pobřeží Svatky v období roku zimního i jarního u Březiny a Heroltic. V zimních měsících se shlukují do větších hejn.

Co o něm víme? Je to malý ptáček a velice čilý. Bíle a vínově růžového zbarvení se znaky černé, ale hlavně dlouhým ocáskem. To jsou jasné znaky, podle kterých si ho nemůžete splést s jiným ptáčkem. Celé tělo mlynaříka měří 14 centimetrů a z toho připadá 8 centimetrů na ocásek. Živí se převážně hmyzem, jako jsou ploštice, mravenci, housenky, kukly pavouků. Obratně šplhá i po velmi tenkých větvích a na jaře požívá též mladé pupeny, v zimním období i semena a plody. Mlynaříci hnízdí obvykle dvakrát do roka. V období od dubna až do června.

Mnozí lidé si ani neuvědomují, jaké má mlynařík zásluhy na regulaci počtů škodlivého hmyzu, který jinak dokáže způsobit velké škody v zemědělství. Ve volné přírodě se dožívá obvykle tří let. Jeho početnost na našem území v posledních letech klesá. Nevyniká krásou zpěvu, avšak jeho vzhled působí téměř exoticky. Můžeme ho charakterizovat jako malý, černobílý chomáček vaty s dlouhým ocáskem s velice malým zobáčkem. 🐦

Mlynařík dlouhoocasý.

Foto: Josef Permedla

Zdravice
z Rodinného centra Studánka

Šťastný anděl z nebe
pozná mě i tebe,
dětský smích s ním slyšíme,
vzájemně si věříme.
I když někdy zle je,
Studánka vám přeje:

Vzájemnou lásku mějte v srdci svém,
každý z nás je někomu andělem.

Marie Anna Kurdiovská, 9 let

Vážený spoluobčané,

málokdo z nás zažil hrůzy 2. světové války, a proto si dovolím označit končící rok 2020 za jeden z nejstrastiplnějších, které jsme zažili. Pandemie COVIDu způsobila bolest mnoha pozůstalým, velké finanční ztráty celé společnosti, změnu životního rytmu nám všem. Tím nejhorším však je strach, který zasela do duší lidí, že se už nevrátíme ke svým zvyklostem a vymoženostem, strach ze setkávání, z kontaktů, které jsou pro lidi nezbytné. Přeji proto nám všem do nového roku, abychom v sobě našli sílu porvat se s tím a opět našli cesty k lidem, k běžným lidským radostem.

Mgr. Karel Švábenský, předseda SSK Tišnov

Vážené Tišnovačky, vážení Tišnováci,

jsem ráda, že Vás mohu pozdravit a popřát vše nejlepší do nového roku 2021, a i když tento rok často měnil směr a bolel, určitě v mnohém i pohladil. Přeji Vám všem, ať více pohladí celý rok příští, a věřím, že se opět budu nadále osobně potkávat s Vámi, s našimi novými občánky i tišnovskými jubilanty ve zdraví a spokojenosti. Přeji Vám všem zdraví, lásku, každodenní radosti s Vašimi blízkými, hojnost a co nejvíce důvodů k úsměvu na tváři.

Mgr. Pavla Veselá Hanusová, zastupitelka města

KREATIVNÍ LABORATOŘ

**Městská
knihovna Tišnov**

Edita Hečová

Kreativní laboratoř a v knihovně? Co si pod tím představit? Tuto otázku jsme si ze začátku kladli také, nicméně postupem času jsme této myšlence přišli na chuť a zjistili jsme, že se nám dokonce do konceptu knihovny hodí. Pojďme se jí tedy podívat na zoubek.

Co to vlastně je nebo respektive bude Kreativní laboratoř? Místnost v knihovně, která bude vybavena všemožnou (a možná pro některé i nemožnou) technikou. Toto vybavení bude sloužit jak k vzdělávacím aktivitám pro školy – podpora inforatického myšlení, kritického myšlení, digitální a informační gramotnosti dětí – tak i pro veřejnost k volnému použití. Díky rovnému přístupu bude tato moderní technika dostupná všem bez rozdílu. Takže ji může využívat, vyzkoušet, pohrát si... kdokoliv – ať jste malí nebo velcí, pro každého se tu něco najde.

Někdo může namítat, že technika zastarává. Ano, technika zastarává, ale principy programování a učení se inforatickému a logickému myšlení jsou stále stejné.

Celý projekt Kreativní laboratoře je financován z knihovnického dotačního programu Ministerstva kultury „Veřejné inforatické služby knihoven: VISK 3 – Inforatická centra veřejných knihoven. A velkou podporu v jeho vybudování máme i z projektu MAP vzdělávání Tišnovska.

Do budoucna máme v plánu jeho velké rozšíření o další místnosti a centra, ale o tom zase třeba někdy jindy.

A co tedy můžete v knihovně potkat? Pojďme si představit jednotlivé členy naší Kreativní laboratoře a také, co se s nimi dá dělat.

K-lab (Kreativní laboratoř) se „dělí“ na tři základní části:

1. **Centrum robotiky a badatelství**
2. **Kreativní a reprografické centrum**
3. **Centrum rozšířené a virtuální reality**

V centru robotiky máme toto vybavení a „hračky“ (jak jim s oblibou říkáme, protože jsou fakt roztomilé):

- **BEE-BOT včelka** – pro úplné prťavce pro osvojení si základů inforatického myšlení
- **Ozobot bit 2.0** – malý programovatelný robotek, vhodný pro malé i velké
- **Robot Otto DIY** – základní český robot, který umí například tančit – když mu ukážete, jak to dělat
- **mBot – Robot Explorer kit a mBot Ranger** – robot pro zkušenější hráče, oba se dají přeskládat do různých verzí

LEGO Boost.

Robot Explorer kit a mBot Ranger.

Řezací plotr.

Brýle virtuální reality Oculus Quest.

K mBotům máme i rozšiřující sady (upgrade) pro zkušenější:

- mBot – Kreativní Add-on Pack pro mBot & mBot Ranger – II
- Makeblock mBot Add-on Pack Interactive Light & Sound

Pro milovníky Lega (vše se dá přeskládat):

- **LEGO Boost** – pro menší programátory
- **LEGO Mindstorms 45544 EV3 Základní souprava** – pro zkušenější programátory, s touto sadou se dají dělat opravdové vychytávky

Pro náročnější a zkušenější programátory a ty, co mají rádi výzvy:

- **Vývojový kit Arduino Starter Kit**
- **EDUSHIELD – IoT výukový Shield pro Arduino**
- **BBC micro: bit Experiment Kit**

Pro badatele:

- **digitální mikroskop Levenhuk DTX 500 LCD**

Ke každému robotovi existuje aplikace, se kterou se dá s robotem pracovat. Co vše se s jednotlivými roboty dá dělat... strašně špatně se to popisuje, ale zkuste si každého vyhledat na YouTube a sami uvidíte ta „kouzla“.

Většina robotů se programuje v jednoduchém blokovém programovacím jazyku v aplikaci Scratch. Takže se jich nemusí bát ani ten, kterému programování nic neříká. Zaručuji vám, že i úplný začátečník se zde pobaví a něco nového se naučí. Prozradím vám malé tajemství... I já jsem si nedovedla před rokem představit, že bych programovala robota, dokonce jsem se toho bála. Ale když jsem překonala prvotní strach a ostych, tak jsem robotům propadla. Takže opravdu mohu na svém příkladu potvrdit, že i ten, komu programování a robotika do teď nic neříkaly, tak si tu přijde na své. Jen se nesmíte bát.

Další částí K-labu je **Kreativní a reprografické centrum**. Zde si přijde na své každý, kdo rád tvoří. A co zde najdete?

- **3D tiskárna Original Prusa i3 MK3S** – tak tady je asi jasné, k čemu slouží. Jen pro představu, co se s ní dá dělat. Ztratíte figurku do deskové hry – můžete si ji vytisknout. Pečete rádi? Můžete si vytisknout razítko na sušenky – vaše originální
- **řezací plotr Brother ScanNCut2 CM 900** – dají se zde vytvářet originální přání z papíru, řeže i látku, nebo si sami můžete navrhnout a nechat vyřezat originální samolepku

- **laminátor GENIE** na formát A3 – když budete potřebovat cokoliv zalaminovat, třeba diplom
- **lis na odznaky BP1** – chcete vlastní placku? Opět si můžete vytvořit svou originální placku, kterou nikdo jiný nemá
- **termolis PRIME Black 3 v 1** – chcete hrnek s vlastním potiskem? Potřebujete originální dárek pro rodiče? Tohle vybavení je tu pro vás.
- **termovazač Peach Thermal Binder PB200-70** – píšete do šuplíku? Můžete si své texty vyvázat. Nebo studenti své seminární či diplomové práce
- **řezačka Peach 5 v 1**

Pokud tedy potřebujete svoje originální návrhy převést do nějaké hmatatelné podoby, můžete přijít využít tohoto vybavení. Opět si zde na své přijdou malí i velcí tvořilci.

A to nejlepší na konec: Centrum virtuální a rozšířené reality, jehož součástí jsou **brýle virtuální realita Oculus Quest, 64GB**

+ 2× Oculus Touch ovladač. S nimi můžete podniknout výlet například pod vodní hladinu moří a oceánů, výlet do vesmíru nebo třeba deštného pralesa. A to vše z pohodlí knihovny. Ale nebojte se, budeme mít i různé zábavné hry. Takže si zase na své přijdou úplně všichni. A vezměte s sebou třeba i babičku s dědou. Až překonají prvotní ostych, určitě se jim virtuální realita zalíbí.

Tolik tedy krátké představení vybavení našeho K-labu. A teď zásadní otázka, kdy se na to všechno můžete přijít podívat a vyzkoušet si to? Přiznáme se, že přesné datum otevření vám teď neřekneme. Nicméně čekáme, až se situace ohledně koronaviru uklidní, až budete moci v knihovně trávit svůj volný čas, až se dostaneme do běžného režimu fungování. V této chvíli vše zatím kompletujeme a učíme se s vybavením pracovat, abychom vám mohli být k ruce.

Každopádně o otevření K-labu pro veřejnost se včas dozvíte. Budeme se na vás těšit.

Foto: Edita Hečová

O MODRÉM SVĚTLE

Vojtěch Hanák

Adventní období člověk pozná snadno. Z reproduktorů začnou už koncem listopadu vyhrávat Wham a jejich Last Christmas nebo Mariah Carey a její All I want for Christmas (is you). Se stejnou nedočkavostí se začnou zjevovat také první světélka, která vnesou trochu barev do časů, kdy se brzo stmívá. A právě barevná vánoční světélka nás teď budou chvíli zajímat.

V naší rodině, tedy v rodině požárního technika, jsme na stromečku svíčky nikdy neměli. Zvyšovaly by požární riziko. Známe ale rodiny, které je dodnes na stromečku mají a ve vši opatrnosti se z nich těší. Klasické svíčky však mají jeden nedostatek. Všechny hoří plamenem stejné barvy. Barevný je leda tak jejich vosk. Jejich plamen by se sice obarvit dal, ale předpokládám, že rozprašovat chemikálie kolem stromečku nepatří k tradičnímu pojetí svátků.

Barevná světla našla na stromečky cestu spolu s elektřinou. Obarvit světlo

žárovky je totiž velmi snadné, stačí ji skrýt pod barevné sklíčko. Přesně takové barevné žárovky jsme na stromečku měli. A s nimi je spojená jedna moje dětská záhada. Naše žárovky uměly na stromečku spoustu barev. Červené, žluté i zelené byly krásně syté a jasné. Jen těm modrým to nikdy moc nešlo. Svítily slabě a vlastně ani nebyly moc modré. Spíš takové světlé až doběla. V té době jsem měl taky baterku s barevnými sklíčky. Červeně a zeleně svítily krásně, jen ta modrá nikdy nebyla nic moc. Taková bledá a spíš bílá než modrá.

Až později jsem zjistil, proč tomu tak je. To když jsem se podíval na spektrum žárovkového světla. Když žárovka svítí, nevydává ze sebe světlo všech barev stejně silně. Žárovka svítí hodně červeně, žlutě a zeleně, ale směrem k modré její jas rychle ubývá. Modrého světla je ve svitu žárovky málo. Kdybyste chtěli modře svítící žárovku, mohou se stát jen dvě věci. Můžete vzít sklo, které propou-

ští pouze modré světlo. Jenže žárovka ho sama moc nemá, takže budete mít sice sytou modrou, ale sotva ji uvidíte. Druhá možnost je vzít sklo, které trochu propouští všechny barvy, ale modrou propouští lépe. Tak získáte onu bledou modrou, která je trochu doběla.

A tohle změnily svítivé diody. Hlavně tedy objev modré LEDky. Ta totiž umí jasně svítit jen v modré oblasti. Najednou byla všude záplava jasněho sytého modrého světla. I v tišnovských ulicích a na náměstí uvidíte přes svátky svítit spoustu modrých ledek. Objev modré LED dokonce vynesl svým autorům Nobelovu cenu. A mně po letech konečně tu čtvrtou barvu, kterou jsem na stromečku tak dlouho hledal.

RYBÁRNA

"Hradčanští kapři, do kuchyně patří"

Rybárna Hradčany nabízí vánoční kapříky od 2 - 5 kg za velice příznivé ceny.

od 1. - 24. prosince
otevřeno denně od 8.00 - 18.00 včetně sobot a nedělí
ryby z pramenů Vysočiny

od 21. - 23.12.
NOVĚ PRODEJ I NA STÁNKU
/U HL. SLNICE VEDLE HASIČŮ/
Tel.: 605 831 431 733 731 179
www.rybarnahradcany.cz

Na Vaši návštěvu se těší
Aneta, Michal a František Večeřovi

 Střední škola a základní škola Tišnov
příspěvková organizace
náměstí Míru 22, Tišnov, 666 01, www.skolatisnov.cz

nabízí studium těchto učebních oborů:

- **MECHANIK OPRAVÁŘ MOTOROVÝCH VOZIDEL** (Automechanik)
- kurz autoškoly skupiny B,C
- **OPRAVÁŘ ZEMĚDĚLSKÝCH STROJŮ**
- kurz autoškoly skupiny B,C,T , svařečské kurzy
- **OŠETŘOVATEL / OŠETŘOVATELKA**
zaměření na sociální služby a zdravotnictví

Všechny obory nabízíme v řadné (3 roky) i zkrácené (1 rok) formě studia

www.skolatisnov.cz , tel.: 549 410 076,
reditel@skolatisnov.cz

AKCE! **ČESKÉ ČOČKY PRO ŘIDIČE**

40% SLEVA
do špatných podmínek a tmy

EyeDrive®
- perfektní řešení pro všechny řidiče

POROVNÁNÍ VIDĚNÍ PŘI ŘÍZENÍ V NOCI

standardní jednoohniskové čočky   jednoohniskové čočky EyeDrive®

DR. OPTIK Moravia
Brněnská 185, Tišnov. tel.: 774 732-713
email: tisnov@droptik.cz

f DrOptikMoraviaSro **@** dr.optik_moravia
www.doctoroptic.cz

Akce platí od 1. 11. do 31. 12. 2020 na vybrané čočky

ZRYCHLUJEME NA TIŠNOVSKU

500 Mbit nebo 50 Mbit
internetového pásma

Přidej se k nám!

BAZ INTERNET **YC Net**

www.ycnet.cz tel.: 515 539 800

Dostaňte za vaši nemovitost maximální cenu.

8-16% více za vaši nemovitost

Dělám věci jinak, co dostanete zdarma?

- Home Staging, profi fotograf a dron s kamerou
- 3D Virtuální prohlídka a Video prohlídka

Zavolejte klidně hned

777 847 101

Tomáš Dvořáček - osobní realitní makléř

M&M REALITY

PÁTEČNÍCI SE NEZTRATILI KOMU GOOGLE NAHRAZUJE BOHA

Hynek Jurman

V době pandemie jaksi přebývá čas a ten se dá využít i četbou. Letos jsem přelouskal pěknou řadu knih, které na mne už léta věrně čekaly. A k tomu přibývají knihy nové. Třeba reminiscence **Jaroslava Hubeného Pátečníci ze ztracené varty**. V loňském roce ji vydalo tišnovské nakladatelství Sursum a já se teprve z ní dozvěděl o sérii přednášek a besed na faře ve Svratouchu u Pivoňků v letech 1981–1987.

Svratouch byl v těch časech zájmovou obcí. Na faře pobýval i zpěvák a kytarista Bohdan Mikulášek (názpíval nejen Běž domů, Ivane), níže pod farou uzdravoval Jindřich Paseka zástupy nemocných ve své kotelně, jezdil sem režisér Petr Oslzlý i faráři Rejchrt, Kocáb, Šimsa, ale i Msgre. Jan Peňáz, Milan Badal, Vojta Zikmund, bratři Pfannovi... Jiří Šimsa

naznal, že přednášky měly o to větší cenu, že tehdy nebylo na rozdíl od dnešních možností nic dostupného.

Že to věřící neměli za komunistů lehké, to jsem poznal na vlastní kůži. Situaci vystihla pronásledovaná filozofka Božena Komárková (1903–1997), která v roce 1983 na oslavách v Proseči pronesla: „*Nikomu by nepřišlo na mysl, že ještě za našeho života se dočkáme návratu předtoleranční epochy s neuvěřitelnou zásadou, či země, toho náboženství a že bude nadiktován povinný světónázor.*“

Kromě ateistického útlaku přetrvávala řevnivost mezi katolíky a evangelíky, kterou krásně vystihují události ze Svratecka. Katolíci chodili do kostela ze Svratouchu do Svratky a evangelíci naopak. Kterých bylo zrovna více, ti šli po silnici, druhí příkopem. Na evangelických pohřbech nesměla hrát kapela, to by zavánělo katolictvím. Tohle našťástí odeznělo a na faře ve Svratouchu se scházeli nejen evangelíci, ale i katolíci a disidenti. A takřka celá 80. léta jim přednášeli odborníci, kteří díky režimu nesměli oficiálně, ale znali, věděli, uměli. A zájemci je dychtivě poslouchali.

Do Svratouchu takhle přijížděli filozof Jan Sokol, farář Alfréd Kocáb, spisovatel Ivan Klíma a další osobnosti z evangelických i katolických břehů: Milan Balabán, Miroslav Heryán, Josef Zvěřina, Jan Zeno Dus, Jakub S. Trojan či tehdy nejmladší přednášející Václav Malý.

Autor knihy ocenil krásnou češtinu přednášejících: „*Těm, kterým Google nahrazuje Boha, Facebook Ježíše, YouTube evangelium a e-mail epištoly, snad aspoň ocení nadčasovou působivost.*“

Kniha přináší medailonky přednášejících, úryvky z jejich vystoupení a jako bonus i citáty z jejich pozdějších děl. Nechybějí fotografie mnohých účastníků a také vzpomínky pamětníků. Nejdůležitější je však hloubka myšlenek, které na Vysočině zaznívaly před nějakými 35 lety a které dodnes neztratily platnost.

Redakčně kráceno

MĚSTSKÁ KNIHOVNA TIŠNOV DOPORUČUJE

Z novinek:

Poncarová, Jana: Alžběta a Nina

Autorka Jana Poncarová hledá v příbězích pravdu o světě a vlastní osvobození. V pochmurných i krásných Sudetech se skrývají stíny minulosti, které Alžbětinu rodinu rozdělily na desítky let. Když ji vnučka Nina navštíví v léčebně, vymyslí způsob, jak babičce udělat radost: vyrazí s ní na výlet do míst, kde strávila dětství. Během cesty po zapomenutých krajích i zasutých vzpomínkách se Nina rozhodne. Jen pokud odhalí rodinné tajemství, může vykročit za splněním vlastních snů.

Smolíková, Klára: S Komenským do komiksu – Únikovka s Amosem

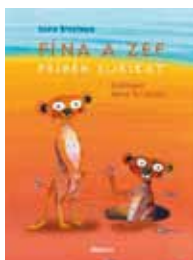
Na únikovou hru se Filipa moc těšila. Vybrala si ji na oslavu narozenin a ten nápad spolužáky nadchnul. Dokonce i Vavřinec, řečený Vávra, pozvání přijal. Nejsou ve třídě kdovíjaká parta. Ani učitelé u nich neučí rádi. Filipa předem nezkoumala, proč se hra jmenuje „Cesta z labyrintu“. Vlastně jí bylo jedno, jakou únikovku si zahrají, pro všechny to byla premiéra. Dostat se z lodní kajuty ještě šlo, ale další místnosti jsou těžší a těžší, a ne každá nápověda jim pomáhá. Hráči mají podezření, že se hra chová jako živá. Nebo se do ní tak zabrali? Postupně parta zjišťuje, že kromě nalezení klíčů se jim s každou místností otevírají průhledy do života podivného muže v černém, který má neustále hlavu plnou plánů. Největší hádankou, jejíž rozluštění je klíčem k cestě ven, je totiž sám Jan Amos Komenský. Uniknou z jeho labyrintu?

Stojí za přečtení:

Vargas, Mario Llosa: Keltův sen

Mario Vargas Llosa se narodil v Peru. Mimo literární kruhy se proslavil svou kandidaturou na peruánského prezidenta. V roce 1994 mu bylo uděleno nejprestižnější ocenění španělské literatury – Cervantesova cena, v roce 2010 pak Nobelova cena. Román vypráví o životě sira Rogera Davida Casementa, pozoruhodného člověka, kterého zavedl dobrodružný duch do neuvěřitelných situací. Sir Casement byl jako britský konzul vyslán do Konga a posléze do Amazonie s pověřením napsat zprávu o skutečném stavu kaučukových plantáží, kde byli vykořisťováni domorodci. Jeho zpráva obletěla svět a přispěla ke zlepšení pracovních podmínek. Kvůli své angažovanosti v boji za irskou nezávislost Casement (přezdívaný Kelt) byl Brity popraven.

Březinová, Ivona: Fína a Zef: Příběh surikat

Hravé vyprávění o roztomilých surikatách se spoustou rébusů a zajímavostí v příloženém sešitě. V africké poušti Kalahari žije malá surikata Fína a její velká rodina. Fína se rozhodně nenudí, protože s kamarádem Zefem vyvádí jednu vylomeninu za druhou. Občas ale musí dávat pozor. Jednoho dne se poblíž surikatí nory objeví podivná skořápka, z níž vylezou dva neznámí tvorové. Nemají ocas, chodí po dvou a jejich tělo je pokryté barevnou svlékací srstí. Vyklubou se z nich přátelé, nebo nepřátelé?

KŘÍŽOVKA

Z HISTORIE KARASOVA DIVADLA – 10. DÍL

Martin Sebera, Václav Seyfert

Všem luštitelům nabízíme poslední křížovku z cyklu o historii Karasova divadla. I dnes je v tajenkách uveden jednak název hry, s níž se divadlo představilo tišnovským občanům v roce uvedeném v levém horním rohu obrazce, a také jméno a příjmení jednoho z herců, který v této hře účinkoval.

2016	PŘÍVAL	OKOUT	NÁSTROJ NA SEČENÍ TRÁVY	PAPOUŠEK	CITOSLOVCE TROUBENÍ	OBYVATEL STAROVĚKÉ ITÁLIE		ATAK	KOZÍ PACH	POPĚVĚK	2. TAJENKA	ZNIČENÍ NAJETIM
HLTAVÉ PITI							PLETENINA					
PŘESNĚ							LUČNÍ POROST LENÍK					
SRŠEŇ					TROPICKÉ ŠILENSTVÍ DRANCOVÁNÍ					PLOŠNÁ MÍRA ROZDRČENÉ HMOTY		
ŽENSKÉ JMÉNO				ZUBNÍ POVLAK POBÍT NA POVRCHU					ČÍSLOVKA ZÁKLADNÍ ZAJMENO UKAZOVACÍ			
CHEM. ZN. SODÍKU			OLDŘICH (DOMÁCKY) JMÉNO PSÍKA					RYBÍ TUK TEČKY				
TATARSKÝ VELITEL							BOJE PRACOVNÍ STŮL					
	MŽIKNOUT	SLADKO - VODNÍ RYBA 1. TAJENKA				VYLÍHLÉ RYBKY VYFOUKNUTÉ VEJCE						ŠICÍ VLÁKNO
MRHOLIT					SLOVENSKÁ PŘEDLOŽKA OHLAŠOVAT					ZAJMENO OSOBNÍ ROZMĚL- NOVAT		
HRDNINA				LOVY DOBŘÁ VLASTNOST					ŘÍMSKY 506 VEPR			
SPZ OKR. KOMÁRNO			HOCH ODĚV VÝRAZNÝCH ZNAKŮ					MASOVÁ MĚL SPZ OKR. PŘEROV				
NIKLOVÝ PENÍZ							PŘEDLOŽKA VELEHORSKÝ ŠTÍT				ELIŠKA (DOMÁCKY)	JEDNOTKA HLASITOSTI
OTŘES (SLOVENSKY)						VEGETAČNÍ FORMACE ZDE						
BODÁNÍM USMRITTI								SKLADIŠTĚ NA OBILÍ				
ZÁHADA				OMASTEK				NASYCENÝ UHLOVODÍK				

Správné řešení minulé křížovky: **Bílá nemoc, Josef Sobotka.**

Znění obou tajenek zašlete na adresu noviny@kulturatisnov.cz nejpozději do **13. ledna 2021**. Tentokrát ovšem musíte připojit i vyluštění závěrečného úkolu, o němž jsme Vás informovali při zahájení soutěže. Měli jste si u každé křížovky poznamenat písmeno v určitém konkrétním sledovaném poli. Poskládáte-li nyní tato písmena za sebe, dostanete tři krátká podstatná jména mužského rodu v 1. pádu jednotného čísla. Ta ale ještě nejsou řešením – to získáte teprve přesmyknutím všech deseti písmen, čímž vznikne příjmení dalšího z někdejších herců Karasova divadla.

Jména výherců cyklu oznámíme v únorovém čísle, kdy bude současně zahájen nový křížovkářský seriál s tišnovskou tematikou, který se bude nazývat **Firmy a živnostníci první republiky**.

ZDRAVÁ STRAVA PRO NAŠE TĚLO I MYSL

Jana Koudelová

(pokračování z minulého čísla)

Potravinová pyramida současného Evropana a strava v průběhu roku

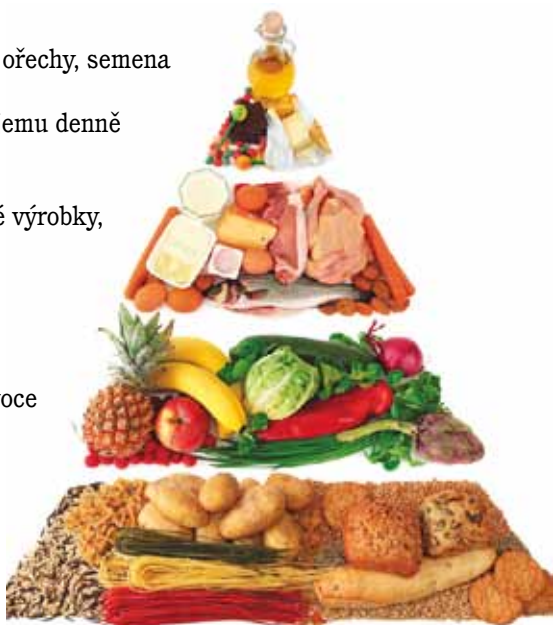
Složení našeho jídelníčku by se mělo měnit v závislosti na ročním období a to v našich zemích platí většinou jen v domácnostech, už méně ve stravovacích zařízeních a téměř vůbec to neplatí v klasických českých restauracích. Potravinová pyramida nebo dnes někdy používaný termín potravinový talíř je druh grafu, na kterém můžeme vidět, v jakém poměru je vhodné jednotlivé potraviny jíst. Tento poměr se může měnit v závislosti na ročním období, na činnosti i na věku. Pro současníka, který během práce většinou sedí nebo stojí a pohyb je spíše volnočasovou a relaxační aktivitou, se poměry doporučených živin během posledního století zcela proměnily. Během teplého a horkého léta budou poměry v našem jídelníčku jiné než v zimě. Nyní, v zimním období, by měly být hlavní složkou našeho jídla obiloviny a jejich různé druhy (rýže, jáhly, pohanka, špalda, pšenice kamut, bulgur, těstoviny, obilninové kaše, karbanátky) a luštěniny (čočka všech barev, cizrna, hrách, fazole a soja). Hlavní přílohou k nim by měla být zelenina, v zimě nejlépe pečená nebo podušená, popř. jako přírůstek sýr nebo vejce. Pamatujme na to, že brambory patří mezi sacharidy a zařazujeme je ve správných kombinacích. Pro dostatek vitamínů v zimě bychom měli jíst dostupné ovoce, kysané zelí a kvašenou zeleninu, kterou si můžeme připravit doma. Dobrým doplňkem jsou také ovocno-zeleninové šťávy. Méně bychom měli – a to, jak vidíme v grafu, v každém ročním období – konzumovat maso a ryby, nejméně co do poměru k ostatnímu ořechy, rostlinné oleje a máslo. Oleje bychom si měli vybírat různého původu, abychom si zajistili bohatou škálu nezbytných mastných kyselin. Různé druhy ořechů

oleje, máslo, ořechy, semena
cukrovinky
v menším objemu denně

vejce, mléčné výrobky,
maso, ryby
1–2× týdně

zelenina a ovoce
5× denně

obiloviny,
luštěniny
2–3× denně

Potravinová pyramida moderního Čecha.

www.dobryinfo.cz

a semen by měly být v menší míře stálíci v našem každodenním jídelníčku jako přirozený zdroj kvalitních bílkovin, vápníku, hořčíku, fosforu, selenu a zinku. Víte, že nejvyšší obsah vápníku a hořčíku však najdeme v zelené petrželce a pažitce?

Zajistit nové přístupy ve stravování nám přirozeně umožňuje tradiční pěstování plodin u nás (pšenice, žito, oves, ječmen, jáhly, pohanka, kořenová zelenina, špenát a mangoldy, dýně, ředkvičky a kedlubny, červená řepa, květák, různé odrůdy rajčat, paprik a okurek, roseta, polníček, zelí, brambory) a objevení se plodin, které byly tradiční v sousedních zemích a k nám se povědomí o nich dostalo po roce 1989 (brokolice, cukety, lilky, další odrůdy dýní, zelených salátů, rukola).

Vegetariánství a veganství?

Není však tajemstvím, že maso zvířat ke svému zdraví nutně nepotřebujeme, jde asi o stereotyp udržovaný z dávné minulosti stejně jako udržujeme i jiné nefunkční stereotypy. Už starověcí i pozdější pokrokoví myslitelé, vědci a umělci tuto pravdu poznali a řídili se jí – např. Platón, Pythagoras, Sokrates, Leonardo da Vinci, Michelangelo, Isaac Newton a v nedávné i současné době ve vegetariánství pokračovali a pokračují další, podobně založení lidé – Albert Schweitzer, A. Einstein, Franz Kafka, Mahátma Gándhí, František Kupka, John Lennon, Paul McCartney, naše Anna Pammrová ze Žďárce a velká řada dalších, známých i méně známých lidí.

Že jde o lidi tvůrčí, nadmíru moudré a zejména ve svých dílech až do současnosti nesmrtelné, mohou čtenáři posoudit sami.

Zdravé jídlo je přírodě přátelský způsob žití

Jakmile se sladíme se svým trávicím systémem, zjistíme, že odchází řada našich zdravotních potíží a přichází pocit vitality, a dokonce se mění k lepšímu i naše psychické nastavení. Dá se říct, že se náš život celkově zjednoduší a získáme více prostoru pro svoje záliby i pro rodinné aktivity.

Díky změně stereotypu při výběru a přípravě jídel se naučíme novým receptům a zjistíme, že potřebujeme navštěvovat i jiné obchody nebo přinejmenším jiné regály v supermarketu. Zjistíme, že zdravá strava je nesmírně kreativní způsob přípravy jídel, díky kterému dokážeme z jednoduchých ryzích surovin bez přísad ochucovadel vykouzlit chutné a bohaté pokrmy. A v konečném důsledku se objeví nečekaná přidaná hodnota – tímto zjednodušením přirozeně a bez značného úsilí omezíme zátěž kladenou na životní prostředí.

Něco málo o pústech

Adventní čas je ideální příležitostí k prvnímu ze dvou významných púští, které byly tradičně zařazovány do liturgického roku. Když se ovšem podíváme na původní podstatu těchto púští, zjistíme, že tento prosincový spadá do období, kdy je záhodno očistit a nezatěžovat tlusté střevo, a proto se vzdáváme masa, cukrovinek a těžšího druhu jídel. Tato orgánová očista velmi ladí s očistou na duchu a tím se velmi dobře propojuje s křesťanským pústem v tomto období. Jak vidíme, k některým tradicím je zase užitečné se vrátit.

TENISOVÝ ROK 2020 POD ROUŠKOU

Zdeněk Kunický

Tenisový rok 2020 byl velice netradiční. Zimní halovou sezónu na jaře i na podzim ovlivnila epidemie COVID-19, ale v části jarní sezóny a celé léto bylo na Ostrovci velice rušno.

Jarní soutěže družstev byly zkráceny a hrála se pouhá tři kola. Systém, kdy záleželo hodně na rozlosování prvního kola, byl velice přísný. Tišnovu se bohužel nedařilo v soutěžích dospělých. Divizní áčko prohrálo v prvním kole s budoucím vítězem divize TJ Brno-Komín, který měl soupisku tvořenou převážně hostujícími a zahraničními hráči. Ve druhém kole na domácích dvorcích nestačilo družstvo na TK Uherský Brod, které si přivezlo tři cizince a po smolném výsledku 4/5 se tak domácí odchovanci rozloučili s divizí. V roce 2021 bude tedy hrát tým

„A“ dospělých I. třídu JmTS. Družstvo dospělých „B“ prohrálo v prvním kole ve velice vyrovnaném utkání s týmem ČLTK Jihlava 4/5. Poté nestačilo na TK Tilia a v posledním kole zvítězilo 7/2 proti TK Tesla Brno. Ani „B“ týmu však jedno vítězství nestačilo k udržení v soutěži.

Dorostenecké týmy na tom byly o poznání lépe. Družstvo „A“ po těžkém losu porazilo těsně domácí favority ze Zlína 5/4. V semifinálovém souboji nastoupilo proti výběru TC Brno a ŽLTC Brno. Utkání plné napětí a zvrátů, které rozhodly dva míče, nakonec dopadlo ve prospěch soupeře v poměru 5/4. Výběr brněnských týmů pak postoupil na MČR dorostu. V souboji o třetí místo Tišnov porazil LTC Hodonín 9/0. Dorost „B“ postoupil do finále, kde podlehl TK Znojmu a obsadil ve II. třídě JmTS pěkné 2. místo. Dorost „C“ v jednom utkání zvítězil, dvakrát prohrál a skončil tak na konečném 6. místě.

Starší žactvo mělo za úkol udržet pro rok 2021 I. třídu, bohužel se to však nepodařilo. Po prohraných zápasech s Kroměříží a ŽLTC Brno „C“ již nemělo vliv na sestup vítězství v posledním kole nad Znojmem. Starší žactvo „B“ skončilo bez jediné výhry ve druhé třídě poslední a céčko po dvou vítězstvích na 3. místě ve III. třídě.

Mladšímu žactvu „A“ se v I. třídě podařilo udržet soutěž po důležitém vítězství ve druhém kole nad Letovicemi 5/4.

Skončilo tak na 6. místě. Běčko záků po třech porážkách opustilo soutěž ve II. třídě. Týmy „C“ a „D“ hrály až v září a skončily na opačných místech tabulky. Céčko první a děčko poslední.

Babytenis a minitenis byla jediná družstva, která odehrála nezkráceným systémem všechna svoje plánovaná utkání. Babytenisté v I. třídě po třech výhrách a třech porážkách obsadili v tabulce 4. místo.

Minitenisté Tišnova svoji skupinu vyhráli bez jediného zaváhání. V krajském finále na dvorcích Znojma se jim podařil obrovský úspěch, kdy po skvělém postupu do finále nestačili pouze na tým TK Agrofert Prostějov. 2. místo v kraji je pro Tišnov výborný výsledek.

Ač byly soutěže družstev zkrácené, nemělo to vliv na provoz na kurtech. Tišnov jich totiž měl v soutěžích poprvé v historii přihlášených čtrnáct. I tento počet je rozhodující při hodnocení POHÁRU MLÁDEŽE Jihomoravského tenisového svazu. Tišnov se v roce 2020 umístil na výborném 8. místě. V poháru jsou hodnoceny tenisové kluby nejen za družstva, ale také za úspěchy hráčů na turnajích jednotlivců. V našem kraji je hodnoceno přes devadesát klubů.

Turnaje jednotlivců se rozjely naplno s příchodem letních prázdnin. Ještě v jarní halové sezóně musely být některé turnaje zrušeny, stejně tak později na podzim. I přes zrušení některých akcí se v areálu na Ostrovci odehrálo za rok 2020 přes dvacet turnajů jednotlivců všech věkových kategorií. Nejvýznamnější akcí roku bylo pořádání turnaje kategorie A mladších žákyň na konci srpna. Turnaje se zúčastnila špička naší republiky, přičemž byl velice kladně hodnocen ze strany hráček i jejich doprovodu. Takováto větší akce se mohla na tišnovských kurtech konat především proto, že klub nyní disponuje šesti kurty, namísto původních čtyř. Vyšší počet dvorců tak posunul klub obrovsky dopředu. Dvorce jsou i nadále využívány převážně mládeží.

Letošní rok nebyl pro náš spolek vůbec jednoduchý. Z šesti měsíců halové sezóny byla možnost hrát jen tři měsíce. Náklady na provoz haly a areálu však běžely i v období, kdy nám vládní nařízení neumožnila sportovat. Nezbyvá než doufat, že nejen pro tenis, ale pro nás všechny bude rok 2021 veselejší a že se vrátíme do starých kolejí. Děkujeme všem našim partnerům za podporu našeho spolku. Mezi hlavní partnery patří město Tišnov, MŠMT a Jihomoravský kraj. Přejeme všem hlavně zdraví a spokojenost v roce 2021. Tým SK Tenis Tišnov

MALÁ ENCYKLOPEDIJE STARTUJE

Vážení čtenáři, na vedlejší stránce narazíte poprvé na rubriku, kterou Vám hodláme pravidelně nabízet i v dalších měsících. Budete se v ní postupně setkávat s hesly tzv. **Malé encyklopedie Tišnovska**, která by se časem měla stát základem elektronické podoby encyklopedie, výhledově připravované pro městské internetové stránky. V Tišnovských novinách nebudou

jednotlivá hesla řazena ani abecedně, ani chronologicky, jejich víceméně nahodilý výběr se dočká patřičného seřazení teprve ve zmiňované webové verzi. V roce 2021 plánujeme uvádět hesla ze čtyř základních oblastí, a to OSOBNOSTI / ARCHITEKTURA / PŘÍRODA / UDÁLOSTI, přičemž v každém čísle se můžete těšit na dvě hesla ze dvou odlišných kategorií. →

MALÁ ENCYKLOPEDIIE TIŠNOVSKA

B OSOBNOSTI

UMĚNÍ / VĚDA / ŠKOLSTVÍ

HYNEK BÍM

* 5. 3. 1874, Lomnice nad Popelkou
† 30. 12. 1958, Tišnov

Sběratel lidových písní, hudební skladatel, pedagog a sborníkář, žák Leoše Janáčka. Za sbírku, obsahující 4 076 zápisů včetně vzácných záznamů lidového vícehlasu a nástrojové hry, obdržel v r. 1954 státní vyznamenání. V Tišnově žil od r. 1934 až do své smrti.

Otec Ignác byl v Lomnici nad Popelkou ředitelem kůru. Od něj také Hynek získal první hudební vzdělání a již

jako dítě jej zastupoval v roli varhaníka a zpěváka v místním kostele. Po otcově smrti se v r. 1886 s matkou a bratrem přestěhovali do Brna, kde studoval na c. k. učitelském ústavu. V r. 1892 získal vysvědčení učitelské dospělosti a o tři roky později vysvědčení učitelské způsobilosti pro měšťanské školy. Mezi jeho pedagogy patřil i Leoš Janáček.

Profesně působil Hynek Bím nejprve v letech 1892–99 jako podučitel v Ivančicích. Pokračoval jako učitel měšťanských škol v Kloboukách u Brna (1899–1905) a ve Strážnici (1905–19), přičemž v r. 1915 musel narukovat do Brna k domobraně službě, u níž setrval téměř do konce r. 1917. Po skončení 1. světové války jej ministerstvo školství a osvěty jako zkušeného pedagoga přemístilo na post ředitele státní měšťanské školy ve slovenské Skalici. Tam vydržel až do 30. 6. 1934, kdy jako důchodce odešel na trvalý odpočinek do Tišnova za bratrem Stanislavem, ředitelem zdejší chlapecké měšťanky. Přes pokročilý věk se pustil do stavby rodinného domku a v plné svěžesti se

dožil 84 let. Zemřel po těžkém úrazu, když si pádem na schodech vážným způsobem poranil páteř.

Sběrem a záznamem lidových písní se zabýval v místech svých působení i při prázdninových výpravách na Novoměstsko, Valašskokloboucko či Valašskomeziříčsko, podnikal také cesty za slovenskými zemědělci z Terechové. V letech 1910–12 se podílel na vzácných nahrávkách lidového zpěvu na Edisonův fonograf. Při sběrech usiloval o podchycení celého fondu zpěváka, lokality nebo oblasti a používal i metodu opakovaných sběrů. Snažil se zachytit variabilitu písně, zaznamenával drobné odchylky v opakované interpretaci i rozdílná znění všech slok. Zvláštní pozornost věnoval rytmu. Jeho sbírka bohužel nikdy nebyla vydána v kompletní podobě, ač o to sám ještě za svého života usiloval.

Hynek Bím se zabýval i vlastní kompoziční činností, většina jeho skladeb byla určena pro klavír či harmonium nebo se jednalo o písňovou tvorbu.

zpracoval Václav Seufert

S ARCHITEKTURA

HISTORIE / TURISTIKA

STŘEDOVĚKÉ ULIČKY

V jihozápadní části města Tišnova se rozkládala řemeslnická čtvrť, která měla blízko k letitému Mlýnskému náhonu. Od pradávna zde sídlili drobní řemeslníci zabývající se zpracováním kůží. Na rozdíl od obyvatel okolních bohatých právovárečných domů a selkých gruntů vlastnili jen nevelké domky s dílnami. Mezi nimi vedly úzké uličky, jak je to typické dodnes u venkovských staveb na celém Podhorácku. Do našich časů se dochovaly tři z nich, které ve světle historických lamp evokují příběhy starého Tišnova.

Koželužská ulička je dlouhá 49 m, šířka v ústí ulice Halouzková je 125 cm, na opačném konci pod Jungmannovy pouhých 95 cm. To jí vysloužilo na čas titul Nejužší ulička zapsaná v České knize rekordů. Část zdi s obnaženými kameny se zachovala v původním stavu. Svůj název nese podle cechu kože-

luhů, kteří v její blízkosti provozovali své řemeslo. Zpracovávali hlavně hovězí a koňské kůže, ze kterých vznikaly vydělané kůže – usně. Ke zpracování kůží používali moč z blízkých hostinců, jichž bylo v této části města požehnaně. Proto bylo toto řemeslo lidově nazýváno „smraďařské“.

Jirchářská ulička je lomená, se zdmi z tišnovského slepence, z nichž jednu tvoří stará zeď barokního domu Na Pekle. Je dlouhá 54 m, v ústí ulice Halouzková široká 190 cm, z Jungmannovy je to 170 cm. Svůj název má od jirchářů, kteří se oddělili od koželuhů a vytvořili

samostatné řemeslo. Jircha byla měkká bílá useň z jehnat, kůzlat i vysoké zvěře, vyčiněná hlinítyými solemi. Používala se především k výrobě rukavic. Jirchářům se proto také podle vydělávání kůže na bílo říkalo bělokožci, na rozdíl od „černokožců“ – koželuhů.

Nejtajemnější z uliček se říká Ševcovská. Je dlouhá 52 m a vede klikatě mezi domy a dvory od ulice Halouzkovy, kde její ústí v uliční frontě snadno přehlédneme, až do ulice U Náhonu. Připomíná ševce, kteří zde úzce spolupracovali s ostatními zpracovateli kůží.

zpracoval Vladimír Vecheta

Uplynulý rok 2020 určitě nepatřil k těm běžným, které jsme znali z minula. Do nového roku 2021 přejeme všem, aby byl dobrý, zdravý a úspěšný. Aby byl co nejobyčejnější, abychom mohli chodit do práce, děti mohly chodit normálně do školy, v klidu se učit, setkávat se s kamarády, chodit na kroužky, cvičit do Sokola a hrát si venku bez jakéhokoliv omezení. Přejme si, aby náš život probíhal poklidně, jak jsme zvyklí. Najdeme sami sebe, učme se komunikovat a naslouchat ostatním. Věnujme se sobě a svým blízkým a buďme trpěliví. Věříme, že v dalším roce takto lépe obstojíme! Přejeme Vám všem pevné zdraví a dostatek životního optimismu. Ať v novém roce zvládnete všechny výzvy, které vám přinese, a ať jste šťastní! Zdravíme sokolským „Tužme se!“ a těšíme se na setkání s Vámi v naší sokolovně.

Marcela Wagnerová, za T. J. Sokol Tišnov

V roce 2020 se Podhorácké muzeum, pobočka Muzea Brněnska, muselo vyrovnat nejen s dvojím uzavřením v důsledku vládních opatření, ale v letní turistické sezóně řešilo i znepřístupnění gotických prostor kláštera pro návštěvníky v rámci oprav kostela. Jak bude pokračovat boj se zákeřnou epidemií, nevíme, zato finišující práce na farním chrámu jsou nadějí pro úspěšný start do roku nového. Muzejníci z Předklášteří děkují čtenářům Tišnovských novin a všem občanům Tišnovska za přízeň v uplynulém roce s vírou, že cestu za historií a poznáním sem najdou i v roce novém. Do roku 2021 jim přejí pevné zdraví, optimismus a životní pohodu. Já osobně si totéž dovoluji na tomto místě popřát všem svým kolegyním a kolegům.

Josef Zaczpal, vedoucí Podhoráckého muzea

Za pár dnů skončí rok plný náročných, nikdy dříve nepoznaných situací. Rok, během kterého se změnila naše základní životní hodnoty. Mnoho z nás se bojí o zdraví či o životy svých blízkých. Někteří řeší existenční potíže. Nejsem člověk, který se ohlíží zpět a bilancuje. Moje profese ředitelky školy mne vybízí dívat se stále dopředu, učit se novým věcem, plánovat a žít naplno současností. Letos to nebylo nijak snadné. Doba, kdy se téměř zastavil život naší země, mi však více dala, než vzala. Poznala jsem nový obsah slov, jako je víra, rodina, přátelství, spolupráce, kolegové, pomoc, podpora. Za to jsem velmi ráda a přeji to i Vám. Spokojený nový rok!

PaedDr. Radmila Zhořová, zastupitelka města

KAM V TIŠNOVĚ

leden 2021

PORTA COELI 1990

6. 12. 2020 – 21. 2. 2021

Podhorácké muzeum, Předklášteří

Výstava fotografií budov v klášterním areálu z přelomových let 1989 a 1990 dokumentuje stav kulturního dědictví zanechaného dobou komunismu.

EXPOZICE POHYBLIVÝCH BETLÉMŮ

13. 12. 2020 – 5. 1. 2021

Muzeum města Tišnova, Müllerův dům

V prostorách bývalé kavárny v Muzeu bude ke zhlédnutí expozice pohyblivých betlémů ze sbírky manželů Jílkových. Jedná se o doplnění Tišnovské cesty za betlémy, kterou pořádá Art Periscope ve spolupráci s Městským kulturním střediskem Tišnov.

KNIŽNÍ KLUBÍK

6. 1. 2021, 10.00 hod.

oddělení pro děti a mládež nebo online

Městská knihovna Tišnov

„Knižní Klubík“ určený pro rodiče zapojené do projektu S knížkou do života, které zajímá, co čítá nejmenším dětem, nebo hledají nápady na hry a říkanky či si chtějí seznámit s novými lidmi. Na akci je potřeba se registrovat. S ohledem na vyvíjející se situaci ohledně koronaviru je možnost, že Klubík proběhne formou online. Registrovaným účastníkům dáme včas vědět.

SNÍDANĚ V KNIHOVNĚ

21. 1. 2021, 8.30 hod.

oddělení pro děti a mládež nebo online

Městská knihovna Tišnov

Téma, přednášejícího a aktuální informace o přenosu se dozvíte na webu Městské knihovny Tišnov – www.mktisnov.cz. Vzhledem k vývoji situace se snídane nemusí vysílat z knihovny, ale můžete ji sledovat online po registraci na platformě www.redbuttonedu.cz/registrace. Registrace je zcela zdarma.

CVIČENÍ PRO TĚHOTNÉ

začínáme 21. 1. 2021, 17.00–17.45 hod.

Rodinné centrum Studánka

Skupinové cvičení je vhodné pro ženy od ukončeného 1. trimestru fyziologického těhotenství. Cvičební lekce jsou zaměřeny na protažení a posílení důležitých svalových skupin, nácvik správného dýchání, držení těla a na zvýšení kondice důležité k samotnému porodu. Cvičení vede fyzioterapeutka Mgr. Martina Šaclová.

PŘEDPORODNÍ PŘÍPRAVA

začínáme 21. 1. 2021, 18.00–20.00 hod.

Rodinné centrum Studánka

Základ kurzu tvoří tři setkání s certifikovanou doulou a laktační poradkyní Martinou Holíkovou Blahovou, v nichž se budeme věnovat těhotenství, přípravě na porod, výběru porodnice, porodnímu plánu, průběhu porodu, bondingu, šestinedělí, kojení a péči o novorozence, včetně polohování a manipulace s novorozencem. Čtvrté setkání s Mgr. Hanou Pelčákovou Kubecovou bude zaměřeno na metodu Alpha nursing.

MANIPULACE V KOMUNIKACI

23. 1. 2021, 9.00–13.00 hod.

Rodinné centrum Studánka

S manipulací se setkáváme denně, ať už s vědomou nebo nevědomou. Proč má na nás takový vliv? Kde se s ní nejčastěji setkáváme? A jak se stane, že jí opakovaně podlehneme? Odpovědi na tyto i další otázky budeme hledat s psychoterapeutkou MUDr. Taťjanou Horkou na jejím semináři, který je vedený prožitkovou formou.

☞ Karel Pavlíček, **kamenické práce**, tel. 604 310 243.

☞ **Hodinový manžel.** Nabízím občanům různé práce při údržbě bytu, domu a zahrady v Tišnově a okolí.
Kontakt: Tom Vacek, tel. 602 754 930,
hodinovymanzeltom@email.cz.

☞ **Zemní a výkopové práce** minibagrem 1,7t. Výkopy na přípojky, bazény, jímky, rovnání zahrad. Vrtání děr na sloupky, stromy atd., tel. 774 575 616.

☞ **Malířské a natěračské práce.** Chcete nově vymalovat, tapetovat, natřít cokoliv? My to umíme! Kvalitně, rychle, čistě a za rozumnou cenu.
Vlastimil Štěpánek, tel. 608 327 939.

☞ **Pedikúra v pohodlí vašeho domova**, Tišnov a okolí.
Tel. 604 329 173.

☞ Za symbolickou cenu 1 000 Kč **prodám stroj na posilování břicha.** Tel. 732 176 465.

☞ **Koupím byt v Tišnově**, hotovost, fér jednání. Děkuji za nabídky! Tel. 777 847 101.

☞ **Pronajmu byt 2+1 v Kuřimi** od 1. 1. 2021 po rekonstrukci, tel. 737 986 979.

☞ **Výměním mezonetový byt** 3kk velikost 70 m² v Tišnově na Květnici, za standardní byt 3+1, 4+1 nebo menší domeček v okolí Tišnova. Doplatek z naší strany možný. Výhoda, nízké poplatky. Tel. 601 224 488.

☞ **Zaměstnání, brigádu** najdete na www.PraceTisnov.cz.

☞ **Asistentka insolvenčního správce.** Náplň práce: admin. agenda, komunikace se soudy, dlužníky a věřiteli, správa splátkových kalendářů, příprava jednoduchých podání. Požadujeme: min. SŠ vzdělání s maturitou, pečlivost, aktivní přístup k práci, loajálnost, znalost práce na PC, ŘP sk. B (vhodné i pro absolventy). Nástup dle dohody. Životopis zasílejte na e-mail info@moravskain-solvencni.cz.

☞ **CarbonOFF.cz ČIŠTĚNÍ – DEKARBONIZACE – MOTORŮ**
Mobilním generátorem, bez rozebírání, rychle a efektivně, kdekoliv.
Předchází drahým opravám, vrací motorům sílu.
E-mail: info@carbonoff.cz, 777 679 765.

Ještě nemáte mobilní rozhlas?

on-line registrace na
tisnov.mobilnirozhlas.cz

Jsmo významným zaměstnavatelem v regionech Praha, Střední Čechy, Severní Čechy a v Moravském kraji.

Chcete se stát nedílnou součástí našeho týmu?

Právě hledáme do jednosměnného provozu kolegu | kolegyni na pozici:

ELEKTRIKÁŘ | KA

Místo výkonu práce:
LOM PŘEDKLÁŠTEŘÍ
666 02 Předklášteří

✉ predklasteri@kamenzbraslav.cz
☎ 724 840 972

Obec Hradčany
přijme

Pracovníka údržby obce a veřejné zeleně

Požadavky:

- fyzicky zdatný, manuálně zručný
- spolehlivý, samostatný
- řidičský průkaz sk. B

Náplň práce:

- údržba veřejné zeleně, sekání travnatých ploch a plení květinových záhonů
- údržba místních komunikací
- manipulace s odpady
- drobné technické opravy, zimní údržba
- práce s křovinořezem, motor. pilou, plotoštěřem a pod.

Finanční ohodnocení podle praxe

- možnost osobního ohodnocení, stravenky

Pracovní poměr bude sjednán po vzájemné dohodě. Nástup možný ihned.

Zájemci se mohou přihlásit: Obec Hradčany
Kontaktní osoba: Ludmila Špačková, starostka obce
tel: 774 409 445, starosta@hradcanyutisnova.cz

PBS Velká Bíteš

Strojírenství nás baví. Buďte i vy mezi technologickou špičkou.

Zkušební technik | Obsluha CNC | Operátor automatické linky

pbs.cz/kariera

práceTIŠNOV.cz
práce a brigády na Tišnovsku

administrátor | seřizovač | kuchařka | učitelka | účetní
údržbář | provozní | čistič | referentka | fakturantka
prodejce | obchodní zástupce | cukrářka | elektrikář

www.PraceTisnov.cz

Facebook skupina

Regionální pracovní portál www.PraceTisnov.cz sdružuje aktuální pracovní nabídky od firem, podniků a institucí v tišnovském regionu od Kufim a Veverské Bítýšky po Lomíno a Nedvědice. Modernizujeme také největší facebookovou skupinu zaměřenou na hledání práce nebo brigády na Tišnovsku: <https://www.facebook.com/groups/prace-tisnov>. Připojte se ke skupině a získávejte tipy na nové pracovní příležitosti v tišnovském regionu přímo na svém Facebooku.

coffein

· VÝBĚROVÁ KÁVA

· LOW CARB'S ZÁKUSKY

· TRADIČNÍ DORTÍKY CUKRÁRNY
SORRY, PEČEME JINAK

· MÍCHANÉ NÁPOJE

📦 DÁRKY PRO KÁVOMILY
VE FORMĚ VÁNOČNÍCH BALÍČKŮ

Jsme tu pro Vás každý den

Najdete nás na ulici Mlýnská 152, u Kina Svratka

📍 Coffein – kavárna u kina

☺
COFFEIN JE MÍSTO,
KAM CHODÍ CHUŤOVÉ
POHÁRKY TANCOVAT

KOMPLEXNÍ REALITY

Profesionální
realitní servis
od roku 1997.

TRADICE

JISTOTA

PROFESIONALITA

Prodej RD Hovorany se zahradou a dvorem, CP 894 m²

3,500.000,-Kč

Prodej bytu 3+kk V OV, Brno-Zahradníkova, CP 76 m²

5,490.000,-Kč

Prodej pozemku určeného k zástavbě, Svatoslav, CP 1.289m²

Sleva 1,199.000,-Kč

Prodej 8 bytů 1kk-3kk, Tišnov, ul. Klášterská, Pod Květnicí, CP 27-77m²

Info v RK

Prodej RD 6+1 Dolní Loučky se 2 garážemi, CP 208 m²

Cena k jednání 4,190.000,- Kč

Prodej stavebního pozemku, Předklášteří, ulice Troubná, CP 725 m²

2,175.000,- Kč

**BEZSTAROSTNÝ
PRODEJ ZA
NEJVYŠŠÍ CENU**

**PRO NAŠE KLIENTY
S HOTOVOSTÍ
HLEDÁME BYTY
V TIŠNOVÉ**

Nabízíme:

- určení tržní ceny nemovitosti **ZDARMA**
- pro prodávající veškeré služby **ZDARMA**

KONTAKTUJTE NAŠE MAKLÉRE ZNALÉ TIŠNOVSKÉHO REGIONU.

*Vaši makléři
pro Tišnov
a okolí*

Rádi vám poskytneme profesionální realitní služby podložené 20ti letými zkušenostmi.

Mgr. Milan Halouzka
M: 776 077 842
office@komplexnireality.cz

Bc. Jitka Mikulová
M: 775 163 208
makler@komplexnireality.cz

BcA. Aleš Cecava
M: 734 202 434
info@komplexnireality.cz

Jsme tišnovská realitní kancelář a podporujeme region:

Budova Komerční banky, I. patro
Komenského nám. 124, 666 01 Tišnov

T: 549 410 321 / M: 775 163 208
E: makler@komplexnireality.cz

www.komplexnireality.cz

Místní rodinná firma s tradicí od roku 1997.

www.komplexnireality.cz

Vánoční poselství naděje

Televizní pořad z mimořádného
vánočního setkání
z kostela sv. Václava v Tišnově

24. 12. 2020
PREMIÉRA v 18.00 hod.

Pořad můžete zhlédnout na YouTube kanálu Tišnovské televize
a na infokanálu Tišnovské televize
denně v 9.00, 18.00, 20.00 a 22.00 hod.

TIŠNOV

MĚSTSKÉ
KULTURNÍ
STŘEDISKO
TIŠNOV

CTV

TIŠNOVSKÝ
KOMORNÍ
ORCHESTR

Zazní skladby Jakuba Jana Ryby

Libou písničku
Ó, jak plesá ve mně
Rozmilý slavičku

i tradiční vánoční koledy

Svatá noc
Narodil se

v podání
Tišnovského komorního orchestru

Slovem doprovodí

Jiří Dospíšil, starosta města
Veronika Pozděnová, lékařka
Josef Rybecký, farář římskokatolické církve
Martin Horák, farář Českobratrské církve evangelické
Petr Šandera, farář Církve československé husitské
Vladimír Kaleta, kazatel Církve adventistů s. d.